

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

MOTTO: UMĚNÍ JE ŘEČÍ SRDCE.

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA MNICHOVO HRADIŠTĚ

OBSAH

		1
1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	5
1.1	NÁZEV ŠVP	5
1.2	PŘEDKLADATEL	5
1.3	ZŘIZOVATEL	5
1.4	PLATNOST DOKUMENTU	5
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
2.1	POČET OBORŮ, VELIKOST	6
2.2	HISTORIE A SOUČASNOST	6
2.3	CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	8
2.4	DLOUHODOBÉ PROJEKTY, REGIONÁLNÍ A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	8
2.5	VYBAVENÍ ŠKOLY A JEJÍ PODMÍNKY	8
2.6	DISTANČNÍ VÝUKA	9
2.7	ZMĚNY ŠVP	10
3	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	11
3.1	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	11
3.2	VIZE ŠKOLY	11
4	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	12
4.1	KOMPETENCE K UMĚLECKÉ KOMUNIKACI	12
4.2	KOMPETENCE OSOBNOSTNĚ SOCIÁLNÍ	13
4.3	KOMPETENCE KULTURNÍ	13
5	VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU	14
5.1	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: PŘÍPRAVNÁ HUDEBNÍ VÝCHOVA	14
5.1.1	<i>Všeobecné pokyny ke všem studijním zaměřením hudebního oboru</i>	17
5.2	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA KLAVÍR	18
5.3	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA KLÁVESY	23
5.4	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA ZOBCOVOU FLÉTNU	29
5.5	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU	35
5.6	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA KLARINET	40
5.7	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA SAXOFON	46
5.8	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA TRUBKU	52
5.9	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA BASKŘÍDLOVKU	57
5.10	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA TROMBON	64

5.11	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA TUBU	69
5.12	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA AKORDEON	74
5.13	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA HOUSLE	80
5.14	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA VIOLU	86
5.15	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA VIOLONCELLO	91
5.16	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA KYTARU	96
5.17	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA ELEKTRICKOU KYTARU	104
5.18	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA BASOVOU KYTARU	109
5.19	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: HRA NA BICÍ	115
5.20	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: SÓLOVÝ ZPĚV	120
5.21	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: SBOROVÝ ZPĚV	126
5.22	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: HUDEBNÍ NAUKA	132
5.23	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: KOMORNÍ HRA	135
5.24	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: SOUBOROVÁ HRA	137
5.25	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: HARMONIE U KLAVÍRU	139
6	LITERÁRNĚ - DRAMATICKÝ OBOR	140
6.1	PŘÍPRAVNÉ STUDIUM	142
6.2	ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ	143
6.2.1	<i>Vyučovací předmět: Dramatická průprava</i>	143
6.2.2	<i>Vyučovací předmět: Práce v souboru</i>	143
6.2.3	<i>Vyučovací předmět: Přednes</i>	145
6.2.4	<i>Vyučovací předmět: Divadelní tvorba</i>	147
6.3	ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ	149
6.3.1	<i>Vyučovací předmět: Dramatická tvorba</i>	149
6.3.2	<i>Vyučovací předmět: Práce v souboru</i>	150
7	TANEČNÍ OBOR	151
7.1	PŘÍPRAVNÉ STUDIUM	153
7.1.1	<i>Vyučovací předmět: Taneční příprava</i>	153
7.1.2	<i>Vyučovací předmět: Taneční praxe</i>	153
7.2	ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ	154
7.2.1	<i>Vyučovací předmět: Taneční a rytmická průprava</i>	154
7.2.2	<i>Vyučovací předmět: Taneční praxe</i>	155
7.2.3	<i>Vyučovací předmět: Technika klasického tance</i>	156
7.2.4	<i>Vyučovací předmět: Technika současného tance</i>	157
7.2.5	<i>Vyučovací předmět: Základy lidového tance</i>	158
7.3	ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ	159
7.3.1	<i>Vyučovací předmět: Taneční praxe</i>	159

7.3.2	<i>Vyučovací předmět: Technika klasického tance</i>	159
7.3.3	<i>Vyučovací předmět: Technika současného tance</i>	159
8	VÝTVARNÝ OBOR	161
8.1	PŘÍPRAVNÉ STUDIUM	163
8.1.1	<i>Vyučovací předmět: Plošná tvorba</i>	163
8.1.2	<i>Vyučovací předmět: Prostorová tvorba</i>	163
8.2	ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ	164
8.2.1	<i>Vyučovací předmět: Plošná tvorba</i>	164
8.2.2	<i>Vyučovací předmět: Prostorová tvorba</i>	165
8.3	ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ	168
8.3.1	<i>Vyučovací předmět: Plošná tvorba</i>	168
8.3.2	<i>Vyučovací předmět: Prostorová tvorba</i>	169
8.3.3	<i>Vyučovací předmět: Teorie vizuální kultury</i>	170
9	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	171
10	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	172
11	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	173
11.1	ZÁSADY HODNOCENÍ ŽÁKŮ	173
11.2	KRITÉRIA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ	173
11.3	ZPŮSOBY HODNOCENÍ ŽÁKŮ	173
11.4	OBLASTI VLASTNÍHO HODNOCENÍ ŠKOLY	173

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 Název ŠVP

- Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Mnichovo Hradiště
- Motto: „Umění je řečí srdce“

1.2 Předkladatel

- Základní umělecká škola Mnichovo Hradiště, příspěvková organizace
- IČO: 192 77 857
- Ředitel školy: Jan Čížek, DiS.
- Telefon: 326 772 423
- E-mail: zusmh@zusmh.cz

1.3 Zřizovatel

- Město Mnichovo Hradiště
- Masarykovo náměstí 1, 295 01 Mnichovo Hradiště
- Telefon: 326 776 611
- E-mail: podatelna@mnhradiste.cz

1.4 Platnost dokumentu

- od 1. ledna 2024

V Mnichově Hradišti dne 1.ledna.2024

Jan Čížek, DiS.
ředitel

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů, velikost

- Hudební obor
- Výtvarný obor
- Literárně – dramatický obor
- Taneční obor

Kapacita školy: 600 žáků.

Tato kapacita bývá naplněna.

2.2 Historie a současnost

První zápis o umělecké škole v městské kronice Mnichova Hradiště je z roku 1958 a říká: *„Ve městě je hudební škola. Navštěvuje ji 57 žáků. Vyučuje se na housle a klavír. Na škole vyučují dva učitelé. Dále se provoz školy rozšiřuje, aby bylo možno přijmout více žáků.“* V této době byla hudební škola, jak je nazývána v zápise, pobočkou Lidové školy umění v Mladé Boleslavi. Vyučuje se ve vilce v Máchově ulici. Ředitelkou pobočky je paní Jarmila Plachá, klavíristka. Postupem času přibývá výuka dalších hudebních nástrojů, přicházejí noví učitelé.

Od září 1977 se stává Lidová škola umění v Mnichově Hradišti samostatnou. Od tohoto roku ji vede paní Ludmila Bedrnová. Vyučuje se přípravná hudební výchova, klavír, housle a akordeon. Výuku zajišťuje 6 učitelů, z toho 2 na detašovaném pracovišti v Bakově nad Jizerou. 1. dubna 1988 se v budově LŠU vyučuje naposledy. Budova ustoupila další zástavbě centra města. Vyučuje se v Palackého ulici 38.

Po prozatímním působišti zakotvila škola ve Švermově ulici. Bylo to v roce dalších změn 1989. Paní ředitelka Bedrnová odchází do důchodu, ale nadále vyučuje hře na klavír. Ředitelem se 1. 9. 1989 stává pan Josef Seibt, vyučující hry na housle, jeho zástupcem pan Jiří Bláha, kterého po roce vystřídala paní Krista Bláhová. Počet dětí nadále roste, kapacita budovy nestačí.

V roce 1991 se mění celostátně název - Základní umělecká škola (ZUŠ). Přestěhováním školy do bývalého Švermova domu v Palackého ulici 38 v září 1993 se zlepšují podmínky všem oborům. Škola se vybavuje, dotváří a modernizuje, přibývá zájem veřejnosti. Žáci mají možnost zapsat se do čtyř různých oborů - hudebního, výtvarného (vyučuje od září 1988),

literárně dramatického (od září roku 1989) a tanečního (od září roku 1989). Po odchodu paní Kristy Bláhové na Pedf UK Praha (září 1995) je do funkce zástupce ředitele jmenována paní Eva Ševců.

V září 1996 byl přijat do ZUŠ dětský pěvecký sbor Zvonky se sbormistry manželi Hejlovými.

Budova školy v Palackého ulici 38 prošla v letech 1989 - 1993 rozsáhlou rekonstrukcí, jejíž dokončení spadá až do listopadu 1995, kdy bylo vydáno kolaudační rozhodnutí s tím, že stavba je využívána k účelu, ke kterému byla zkolaudována. V roce 1995 však na ni vznesli nárok potomci původních majitelů a soudní spor trval pak dlouhá léta až do června 2001. Situace byla vyřešena v prospěch města, tedy i naší školy a dům zůstal k dispozici pro umělecké vzdělávání. Restituční soudní pře však v roce 1995 znemožnila městem připravenou rekonstrukci dvora s památkově chráněnou konírnou.

Dne 1. 7. 2000 se stala škola právním subjektem se všemi dopady na organizaci a vedení školy. K 30. 6. 2000 byl vypracován delimitační protokol, zřizovatelem školy byl nadále školský úřad v Mladé Boleslavi (od 1. 1. 2001 Okresní úřad, referát školství v Mladé Boleslavi). K 1. 7. 2001 škola prošla další delimitací a přešla pod nového zřizovatele - Krajský úřad Středočeského kraje.

V průběhu roku 2003/2004 dochází k personálním změnám ve vedení školy. V září 2003 nastupuje současný ředitel školy pan Josef Seibt do důchodu, nadále však vyučuje hře na housle. Ředitelkou školy je po vítězství v konkurzním řízení 20. 11. 2003 jmenována paní PhDr. Eva Ševců. Zástupkyní si volí paní Mgr. Alenu Hejlovou.

Na konci roku 2008 byla z prostředků Regionálního operačního programu Střední Čechy zahájena rekonstrukce konírny ve dvoře ZUŠ. Ukončena byla slavnostním otevřením Ateliéru – Konírna v květnu 2010. V roce 2011 byla položena nová střecha na hlavní budově ZUŠ.

Od 1.1.2024 ZUŠ dochází ke změně zřizovatele. Novým zřizovatelem se stává město Mnichovo Hradiště a novým ředitelem je pověřen Jan Čížek, Dis. a jmenuje svého zástupce Mgr. Magdalenu Linkovou.

Žáci mají možnost navštěvovat čtyři umělecké obory: hudební, výtvarný, taneční a literárně dramatický. Máme tři místa poskytovaného vzdělání: především v Mnichově Hradišti, dále pak v Bakově nad Jizerou a v Kněžmostě (zde se však v současné době nevyučuje).

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitel, jeho zástupce a 34 pedagogů. Pedagogové Základní umělecké školy v Mnichově Hradišti svým odborným zaměřením i počtem plně pokrývají širší nabídky pro vzdělávání ve všech uměleckých oborech a studijních zaměřeních. Je genderově téměř vyvážený, v tomto roce (2024) muži (17) a ženy (17). Sbor je téměř plně kvalifikovaný, nebo se jedná o učitele s dlouhodobou uměleckou a pedagogickou zkušeností, tzv. výkonného umělce. Snažíme se, aby náš kolektiv byl stabilizovaný.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je ZUŠ podporováno. Jedná se zejména o studium v oblasti zvýšení odbornosti a pedagogické oblasti (didaktika, metodika), inovace a modernizace přístupů.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

- pořádání výchovných koncertů pro mateřské, základní školy a místní gymnázium, mezioborová spolupráce na muzikálech, spolupráce s Klubem MH – koncerty v rámci abonementních představení KPH.
- spolupráce pěveckého sboru (od roku 1995) s partnerským sborem v německém Ober – Ramstadtu, s pěveckými sbory v Erzhausenu (od roku 2014), pořádání výměnných zájezdů spojených s koncerty
- každoroční letní soustředění pěveckého sboru zaměřené na nácvik repertoáru pro následující školní rok
- činnost Galerie „Ateliérů Konírna“ (pravidelné výstavy, vernisáže, prohlídky s výkladem, přednášky, promítání a pořádání plenérových soustředění i pro veřejnost)

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Škola je umístěna v klasicistní budově v centru města Mnichovo Hradiště. Další místa poskytovaného vzdělání jsou pak v Bakově nad Jizerou (ulice Školní, Palackého a Mírové náměstí) a v Kněžmostě (v současné době se v Kněžmostě nevyučuje). V Mnichově Hradišti je 15 tříd. Všechny třídy jsou plně vytížené. Budovy mají k dispozici kopírku a scanner. Škola má připojení k internetu, pevnou linku do sekretariátu, ředitelny a sborovny. Všechny třídy disponují vlastním počítačem s připojením na internet. Jsou vybaveny školním (domovním)

telefonem umožňujícím vstup do budovy a komunikaci. Každá třída je vybavena počítačem s potřebným SW určeným jak pro vedení pedagogické dokumentace, tak pro vlastní výuku s připojením na internet. Veškerá agenda školy je vedena online v reálném čase (SW Klasifikace).

Učebny Hudebního oboru jsou vybaveny piany, pianiny, popř. digitálními klavíry, dále odpovídajícími nástroji, audio technikou, některé z nich akustickými panely. Pro potřeby hudebního oboru stále doplňujeme hudební nástroje, které jsou ve formě poskytnutí k dispozici žákům školy. Učebna hudební nauky má interaktivní tabuli. Ve sborovně je k dispozici notační program. Pedagogický sbor využívá stále se doplňující notový archív, odbornou literaturu. Pro veřejné a interní akce má škola k dispozici vybavený sál s novým klavírním křídlem (rok pořízení 2023). Sál je využíván nejenom ke kulturním akcím, ale také jako učebna tanečního oboru, klavírní hry, zkušebna orchestru, sborového zpěvu, LDO, souborové hry.

Výuka tanečního oboru je realizována v tanečním sále se zázemím, zrcadlovou stěnou a baletními tyčemi a příležitostně využívá i prostory sálů v Sokolovně. Na vystoupení má k dispozici baletní povrch baletizol.

Výuka LDO má velkou učebnu se zázemím a skladem. K dispozici má reflektory a příležitostně zkouší i na sále.

Výtvarný obor má k dispozici dvě učebny se skladem/sušárnou, lisem pro práci s grafikou. Na dvoře využívá budovu „Konírna“ jako galerii a letní ateliér. Zde má možnost pálit a sušit keramiku. Využívá moderní hrnčířský kruh, pracuje rovněž se dřevem a kovem. Výtvarné obory jsou vybaveny tablety a notebooky s grafickými editory, pro svojí práci využívají školní wi-fi.

Budovy školy prochází periodickými kontrolami požární ochrany a bezpečnosti. Vytápění je v budovách řešeno centrálně, jen Konírna je vytápěna příležitostně elektrickými přímotopy a krbem.

2.6 Distanční výuka

V případě nutnosti vyučovat distančně máme jednotný systém platformu Microsoft Teams, která vyhovuje našim potřebám, kromě video hovorů a textové komunikace poskytuje úložiště pro ukládání souborů, možnost naplánování výuky, zobrazování materiálů apod., využijeme Office 365.

Všichni učitelé mají k dispozici počítač s pevným připojením na internet. Někteří pro výuku využívají Skype, Messenger či WhatsApp v závislosti na možnostech rodičů žáků.

V ročních plánech všech vyučovaných žáků je vyznačené učivo vhodné pro vzdělávání distančním způsobem.

2.7 Změny ŠVP

- 2.9.2024 Výuka VŠECH OBORŮ od 2.9.2024 může probíhat o víkendu a v době prázdnin.
- 1.9.2025 Harmonie u klavíru, úprava výstupů hra na kytaru.

3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1 Zaměření školy

- podporujeme talentované žáky, kteří jsou ochotni soustavně práce na svém uměleckém rozvoji ve spolupráci žák – rodiče – škola
- maximálně podporujeme individualitu každého žáka školy v jeho vzdělávacích potřebách
- každému žákovi pokládáme základy estetického vnímání, citění, podporujeme vlastní názor a diskuzi žáka o uměleckých otázkách
- budujeme osobní a kolektivní odpovědnost za vznikající umělecké dílo
- podporujeme kolektivní způsob práce na všech úrovních, tj. pedagog – žák, žák – žák, pedagog – pedagog, pedagog – žák – rodič směřujeme individuální vzdělávání ke kolektivní výuce: sbor, soubor, komorní hra
- vytváříme podmínky pro žáky, kteří se svému uměleckému oboru budou věnovat neprofesionálně jako kvalitně poučení laici po celý zbytek života
- vytváříme podmínky pro žáky, kteří chtějí ve svém studiu pokračovat na vyšších stupních vzdělávání uměleckého a pedagogického zaměření
- podporujeme kooperaci jednotlivých uměleckých oborů
- snažíme se o kulturní garanci v regionu
- prosazujeme moderní metody vzdělávání
- klademe důraz na reprezentaci školy před širší veřejností
- soustavně zvyšujeme kvalitu výuky (DVPP, vlastní umělecká činnost pedagogů, účast na soutěžích, přehlídkách, festivalech)

3.2 Vize školy

Cílem výuky v ZUŠ je systematické a dlouhodobé vzdělávání v hudebním, výtvarném, literárně dramatickém a tanečním oboru. Zároveň naše cíle vedeme následujícími směry:

PŘIPRAVIT KE STUDIU

Připravit žáky po odborné stránce pro vzdělávání ve středních a vyšších odborných školách uměleckého nebo umělecko-pedagogického zaměření a na konzervatořích, případně pro studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením.

ROZVINOUT

Poskytnout žákům základní vzdělání ve zvoleném uměleckém oboru s ohledem na jejich potřeby a možnosti s maximální osobní motivací a s rozvinutím jejich zájmu o obor.

KULTIVOVAT

Utvářet a rozvíjet klíčové kompetence žáků, kultivovat tím jejich osobnost po stránce umělecké a motivovat je k celoživotnímu učení a vztahu k umění a jeho odvětvím.

MOTIVOVAT

Motivovat žáky k učení a spolupráci vytvořením příznivého sociálního, emocionálního a pracovního klimatu.

Vizi školy vnímáme zejména v naplnění základních uměleckých dovedností a v přípravě žáků na praktické využití všech dostupných kompetencí s využitím celé škály uměleckých dovedností. Na jedné straně tedy schopnost připravit žáky na budoucí studium v dalších umělecky či pedagogicky zaměřených školách (konzervatoře, vysoké školy pedagogické či umělecko-pedagogické), rovněž tak využití získaných dovedností v neprofesionálním uměleckém životě (amatérské či poloprofesionální hudební, činoherní i taneční soubory, zájmové hudební činnosti, výtvarné dílny apod.), na straně druhé pak naučit žáky umět se orientovat ve světě umění a získat pro život tři základní kompetence, které mohou být motivací předat je v dospělosti další generaci (kompetence k umělecké komunikaci, kompetence osobnostně sociální, kompetence kulturní).

4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Cílem výchovných a vzdělávacích strategií na naší škole je přirozené utváření a rozvíjení jednotlivých klíčových kompetencí, především kompetencí k umělecké komunikaci, osobnostně-sociální a kulturní. Všechny tyto kompetence jsou rozvíjeny u každého žáka jak v kolektivní, tak i v individuální výuce s ohledem na jeho vlohy, dovednosti a sociální citění. Naše škola předpokládá, že rozvoj těchto kompetencí není konečný proces, výuka na naší škole směřuje k motivaci žáka k dalšímu celoživotnímu sebevzdělávání v oblasti kultury a umění.

4.1 KOMPETENCE K UMĚLECKÉ KOMUNIKACI

Umění předáváme jako určitý způsob komunikace, který se děje mezi všemi účastníky uměleckého procesu, a to následujícími způsoby:

- chápáním uměleckého díla a seznamováním s širokou škálou prostředků umělecké komunikace
- cílevědomým vedením k využívání uměleckých prostředků v dané oblasti studia
- vedením k poznávání a porozumění umění prostřednictvím své vlastní soustředěné a vědomé tvorby a následné úvahy o ní
- v teoretických předmětech za pomoci moderních technologií předkládáním historického vývoje a nových směrů umělecké komunikace a vedením k rozboru uměleckých děl
- cílevědomým vedením vytvářet osobní zodpovědnost při tvorbě společného uměleckého díla.

4.2 KOMPETENCE OSOBNOSTNĚ SOCIÁLNÍ

Vedeme žáka k dlouhodobému a systematickému sebezdokonalování se v oblasti umění a přijímání zodpovědnosti za společné umělecké dílo následujícími způsoby:

- kladením důrazu na utváření žákova sebevědomí, které je klíčové pro uměleckou komunikaci a na pozitivní vztahu k umění a učení
- vedením k spolupráci při vytváření různých kolektivních děl, k toleranci a respektu k ostatním žákům a zároveň podporou jejich motivace k celoživotnímu působení v různých uměleckých souborech
- kladením důrazu na spolupráci s rodiči pro důkladnější porozumění žákova chování
- nasloucháním a vedením rovnocenného dialogu, který prohlubuje pozitivní vztah k poznávání umění a učení
- vedením k sebehodnocení žáka, jeho vlastního výkonu, formou rozhovoru
- poznáváním a interpretací umění jako nikdy nekončícího procesu.

4.3 KOMPETENCE KULTURNÍ

Systematicky vedeme žáky k utváření si vlastního názoru v umělecké interpretaci a k sebevědomé prezentaci svého uměleckého výkonu, a to následujícími způsoby:

- poskytujeme žákům všech kategorií dostatek příležitostí pro vlastní prezentaci na veřejných akcích školy (třídní koncerty, muzikály, koncerty jednotlivých oddělení a akce jednotlivých oborů, společné koncerty, ZUŠ open, rodinné koncerty, výstavy apod.)
- systematicky je připravujeme na výkon (soutěže, přehlídky) a formou pozitivního hodnocení upevňujeme jejich sebevědomí

5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

5.1 Studijní zaměření: Přípravná hudební výchova

V přípravné hudební výchově je hravou formou podchycen zájem dětí o hudbu a na základě těchto předpokladů rozvíjeny jejich hudební schopnosti, dovednosti a návyky. Aktivizuje a podněcuje se jejich tvořivost v elementárních činnostech pěveckých, instrumentálních, pohybových a poslechových. Součástí výchovně vzdělávacího procesu je zjišťování, sledování a usměrňování žáků se zřetelem na možnosti jejich dalšího studia v ZUŠ

Učební plán - varianta 1 (dvouleté přípravné studium pro žáky od 5 let)

PŘEDMĚT	1. ROČNÍK	2. ROČNÍK	
		1. POLOLETÍ	2. POLOLETÍ
ŠIKULKY ¹⁾	1		
PŘÍPRAVNÁ HUDEBNÍ VÝCHOVA ²⁾		1	1
PŘÍPRAVA KE STUDIU ³⁾			1

Poznámky:

- ¹⁾ Tento předmět probíhá kolektivně a mezioborově, tzn., jedno pololetí navštěvují žáci hudební obor, jedno pololetí obor výtvarný.
- ²⁾ Předmět Přípravná hudební výchova je vyučován ve skupině max. 20 žáků.
- ³⁾ Tento předmět navštěvují kolektivně 2 - 3 žáci 1 hodinu týdně, popř. na základě rozhodnutí vyučujícího a se souhlasem ředitele ZUŠ 1 žák 0,5 hodiny týdně. V případě, že žáci projeví dostatečné schopnosti ke hře na nástroj nebo zpěvu, mohou být do této výuky zařazeni od začátku 1. ročníku, popř. 1. pololetí 2. ročníku. Předmět Příprava ke studiu u studijního zaměření Sborový zpěv je navštěvován žáky kolektivně, skupinu tvoří více než 10 žáků.

Učební plán - varianta 2 (jednoleté přípravné studium pro žáky od 6 let)

PŘEDMĚT	1. POLOLETÍ	2. POLOLETÍ
PŘÍPRAVNÁ HUDEBNÍ VÝCHOVA ¹⁾	1	1
PŘÍPRAVA KE STUDIU ²⁾		1

Poznámky:

- ¹⁾ Předmět Přípravná hudební výchova je vyučován ve skupině max. 20 žáků.
- ²⁾ Tento předmět navštěvují kolektivně 2 - 3 žáci 1 hodinu týdně, popř. na základě rozhodnutí vyučujícího a se souhlasem ředitele ZUŠ 1 žák 0,5 hodiny týdně. V případě, že žáci projeví dostatečné schopnosti ke hře na nástroj nebo zpěvu, mohou být do této výuky zařazeni od začátku 1. pololetí 1. ročníku. Předmět Příprava ke studiu u studijního zaměření Sborový zpěv je navštěvován žáky kolektivně, skupinu tvoří více než 10 žáků.

Učební plán - varianta 3 (přípravné studium pro žáky od 5 let)

PŘEDMĚT	1. ročník	2. ročník
PŘÍPRAVNÁ HUDEBNÍ VÝCHOVA ¹⁾	1	1
HRA NA NÁSTROJ, SÓLOVÝ ZPĚV ²⁾	1	1

Poznámky:

¹⁾ Předmět Přípravná hudební výchova je vyučován ve skupině max. 20 žáků.

²⁾ V případě, že žák projevuje mimořádné předpoklady ke hře na nástroj, nebo ke zpěvu, může docházet do předmětu Hra na nástroj nebo Sólový zpěv. Výuka probíhá individuálně. Hodinová dotace může být navýšena až na 1 hodinu. Vzdělávací obsahy Hra na nástroj a Sólový zpěv jsou uvedeny ve studijních zaměření, která tuto variantu nabízejí.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Šikulky

Hudební obor:

Žák:

- zpívá na základě svých dispozic v jednohlasu
- reaguje pohybem na znějící hudbu
- využívá dle návodu pedagoga Orffovy nástroje

Výtvarný obor:

Žák:

- lokalizuje barvy a tvary ve svém okolí, k jednotlivým barvám přiřadí pocity a nálady
- nakreslí a namaluje oblíbené pohádky
- respektuje pokyny učitele
- koncentruje se na práci

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Přípravná hudební výchova

Žák:

- zpívá na základě svých dispozic intonačně a rytmicky čistě v jednohlasu
- ovládá a využívá Orffovy nástroje k doprovodné hře a zvukomalbě
- reaguje pohybem na znějící hudbu
- v toku hudby pojmenuje některé hudební nástroje
- pojmenuje délky některých not a pomlk
- orientuje se v notové osnově c1 – c2
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím jednoduchých tanečních prvků

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke studiu

- viz jednotlivá studijní zaměření

5.1.1 Všeobecné pokyny ke všem studijním zaměřením hudebního oboru

- projeví-li žák dostatečné předpoklady, může být zařazen do předmětů kolektivní výuky HO (Hra v souboru, Komorní hra) i dříve, než stanoví učební plán; v takovém případě bude zvolený předmět hodnocen, ale známka nebude zahrnuta do celkového průměru
- předmět Sólový zpěv, Hra na zobcovou flétnu, Hra na kytaru, Hra na klávesy mohou navštěvovat dva žáci najednou (to platí i v případě hry na dechový nástroj, který slouží jako příprava ke hře na jiný dechový nástroj)
- žák starší 14 let přijatý do II. stupně bez předchozího studia v ZUŠ začíná toto studium plněním vzdělávacího obsahu I. stupně
- vzdělávací obsah studia pro dospělé musí být v souladu s RVP. Stanovuje ho učitel zápisem do třídní knihy vždy na jeden školní rok. Výuka probíhá minimálně 1 vyučovací hodinu týdně
- výuka HO může probíhat o víkendu a v době prázdnin.
- pokud žák přestupuje do jiného studijního zaměření, v předmětech kolektivní výuky hudebního oboru pokračuje kontinuálně v dalším studiu
- žákovi, který prokazuje dlouhodobě mimořádné studijní výsledky, nebo se připravuje ke zkoušce na konzervatoř či soutěže je možné na doporučení třídního učitele a předsedy předmětové komise zvýšit časovou dotaci v individuální výuce až na 2 hodiny týdně. Schvaluje ředitel školy.*

*Změna provedena 13.11.2015, zapsána v tehdejší verzi švp a vyvěšena na webu školy

5.2 Studijní zaměření: Hra na klavír

Hra na klavír patří mezi nejžádanější hudební dovednosti. Hráč na klavír se může uplatnit jako sólista, spoluhráč v různých hudebních uskupeních, popř. jako doprovodný hráč. Hrou na klavír se také rozvíjí harmonické cítění jako na žádném jiném nástroji. Základní znalost hry na klavír je také žádanou dovedností ve všech hudebních profesích. Výuka hry na klavír probíhá individuálně.

Učební plán

Základní studium I. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
HRA NA KLAVÍR	1	1	1	1	1	1	1
HUDEBNÍ NAUKA	1	1	1	1	1		
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY							
SBOROVÝ ZPĚV				2	2	3	3
KOMORNÍ HRA				1	1	1	1
SOUBOROVÁ HRA				1	1	1	1
HARMONIE U KLAVÍRU (HARMONIE U KLAVÍRU)						2	2

Poznámky:

- ¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)
- ²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

Základní studium II. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
HRA NA KLAVÍR	1	1	1	1
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY				
SBOROVÝ ZPĚV	3	3	3	3
KOMORNÍ HRA	1	1	1	1
SOUBOROVÁ HRA	1	1	1	1
HARMONIE U KLAVÍRU (HARMONIE U KLAVÍRU)	2	2		

Poznámky:

- ¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)
- ²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke studiu

Žák:

- popíše nástroj
- orientuje se na klaviatuře
- správně sedí u klavíru
- zahraje úhozy portamento, staccato, legato
- zahraje jednoduchou skladbu
- doprovodí jednoduchou píseň pomocí dudácké kvinty
- orientuje se v jednoduchém notovém zápise

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na klavír

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- správně sedí u klavíru se základním postavení ruky
- orientuje se na klaviatuře
- zahraje základní úhozy: portamento, staccato, legato
- zvládá podkládání palce
- dokáže zahrát z not jednoduchou skladbu
- zahraje dle svých schopností dvojhmaty, popř. tříhlasé akordy
- vysvětlí základní dynamická a tempová označení a využívá je při interpretaci
- orientuje se v jednoduchém notovém zápise

2. ročník

Žák:

- zahraje vybrané durové stupnice
- zahraje jednoduchou etudu
- používá pedalizaci dle návodu pedagoga
- při hře využívá dynamické prvky ve větší škále
- zahraje vybrané lidové písně s jednoduchým doprovodem
- hraje vědomě z not ve větším rozsahu
- orientuje se v souhře při čtyřruční hře
- dokáže vědomě pracovat s tempovou změnou

3. ročník

Žák:

- zahraje vybrané durové stupnice s akordy
- zvládá základní prstovou techniku i v rychlejším tempu
- jednoduše se orientuje v durových a mollových akordech
- vědomě hraje z not ve větším rozsahu
- koriguje čistou pedalizaci
- jednoduše ohodnotí svůj výkon
- zahraje píseň s jednoduchým doprovodem pomocí hlavních harmonických funkcí
- zahraje elementární skladby kontrastních hudebních období (baroko, klasicismus, romantismus) dle svých možností
- vnímá náladu skladby a použije získané dovednosti k její správné interpretaci
- hraje vybrané stupnice dur od bílých kláves s akordy
- zvládá prstovou techniku na vyšší úrovni
- jednoduše ohodnotí svůj výkon
- zahraje píseň s jednoduchým doprovodem
- zahraje hudební styly: baroko, klasicismus a romantismus dle svých schopností

4. ročník

Žák:

- zahraje vybrané durové stupnice s křížky s akordy
- zahraje náročnější etudy
- zahraje z listu každou rukou zvlášť jednoduchou melodii
- samostudiem nacvičí úryvek zadané skladby
- používá čistě pedalizaci
- použije jednoduché akordické značky, rozumí jim
- zahraje z paměti vybrané skladby
- zahraje vybrané jednoduché melodické ozdoby
- napodobí ve svých skladbách stylově čistou hru podle vzoru

5. ročník

Žák:

- zahraje vybrané stupnice s béčky a také akordy
- zvládá prstovou techniku dle svých možností
- zvládá obtížnější rytmické prvky ve skladbách
- využívá dle svých schopností obtížnější technické prvky ve skladbách různých hudebních stylů
- doprovodí lidovou píseň pomocí tóniky, subdominanty a dominanty

- čte složitější notový zápis v houslovém i basovém klíči
- uplatňuje sluchovou kontrolu při čtyřruční hře
- využívá agogiku k dokreslení odpovídající nálady skladby

6. ročník

Žák:

- zahraje všechny durové stupnice a akordy s obraty
- zvládne utvořit ze zadané mollové aiolské stupnice harmonickou a melodickou a zahraje je každou rukou zvlášť
- utvoří bezpečně z durového akordu mollový (a naopak) od libovolného tónu
- zahraje etudy i v rychlejším tempu dle své technické úrovně
- hraje skladby různých stylových období a aplikuje v nich získané dovednosti (melodické ozdoby, artikulace, práce s agogikou, obtížné rytmy)
- zhodnotí svůj výkon bezprostředně po interpretaci či z pořízeného záznamu
- dokáže vnímat rozdílnou interpretaci jiných hráčů u skladeb, které má v repertoáru
- zapojuje se aktivně do veřejných vystoupení

7. ročník

Žák:

- ovládá durové stupnice (s křížky i béčky) a akordy s obraty
- hraje vybrané mollové stupnice dle svých schopností
- propojuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti při interpretaci - využívá dynamiku v plné šíři, tempové rozlišení, vhodnou artikulaci, frázování i agogiku
- orientuje se v různých hudebních stylech
- zvládá samostatně nacvičit části zadaných skladeb
- utvoří funkční prstoklad ve snadnějších pasážích
- využívá podle stupně své vyspělosti zvukových možností nástroje
- analyzuje různá interpretační pojetí skladeb, které zná a má v repertoáru
- 7. ročník ukončí absolventským vystoupením

II. stupeň

1. - 2. ročník

Žák:

- zahraje stupnice v rychlém tempu i velký rozkladem akordů

- zvládá technicky náročnější skladby v odpovídajícím tempu
- samostatně nastuduje středně obtížné skladby
- ovládá notové značky v širším rozsahu (např. arpeggia, glissanda, melodické ozdoby)
- hraje z listu a improvizuje dle svých individuálních možností
- uplatňuje se v sólové, či víceruční hře nebo v souborech školy, dle možností i mimo školu
- zvládne zahrát snazší polyfonní skladbu, rozumí vedení hlasů
- čte noty v plném rozsahu
- zná charakteristické formy jednotlivých slohových období

3. - 4. ročník

Žák:

- zvládá hru stupnic i ve dvojhmatech, hraje velký rozklad akordu
- je schopen interpretovat hudební díla racionálně, kultivovaně a vkusně
- uplatňuje všechny získané dovednosti a vědomosti při interpretaci skladeb
- zahraje jednoduché doprovody k písním, čte akordické značky ze zpěvníku
- zvládá obtížnější rytmické útvary
- dokáže hrou vystihnout náladu a charakter skladby
- zvládá etiku veřejného vystupování, naváže kontakt s publikem
- aktivně vybírá repertoár
- obhájí svůj interpretační záměr
- dokáže dynamicky rozlišit hlasy v polyfonní skladbě
- poslechem zařadí skladby do kontextu hudebních dějin
- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede dle svých schopností a možností získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ

Studium pro dospělé

- Obsah učiva je tvořen potřebou každého žáka a jeho zaměřením v souladu s ŠVP.

5.3 Studijní zaměření: Hra na klávesy

Elektronické klávesové nástroje se zcela rovnocenným způsobem řadí do skupiny ostatních klávesových nástrojů. Uplatňují se jako sólový nástroj, ale pro své zvukové a technické možnosti se také hojně využívají k doprovodu jiných nástrojů či zpěvu nebo jako součást nejrůznějších hudebních souborů. Nejčastěji jsou tyto nástroje spojovány s populární hudbou, ale není výjimkou, že se s nimi setkáváme i v tvorbě soudobých skladatelů vážné hudby a v klasických orchestrech. Při výuce hry na elektronické klávesové nástroje si žáci osvojují základy klavírní hry, musí však zvládnout nástroj i po stránce technické. Toto propojení jim umožňuje interpretovat skladby nejrůznějších období a stylů, ať už se jedná o díla klasické klavírní literatury, či písně a skladby z oblasti hudby populární.

Učební plán

Základní studium I. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
HRA NA KLÁVESY	1	1	1	1	1	1	1
HUDEBNÍ NAUKA	1	1	1	1	1		
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY							
SBOROVÝ ZPĚV				2	2	3	3
KOMORNÍ HRA				1	1	1	1
SOUBOROVÁ HRA				1	1	1	1
HARMONIE U KLAVÍRU (HARMONIE U KLAVÍRU)						2	2

Poznámky:

- ¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)
- ²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

Základní studium II. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
HRA NA KLÁVESY	1	1	1	1
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY				
SBOROVÝ ZPĚV	3	3	3	3
KOMORNÍ HRA	1	1	1	1
SOUBOROVÁ HRA	1	1	1	1
HARMONIE U KLAVÍRU (HARMONIE U KLAVÍRU)	2	2		

Poznámky:

- ¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)
- ²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke studiu

Žák:

- správně sedí u nástroje a správně drží ruku
- čte noty v rozsahu potřebném pro jeho hru
- zahraje dle sluchu jednoduchou píseň
- orientuje se v jednoduchém notovém zápise

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na klávesy

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- správně sedí u nástroje
- orientuje se na klaviatuře
- zahraje jednoduchou píseň v pětiprsté poloze
- zahraje dle svých možností základní klavírní úhozy
- zahraje oběma rukama dohromady
- orientuje se v houslovém klíči
- s pomocí učitele využívá při hře základní technické možnosti nástroje (např. metronom, jednoduchý rytmický doprovod)

2. ročník

Žák:

- zahraje dvojhmaty a akordy
- zahraje s podklady a překlady
- zahraje vybrané durové stupnice v protipohybu
- podle potřeby využívá při hře celý rozsah klaviatury
- reprodukuje jednoduchý rytmický zápis, orientuje se v taktu 2/4, 3/4, 4/4
- při hře využívá základní funkce automatického doprovodu
- doprovází píseň pomocí základních harmonických funkcí

3. ročník

Žák:

- využívá při hře dosud získané základní návyky a dovednosti (sezení u nástroje, postavení rukou, orientace na nástroji) a základní technické prvky (základní úhozy)

- zahraje vybrané stupnice dohromady v protipohybu
- zahraje jednoduché skladby různých stylových období, vybrané skladby zahraje z paměti
- podle individuálních schopností pracuje při nácviku vybraných skladeb s elementárními výrazovými prvky (dynamika, tempo, nálada skladby)
- samostatně pracuje se základními funkcemi nástroje, používá je k doprovodu písně či jednoduché melodie
- podle udaného taktu zvolí vhodný typ rytmického doprovodu (valčík, polka apod.)

4. ročník

Žák:

- zahraje složitější rytmické útvary
- při hře používá jednoduchý pedál (podle pokynů učitele nebo podle zápisu)
- zahraje skladby různých stylových období
- zahraje jednodušší písně z oblasti populární hudby
- při hře využívá různé zvukové možnosti nástroje
- zvládá složitější hru v automatickém režimu (intro, ending, fill in)

5. ročník

Žák:

- zahraje technicky náročnější skladby
- zahraje jednoduchou polyfonní skladbu
- zahraje jednoduché melodické ozdoby (příráz, skupinka)
- ovládá základy pedalizace a využívá je při hře, vše kontroluje sluchem
- popíše základní žánry populární hudby, s pomocí učitele využívá své znalosti při tvorbě doprovodu k písním
- v doprovodu písní používá kromě T, S, D i vedlejší kvintakordy

6. ročník

Žák:

- k probíraným stupnicím zahraje žák kadenci, využívá ji při samostatné tvorbě doprovodů písní a jednoduchých melodií
- pojmenuje kytarové a harmonické značky, samostatně vytvoří podle nich jednoduchý doprovod
- při hře doprovodů v automatickém režimu zahraje i složitější akordy podle kytarových značek
- transponuje vybranou píseň či melodii do jiné tóniny

- zahraje z listu přiměřeně obtížnou skladbu
- vnímá charakter hrané skladby, při hře dokáže pracovat s dynamikou, agogikou, výrazem
- osvojuje si návyky potřebné pro veřejné vystoupení (oblečení, chování, interpretační dovednosti)

7. ročník

Žák:

- při hře využívá a propojuje všechny doposud získané dovednosti a návyky technické i výrazové
- zahraje stupnice dohromady přes dvě oktávy, ke stupnicím akord a obraty dohromady
- pojmenuje a zahraje další melodické ozdoby
- orientuje se v základních hudebních formách, v jednoduché cyklické formě a zahraje jednoduchou polyfonii
- při hře vybraných přednesových skladeb pracuje samostatně s výrazovými prvky
- samostatně pedalizuje
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu, ve které uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- samostatně pracuje s funkcemi automatického doprovodu (výběr vhodných rejstříků a rytmických doprovodů), samostatně tvoří doprovody k písňím a vybraným melodiím
- aktivně se zapojuje do hry v souboru, nebo se uplatňuje při doprovodu jiného nástroje či zpěvu

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- podle svého zájmu a zaměření dále rozvíjí základní technické a výrazové prvky klavírní hry
- zahraje základní melodické ozdoby
- samostatně vytvoří prstoklad skladeb

2. ročník

Žák:

- zahraje vybrané stupnice v různých rytmických variantách, vybrané akordy ve čtyřhlasé úpravě, velký rozklad
- zahraje náročnější skladby různých stylových období
- zahraje přednes vyspěle, tzn., dbá na kulturu tónu, agogiku, dynamiku
- interpretuje téma jednoduššího např. jazzového standardu z listu

3. ročník

Žák:

- při studiu skladeb pracuje samostatně s technickými i výrazovými prvky
- samostatně pedalizuje
- využívá technické možnosti svého nástroje včetně pokročilých funkcí a využívá je při hře
- aktivně poslouchá skladby klasické hudební literatury i populární hudby, vyjádří přiměřenou formou svůj názor na znějící hudbu
- samostatně vybírá skladby k interpretaci
- zahraje jednoduchou skladbu z listu
- zahraje v souhře s jiným nástrojem, doprovodí melodický nástroj nebo zpěv, podle možností se aktivně účastní komorní nebo souborové hry

4. ročník

Žák:

- ovládá všechny technické prvky a různé techniky hry na nástroj
- využívá kvality tónu a úhozu k interpretaci hudby v jemných barevných a dynamických odstínech
- využívá své schopnosti při komorní a souborové hře
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

Studium pro dospělé

- Obsah učiva je tvořen potřebou každého žáka a jeho zaměřením v souladu s ŠVP.

5.4 Studijní zaměření: Hra na zobcovou flétnu

Zobcová flétna - dřevěný dechový nástroj, pocházející z lidové píšťaly (podobnou konstrukci mají píšťaly varhan); hráč fouká do náustku, vzduch se v rezonanční komoře dělí na dva proudy, první opouští štěrbinu a druhý vibrující prochází rovnou trubicí. Otvory vrtané v trubici se zakrývají nebo odkrývají hráčovými prsty. Nevýhodou je omezená dynamika, tj. možnost měnit hlasitost hraného zvuku, neboť při silnější hře dochází současně k přeladování nástroje (zvýšená frekvence tónu). Na zobcovou flétnu mohou hrát děti již od předškolního věku, ve kterém se často také využívá pro její "zdravé dýchání podporující" funkci. Uplatnění zobcové flétny od sopraninové po basovou ji dává vyniknout zejména v komorní a souborové hře. Výuka Hry na zobcovou flétnu probíhá individuálně.

Učební plán

Základní studium I. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
HRA NA ZOBCOVOU FLÉTNU	1	1	1	1	1	1	1
HUDEBNÍ NAUKA	1	1	1	1	1		
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY							
SBOROVÝ ZPĚV				2	2	3	3
KOMORNÍ HRA						2	2
SOUBOROVÁ HRA						2	2

Poznámky:

- ¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)
- ²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

Základní studium II. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
HRA NA ZOBCOVOU	1	1	1	1
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY				
SBOROVÝ ZPĚV	3	3	3	3
KOMORNÍ HRA	1	1	1	1
SOUBOROVÁ HRA	1	1	1	1

Poznámky:

- ¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)
- ²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke studiu

Žák:

- popíše nástroj, sestaví ho a provede na něm údržbu
- správně drží nástroj
- při hře správně stojí, správně dýchá

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na zobcovou flétnu

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- při hře správně drží nástroj
- popíše nástroj, sestaví ho a provede na něm údržbu
- správně zahraje základní délkové a výškové hodnoty not
- správně dýchá, správně nasazuje
- orientuje se v základních rytmech (2/4, 3/4, 4/4 takt)
- zahraje dostatečně kvalitní nekolísavý tón
- zahraje v rozsahu g1 až d2 lidové písně dle notového zápisu
- rozlišuje nálady skladeb a rozdíly v tempech

2. ročník

Žák:

- při hře správně drží nástroj
- zahraje staccato i legato
- používá vědomosti nabyté v předmětu Hudební nauka
- zahraje v rozšířeném rozsahu od c1 do e2
- zahraje plynule stupnice s jedním # nebo jedním b
- zahraje jednoduchou skladbu z listu
- zahraje v jednoduché souhře s dalším hudebním nástrojem

3. ročník

Žák:

- zahraje v rozlišných běžných tempových a dynamických rozlišení
- podává zvukově kvalitní tón
- zahraje stupnice do 2# a 2b a T5 v obrazech

- zahraje melodii podle sluchu a lidové písně z paměti přiměřeně podle svých individuálních možností
- zahraje v souhře s dalšími hudebními nástroji

4. ročník

Žák:

- rozezná běžná výrazová a agogická označení
- aplikuje dosud získané poznatky z předmětu Hudební nauka
- zahraje dle svých individuálních schopností od c1 do b2
- zahraje vybrané etudy, ve kterých zdokonaluje techniku dýchání, souhry prstů s jazykem a artikulaci v rytmických obměnách
- přednesové skladby různých žánrů přiměřené obtížnosti interpretuje ve správném tempu a stylovém projevu
- zahraje v souhře s jinými nástroji
- zahraje stupnice durové do 3# a 3b, mollové do 1# a 1b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů

5. ročník

Žák:

- interpretuje běžné melodické ozdoby
- použije alternativní hmaty při hře ozdob
- zahraje v tónovém rozsahu po c3
- zahraje stupnice durové do 3# a 3b, mollové do 2# a 2b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- vyhledá si sám skladby přiměřené svým individuálním schopnostem a možnostem a samostatně je nastuduje
- rozpozná a zahraje běžná výrazová a agogická označení

6. ročník

Žák:

- zahraje těžší technická cvičení
- artikuluje v rychlejším tempu stupnice do 4# a 4b
- zahraje techniku dvojitého staccata
- zahraje kvalitní tón v celém rozsahu nástroje
- zahraje v tónovém rozsahu po d3
- zahraje z listu těžší technická cvičení
- zahraje chromatickou stupnici

- zahraje těžší skladbu z listu
- bez problémů zahraje v souborové hře ve vedoucím hlasu
- zahraje přednesovou skladbu z paměti a samostatně určí nádechy

7. ročník

Žák:

- vnímá náladu skladby a interpretuje ji
- artikuluje v rychlejším tempu durové i mollové stupnice do 5# a 5b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- zahraje v celém rozsahu nástroje
- zahraje těžší skladbu z listu
- bez problémů zahraje v souborové hře ve vedoucím hlasu

II. stupeň

1. - 2. ročník

Žák:

- dokáže uplatnit a dále rozvíjet nástrojové dovednosti z předchozího studia
- zahraje běžné melodické ozdoby a vhodně je používá
- správně naladí nástroj
- ovládá správnou údržbu a péči o nástroj
- zvládne hru na všechny běžné velikosti fléten
- zná moderní techniky hry a umí je použít
- realizuje vhodné nádechy podle hudebních frází
- samostatně používá vhodné alternativní prstoklady

3. - 4. ročník

Žák:

- ovládá na vysoké úrovni prstovou a dechovou techniku i techniku jazyka
- střídá bez problémů nástroje různých ladění a orientuje se v partech
- zahraje se správným prstokladem na sopraninovou i altovou zobcovou flétnu
- dokáže stylově interpretovat skladby různých období
- uplatní svůj osobitý přístup v interpretaci
- zná historii zobcové flétny a její využití v různých obdobích
- provádí sluchovou sebekontrolu v celém průběhu skladby nebo cvičení
- využívá dynamiky, tempových rozlišení, frázování a agogických změn v celém rozsahu nástroje

- zahraje široké spektrum výrazových dovedností včetně všech melodických ozdob
- orientuje se v různých slohových obdobích, rozlišuje mezi jednotlivými obdobími a jejich skladební technikou
- samostatně nastuduje vybranou přednesovou skladbu a využije v ní výrazových i technických prostředků hry podle svých možností se aktivně účastní hry v komorních a souborových seskupeních, využívá při tom všechny své zkušenosti, znalosti i dovednosti, podílí se na vytváření a obohacování výsledného společného zvuku i výrazu interpretovaných skladeb

5.5 Studijní zaměření: Hra na příčnou flétnu

Příčná flétna je původem dřevěný dechový nástroj potulných pištců, který se vyráběl z morkových kostí. Postupem času se z něj vyvinul líbezný stříbrný nástroj prsténkové mechaniky, jehož dokonalý a něžný tón mnohdy připomíná slavičí zpěv, šumění moře apod. Výuka Hry na příčnou flétnu probíhá individuálně.

Učební plán

Základní studium I. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU ³⁾	1	1	1	1	1	1	1
HUDEBNÍ NAUKA	1	1	1	1	1		
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY							
SBOROVÝ ZPĚV				2	2	3	3
KOMORNÍ HRA				1	1	1	1
SOUBOROVÁ HRA				1-3	1-3	1-3	1-3

Poznámky:

¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:

Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)

²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

³⁾ Není-li žák fyzicky disponován pro hru na příčnou flétnu, může plnit školní výstupy v nižších ročnících hrou na jiný vhodný dechový nástroj.

Základní studium II. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU	1	1	1	1
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY				
SBOROVÝ ZPĚV	3	3	3	3
KOMORNÍ HRA	1-3	1-3	1-3	1-3
SOUBOROVÁ HRA	1-3	1-3	1-3	1-3

Poznámky:

¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:

Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)

²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke studiu

Žák:

- popíše svůj nástroj, sestaví ho, provede údržbu
- správně drží nástroj
- při hře správně dýchá, správně stojí
- v rámci svých schopností artikuluje, pracuje s nátiskem při změně dynamiky a rejstříku

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na příčnou flétnu

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- správně drží nástroj
- správně dýchá
- zahraje lidové písně s doprovodem klavíru
- zahraje v rozsahu d1 až g2
- nasadí tón a udrží jej ve stejné dynamice po celou jeho délku

2. ročník

Žák:

- správně pracuje s dechem
- usazuje vibrato
- ovládá jazyk – správně artikuluje
- zahraje stupnice do 2# a 2b
- zahraje jednoduchou skladbu z listu

3. ročník

Žák:

- správně pracuje s dechem
- pracuje s vibratem
- nasadí v rozdílné dynamice
- správně ovládá jazyk – správně artikuluje
- zahraje stupnice do 4# a 4b
- zahraje jednoduchou skladbu z listu

- uplatňuje se v souborové hře

4. ročník

Žák:

- správně pracuje s dechem
- pracuje s vibratem
- nasadí v rozdílné dynamice
- správně ovládá jazyk – správně artikuluje
- zahraje stupnice do 4# a 4b včetně mollových stupnic
- zahraje T5 a D7 z dané stupnice
- zahraje jednoduchou skladbu z listu
- uplatňuje se v souborové hře
- zahraje přednesovou skladbu přiměřené obtížnosti z paměti
- zahraje za doprovodu klavíru
- zařadí skladbu do daného období

5. ročník

Žák:

- zahraje durové i mollové stupnice ve všech tóninách
- artikuluje v tempu danou stupnici
- samostatně využívá dynamiku a tempová označení
- zahraje T5 a D7 z dané stupnice
- zahraje celotónové stupnice
- zahraje jednoduchou skladbu z listu
- bez problémů se uplatňuje v souborové hře
- zahraje těžší přednesovou skladbu z paměti

6. ročník

Žák:

- zahraje těžší technická cvičení
- artikuluje v rychlejším tempu všechny stupnice
- zahraje z listu
- zahraje v celém rozsahu nástroje
- zahraje T5 a D7 z dané stupnice
- zahraje celotónové stupnice
- zahraje těžší skladbu z listu
- bez problémů se uplatňuje v souborové hře ve vedoucím hlasu

- zahraje těžší přednesovou skladbu z paměti, samostatně určí nádechy

7. ročník

Žák:

- vnímá náladu skladby a interpretuje ji
- artikuluje v rychlém tempu všechny stupnice
- zahraje z listu
- zahraje T5 a D7 z dané stupnice
- vytvoří kvalitní tón a udrží po dobu hry jeho kvalitu
- zahraje v celém rozsahu nástroje
- zahraje celotónové stupnice
- zahraje těžší skladbu z listu
- bez problémů se uplatňuje v souborové hře ve vedoucím hlasu
- zahraje těžší přednesovou skladbu z paměti, samostatně určí nádechy

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- uplatní a rozvine veškeré dovednosti a znalosti získané studiem 1. stupně, samostatně řeší technické a interpretační problémy, plně využívá všech výrazových prostředků
- hraje stupnice, etudy a technická cvičení v plném rozsahu nástroje
- prioritně řeší tónovou kvalitu a intonační jistotu
- vhodnou přednesovou skladbu nastuduje z paměti

2. ročník

Žák:

- provede základní analýzu skladby a navrhne způsob nastudování
- hraje kvalitním tónem s čistým nasazením
- pracuje s barvou tónu, dynamikou, agogikou
- orientuje se na zvládnutí hry technicky náročných skladeb a partů
- podílí se na souborové a orchestrální hře
- využívá plně výrazových a technických prostředků při realizaci skladeb nejrůznějších slohových období

- stylově interpretuje skladby podle období a žánru (baroko, jazz, populární hudba)
- prohlubuje nadále dechovou techniku, frázování, artikulaci
- hraje stupnice, příslušné akordy a septakordy v rámci rozsahu celého nástroje, v nejrůznějších obměnách a variacích

3. ročník

Žák:

- samostatně uplatňuje technické i výrazové prostředky získané v průběhu celého studia na ZUŠ
- využívá všech technických a výrazových prostředků k přesvědčivému a jistému výkonu
- je obeznámen s jednoduchou improvizací a využívá ji v praxi
- je schopen samostatné přípravy na koncert či jiné veřejné vystoupení
- umí využít svých dovedností při doprovodu či v lidovém souboru
- uplatní svůj osobitý přístup v interpretaci
- zná historii nástroje a jeho uplatnění v různých obdobích a žánrech
- sám provede některé drobné úpravy či opravy nástroje

4. ročník

Žák:

- orientuje se v různých slohových obdobích a rozlišuje způsob interpretace
- je samostatný při výběru, studiu a realizaci přednesových skladeb
- řeší technické problémy, využívá veškeré výrazové prostředky
- je platným členem komorních souborů a orchestrů
- dle možností se zapojuje do hudebního dění a života ve svém okolí
- nastuduje přednesovou skladbu příslušné obtížnosti na absolventský koncert 2. stupně

5.6 Studijní zaměření: Hra na klarinet

Klarinet má různorodé a diferencované funkce v různých typech hudebního umění a vyžaduje značnou průpravu instrumentalistů. Průprava proto nemůže být od počátku orientována na jeden z uměleckých směrů, protože by bylo uplatnění žáka takto vybaveného značně jednostranné a omezené. Cílem je připravit žáka k aktivnímu amatérskému pěstování hry na nástroj. Tónové a technické předpoklady musejí být vybudovány v co největší šíři. Protože se v dnešním světě hráč na klarinet prakticky neobejde bez znalosti hry na saxofon, je možné kombinovat technická cvičení v rozsahu saxofonu i na klarinet. Tento přístup umožňuje, při cvičení stejné etudy nebo technického cvičení na oba nástroje, lepší sluchovou kontrolu a dosažení lepší flexibility nátisku. Lze tím docílit lepší průpravy do bigbandového obsazení, kde se objevuje rychlé střídání klarinetu se saxofonem. Se saxofonem by měl hráč na klarinet přijít prakticky do styku v momentu, kdy jeho nátiskové dispozice jsou v základních směrech již pevně položeny. Výuka Hry na klarinet probíhá individuálně.

Učební plán

Základní studium I. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
HRA NA KLARINET ³⁾	1	1	1	1	1	1	1
HUDEBNÍ NAUKA	1	1	1	1	1		
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY							
SBOROVÝ ZPĚV				2	2	3	3
KOMORNÍ HRA				1-3	1-3	1-3	1-3
SOUBOROVÁ HRA				1-3	1-3	1-3	1-3

Poznámky:

¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:

Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)

²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

³⁾ Není-li žák fyzicky disponován pro hru na klarinet, může plnit školní výstupy v nižších ročnících hrou na jiný vhodný dechový nástroj.

Základní studium II. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
HRA NA KLARINET	1	1	1	1
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY				
SBOROVÝ ZPĚV	3	3	3	3
KOMORNÍ HRA	1-3	1-3	1-3	1-3
SOUBOROVÁ HRA	1-3	1-3	1-3	1-3

Poznámky:

- ¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)
- ²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke studiu

Žák:

- artikulovaně nasadí tón
- zná notu celou, půlovou
- hraje pomocí artikulačních slabik
- hraje v taktech 4/4, 2/4 a 3/4
- hraje notu celou, půlovou a čtvrtovou
- vytleská rytmus

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na klarinet

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- dokáže nástroj rozebrat a složit, pojmenuje jeho jednotlivé části
- má správné návyky: postoj při hře, uvolněné držení nástroje, dechová technika,
- tvorba znělého tónu
- propojuje tóny v jeden melodický prvek
- hraje pomocí artikulačních slabik a dovede je používat ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- vytleská daný rytmus a nahlas počítá
- vysvětlí pojmy: repetice, prima volta, seconda volta
- zná noty celé, půlové, čtvrtové a půlové s tečkou
- podle svých možností zahraje jednoduché hudební útvary z paměti

2. ročník

Žák:

- rozliší a pojmenuje základní tempová a dynamická označení
- zahraje stupnici a její T5
- orientuje se v taktech 2/4, 3/4, 4/4, 3/8 a 6/8
- provádí dechová cvičení ke zlepšení práce s dechem
- elementárně ohodnotí svůj výkon
- zná a zahraje tečkovaný rytmus

3. ročník

Žák:

- hraje skladby různých stylů
- hraje nejméně 2 stupnice a jejich kvintakordy
- pozná kvalitu tónu a dokáže jej ohodnotit
- podle svých schopností zahraje z paměti skladbu zahraje z listu jednoduchou skladbu
- dokáže pracovat s dechovou oporou
- zná a hraje notu celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou, osminové trioly a synkopu
- věnuje pozornost tónové kultuře
- vnímá náladu skladby a interpretuje ji elementárními výrazovými prostředky

4. ročník

Žák:

- uplatňuje základní údržbu klarinetu, správné nasazení a údržbu plátku
- umí základní hmatový rejstřík klarinetu od e – b1
- využívá základy žebně bránicového dýchání
- zahraje jednoduché skladby podle svých schopností
- nasadí tón

5. ročník

Žák:

- provede přechod ze šalmajového do klarinetového rejstříku
- využívá rozsah nástroje od e do a2
- zahraje stupnice durové a mollové do 2 křížků a bé a jejich akordy a obraty

- zahraje skladby přiměřené jeho schopnostem

6. ročník

Žák:

- je schopen jemného nasazení tónu
- ovládá postavení jazyka a základní artikulace
- zahraje durové a mollové stupnice a akordy do 3 křížků a bé
- zahraje složitější rytmy – jako tečkované, synkopy a trioly
- zahraje z paměti dle svých schopností a dovedností

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na
- tvoření a kvalitu tónu
- hraje v celém rozsahu nástroje od e – c3
- zahraje všechny durové, mollové stupnice, akordy, zm7 a D 7 do 4 křížků a béček
- využívá frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje podle svých
- individuálních schopností
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých
- individuálních schopností
- elementárně transponuje úměrně svým schopnostem
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- šetrně pečuje o nástroj
- zahraje všechny durové, mollové stupnice, akordy, zm7 a D 7
- do 5 křížků a béček podle svých schopností
- použije dechová cvičení a uvědoměle pracuje s nátlakem pro zlepšení kvality tónu

2. ročník

Žák:

- zahraje všechny durové, mollové stupnice, akordy, zm7 a D 7 do 6 křížků a béček
- charakterizuje poznatky o interpretaci tanečních rytmů, jazzové a swingové hudby
- transponuje in C dle svých schopností
- hraje v celém rozsahu nástroje od e – e3
- rozpozná kvalitu tónu a umí jej ohodnotit

3. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápise
- zahraje všechny durové, mollové stupnice, akordy, zm7 a D 7 do 7 křížků a béček
- vyjmenuje příklady klarinetové literatury, známé souborech a interprety
- samostatně kriticky hodnotí hudbu

4. ročník

Žák:

- uplatní všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu
- nástroje hraje v celém rozsahu nástroje od e – g3
- zahraje chromatickou stupnici
- použije technické dovednosti hraním všech stupnic v různých artikulacích a tempech
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky: dýchání, frázování
- samostatně se rozehraje, cvičí a pracuje na vlastním zdokonalení
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- samostatně pracuje na interpretaci skladby s doprovodem
- obhájí vlastní názor na hudbu a samostatně vyhledává skladby dle vlastního výběru
- vyjádří vlastní názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů

5.7 Studijní zaměření: Hra na saxofon

Hra na saxofon patří, díky pestrému žánrovému použití, mezi vyhledávané hudební dovednosti. Hráč na saxofon se může uplatnit jako sólista v popových, jazzových i rockových formacích, jako spoluhráč pak v bigbandlech či dechových sekcích kapel různých stylových zaměření. Uplatnění najde ale i v komorním či symfonickém orchestru. Hrou na saxofon se rozvíjí především melodické cítění. Cílem studia v tomto studijním zaměření je vybavit hráče vysokou technickou dovedností, schopností aplikovat teoretické vědomosti o improvizaci v praxi při sólovém hraní, hraní za doprovodu rytmické sekce nebo v kvartetu za doprovodu ostatních nástrojů. Výuka Hry na saxofon probíhá individuálně.

Učební plán

Základní studium I. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
HRA NA SAXOFON ³⁾	1	1	1	1	1	1	1
HUDEBNÍ NAUKA	1	1	1	1	1		
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY							
SBOROVÝ ZPĚV				2	2	3	3
KOMORNÍ HRA				1-3	1-3	1-3	1-3
SOUBOROVÁ HRA				1-3	1-3	1-3	1-3

Poznámky:

¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:

Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)

²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

³⁾ Není-li žák fyzicky disponován pro hru saxofon, může plnit školní výstupy v nižších ročnících hrou na jiný vhodný dechový nástroj.

Základní studium II. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
HRA NA SAXOFON	1	1	1	1
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY				
SBOROVÝ ZPĚV	3	3	3	3
KOMORNÍ HRA	1-3	1-3	1-3	1-3
SOUBOROVÁ HRA	1-3	1-3	1-3	1-3

Poznámky:

- ¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)
- ²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke studiu

Žák:

- artikulovaně nasadí tón
- zná notu celou, půlovou
- hraje pomocí artikulačních slabik
- hraje v taktech 4/4, 2/4 a 3/4
- hraje notu celou, půlovou a čtvrtovou
- vytleská rytmus

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na saxofon

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- dokáže nástroj rozebrat a složit, pojmenuje jeho jednotlivé části
- má správné návyky: postoj při hře, uvolněné držení nástroje, dechová technika, tvorba znělého tónu
- propojuje tóny v jeden melodický prvek
- hraje pomocí artikulačních slabik a dovede je používat ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- vytleská daný rytmus a nahlas počítá
- vysvětlí pojmy: repetice, prima volta, seconda volta
- zná noty celé, půlové, čtvrtové a půlové s tečkou
- podle svých možností zahraje jednoduché hudební útvary z paměti

2. ročník

Žák:

- rozliší a pojmenuje základní tempová a dynamická označení
- zahraje stupnici a její T5
- orientuje se v taktech 2/4, 3/4, 4/4, 3/8 a 6/8
- provádí dechová cvičení ke zlepšení práce s dechem
- elementárně ohodnotí svůj výkon
- zná a zahraje tečkovaný rytmus

3.ročník

Žák:

- hraje skladby různých stylů
- hraje nejméně 2 stupnice a jejich kvintakordy
- pozná kvalitu tónu a dokáže jej ohodnotit
- podle svých schopností zahraje z paměti skladbu zahraje z listu jednoduchou skladbu
- dokáže pracovat s dechovou oporou
- zná a hraje notu celou, půlovou, čtvrtěovou, osminovou, osminové trioly a synkopu
- věnuje pozornost tónové kultuře
- vnímá náladu skladby a interpretuje ji elementárními výrazovými prostředky

4. ročník:

Žák:

- sestaví a uplatňuje základní údržbu saxofonu a správné nasazení a údržbu plátku
- umí základní hmatový rejstřík saxofonu od c1– c2
- využívá základy žeborně bránicového dýchání
- zahraje jednoduché skladby dle svých možností a schopností

5. ročník

Žák:

- předvede přechod z první oktávy do druhé oktávy
- hraje v rozsahu nástroje od b – a2
- hraje durové, mollové stupnice, akordy a jejich obraty do dvou křížků a b
- zahraje jednoduché přednesové skladby přiměřené obtížnosti a podle svých schopností

6. ročník

Žák:

- jemně nasadí tón
- využívá dynamiku, tempové rozlišení
- ovládá postavení jazyka a základní artikulace
- hraje durové, mollové stupnice, akordy a jejich obraty do 3 křížků a 3 b
- hraje složitější rytmy jako tečkované, synkopy a trioly

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- hraje v rozsahu nástroje od b – c3
- hraje všechny durové, mollové stupnice, akordy, zm7 a D 7 do 4 křížků a béček
- využívá frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje podle svých individuálních schopností
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- elementárně transponuje úměrně svým schopnostem
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- šetrně pečuje o nástroj
- zahraje všechny durové, mollové stupnice, akordy, zm7 a D 7 do 5 křížků a béček
- využívá dechová cvičení a uvědoměle pracuje s nátiskem pro zlepšení kvality tónu

2. ročník

Žák:

- zahraje všechny durové, mollové stupnice, akordy, zm7 a D 7 do 6 křížků a béček
- objasní problematiku pětitónových stupnic: durová a mollová pentatonika do 2 křížků a béček – úvod do improvizace
- charakterizuje poznatky o interpretaci tanečních rytmů, jazzové a swingové hudby
- podle svých možností transponuje in C
- hraje v rozsahu nástroje od b – e3
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj

3. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápise
- hraje všechny durové, mollové stupnice, akordy, zm7 a D 7 do 7 křížků a béček
- objasní problematiku pětiténových stupnic: durová a mollová pentatonika do 3 křížků a béček
- vyjmenuje příklady základní saxofonové literatury, známých souborů a interpretů
- kriticky hodnotí hudbu

4. ročník

Žák:

- uplatní všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- hraje v rozsahu nástroje od b – fis3
- hraje chromatickou stupnici
- uplatní technické dovednosti získané hraním všech stupnic v různých artikulacích a tempech
- objasní problematiku bluesových a pětiténových stupnic: durová a mollová pentatonika do 4 křížků a béček
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky: dýchání, frázování
- samostatně se rozehraje, cvičí a pracuje na vlastním zdokonalení
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- samostatně pracuje na interpretaci skladby s doprovodem
- vyjádří vlastní názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů

5.8 Studijní zaměření: Hra na trubku

Hra na trubku navazuje na hru na přípravný nástroj. Jako přípravný dechový nástroj je převážně využívána zobcová flétna. Postupný přechod na hlavní nástroj - v tomto případě trubku je tak snazší a pro žáka přijatelnější. Přípravný nástroj je výhodou, nikoliv podmínkou - zejména u starších zájemců o hru na žesťové nástroje. Vyučovací předmět v sobě integruje výuku na nástroj, hru z listu a přípravu k souhře. Každý žák získává potřebné dovednosti k zvládnutí hry sólové i souborové.

Učební plán

Základní studium I. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
HRA NA TRUBKU ³⁾	1	1	1	1	1	1	1
HUDEBNÍ NAUKA	1	1	1	1	1		
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY							
SBOROVÝ ZPĚV				2	2	3	3
KOMORNÍ HRA				1	1	1	1
SOUBOROVÁ HRA				1-3	1-3	1-3	1-3

Poznámky:

¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:

Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)

²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

³⁾ Není-li žák fyzicky disponován pro hru trubku, může plnit školní výstupy v nižších ročnících hrou na jiný vhodný dechový nástroj.

Základní studium II. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
HRA NA TRUBKU	1	1	1	1
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY				
SBOROVÝ ZPĚV	3	3	3	3
KOMORNÍ HRA	1	1	1	1
SOUBOROVÁ HRA	1	1	1	1

Poznámky:

- ¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)
- ²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke studiu

Žák:

- zahraje jednoduchou lidovou nebo dětskou píseň
- rozliší zpevněný postoj, uvolněný postoj a povolený postoj
- při motivovaných dechových cvičeních předvede nádech a prodloužený výdech
- napodobí učitele při hrách s tvorbou tónu
- zopakuje po učiteli jednoduchá melodická a rytmická cvičení
- správně artikuluje hlásky : T, D a samohlásky

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na trubku, baskřídlovku

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- popíše jednotlivé díly nástroje, správně je složí, drží a má správný postoj při hraní
- zvládá základní dechové návyky, nasazení a vedení tónu
- přiřadí hmaty k jednotlivým probraným a osvojeným tónům
- zahraje jednoduchá technická cvičení a jednoduché písně v pomalém tempu
- zahraje jednoduchou stupnici v rámci svých možností

2. ročník

Žák:

- předvede již daleko lépe zakořeněné základní návyky a dovednosti, např. v oblasti správného dýchání - zejména nádechu, nasazení a vedení tónu, ukáže již větší osvojený a zvládnutý tónový rozsah
- prokáže snahu pracovat s dynamikou
- předvede také dokonalejší prstovou techniku
- zahraje jednodušší přednesové skladby - lidové i umělé
- předvede také krátký melodický úryvek z listu v pomalém tempu

3. ročník

Žák:

- předvede kvalitní nádechové návyky, nasazení a tvorbu tónu
- zahraje otevřeným a čistým tónem
- dynamicky pracuje
- předvede také dokonalejší prstovou techniku
- zvládne interpretaci v rámci osminového rytmu
- zahraje jednoduché legatové vazby a hru staccato
- rozlišuje základní náladu písně nebo skladby
- interpretuje jednodušší přednesové skladby také s doprovodem jiného nástroje

4. ročník

Žák:

- předvede kvalitní nádechové návyky, nasazení a tvorbu tónu
- zahraje otevřeným a čistým tónem
- dynamicky pracuje s tónem
- předvede také dokonalejší prstovou techniku
- zvládá lépe interpretaci také v rámci osminového rytmu
- zvládá již jednoduché legatové vazby a hru staccato
- rozlišuje základní náladu písně nebo skladby, její frázování a ve většině skladeb je schopen správného samostatného oddechování
- interpretuje jednodušší přednesové skladby také s doprovodem jiného nástroje a lépe se uplatní také v komorním uskupení

5. ročník

Žák:

- velmi dobře využívá správné dechové návyky, s jistotou nasazuje čistý a otevřený tón
- řeší dobře rytmické útvary přiměřené obtížnosti
- je schopen oddechovat studovanou skladbu i mimo pomlky
- pracuje s frázemi a dynamikou
- rozlišuje základní náladu písně nebo skladby
- lépe interpretuje již pokročilejší a také delší skladby různých žánrů a charakterů
- uplatní se velmi dobře také v komorním uskupení
- zahraje skladby v 2/4 5/4, 2/2, 3/2, 6/8, 12/8 rytmu

- používá základní mollové pentatoniky v improvizaci na základní akordické značky ve všech tóninách

6. ročník

Žák:

- velmi dobře praktikuje správné dechové návyky, s jistotou nasazuje čistý a otevřený tón
- dobře řeší rytmické útvary přiměřené obtížnosti a využívá výrazových prvků
- je schopen oddechovat studovanou skladbu i mimo pomlky
- pracuje se složitějšími frázemi a dynamikou
- rozliší základní náladu písně nebo skladby
- kvalitněji interpretuje pokročilejší a také delší skladby různých žánrů a charakterů

7. ročník

Žák:

- předvede dobře osvojené dýchací návyky
- zahraje s dobrou prstovou (tahovou) technikou v rámci svých možností a schopností
- spolehlivě nasazuje otevřený znělý tón
- zvládá správnou funkci jazyka
- je schopen rytmicky vyřešit studovanou skladbu, chápe její fráze a dechovou potřebu
- interpretuje již rozmanitější přednesové skladby, využívá dynamických možností
- dokáže přizpůsobit interpretaci náladě a charakteru skladby
- je dobrým a spolehlivým hráčem komorním, či v souborovém uskupení

II. stupeň

1. - 2. ročník

Žák:

- navazuje na doavadní studium I. stupně nebo příprav. ročníku II. stupně dodržováním všech správných návyků
- plně uplatňuje všechny dovednosti spojené s interpretací různých stylových období
- hraje dur i moll stupnice s tónickými kvintakordy, dominantními septakordy a zmenšenými septakordy

- hraje plynule z listu i z paměti
- je schopen sebehodnocení i hodnocení hráčských dovedností svých spoluhráčů
- plně se zařazuje do komorní, souborové či orchestrální hry

3. - 4. ročník

Žák:

- hraje rytmicky a intonačně jistě a pohotově i při hře z listu
- sám si vybírá přednesové skladby různých hudebních žánrů a obtížnosti, dokáže v nich aplikovat vlastní umělecké cítění
- umí samostatně nastudovat sólový, komorní či orchestrální part
- studium II. stupně zakončí absolventským vystoupením
- je schopen ve velké míře samostatného nastudování skladby, pozná její fráze, oddechuje je
- vystihne charakter a náladu skladby
- z velké míry samostatně pracuje s dynamikou
- uplatňuje se velmi dobře v různých komorních, souborových či orchestrálních uskupeních, kde se dokáže přizpůsobit potřebám tělesa a dokáže též poradit méně zkušeným spoluhráčům

5.9 Studijní zaměření: Hra na baskřídlovku

Hra na baskřídlovku navazuje na hru na přípravný nástroj. Jako přípravný dechový nástroj je převážně využívána zobcová flétna. Postupný přechod na hlavní nástroj - v tomto případě baskřídlovku je tak snazší a pro žáka přijatelnější. Přípravný nástroj je výhodou, nikoliv podmínkou - zejména u starších zájemců o hru na žesťové nástroje. Vyučovací předmět v sobě integruje výuku na nástroj, hru z listu a přípravu k souhře. Každý žák získává potřebné dovednosti k zvládnutí hry sólové i souborové.

Učební plán

Základní studium I. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
HRA NA BASKŘÍDLOVKU	1	1	1	1	1	1	1
HUDEBNÍ NAUKA	1	1	1	1	1		
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY							
SBOROVÝ ZPĚV				2	2	3	3
KOMORNÍ HRA				1	1	1	1
SOUBOROVÁ HRA				1-3	1-3	1-3	1-3

Poznámky:

- ¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)
- ²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

Základní studium II. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
HRA NA BASKŘÍDLOVKU	1	1	1	1
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY				
SBOROVÝ ZPĚV	3	3	3	3
KOMORNÍ HRA	1	1	1	1
SOUBOROVÁ HRA	1-3	1-3	1-3	1-3

Poznámky:

- ¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)
- ²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke studiu

Žák:

- zahraje jednoduchou lidovou nebo dětskou píseň
- rozliší zpevněný postoj, uvolněný postoj a povolený postoj
- při motivovaných dechových cvičeních předvede nádech a prodloužený výdech
- napodobí učitele při hrách s tvorbou tónu
- zopakuje po učiteli jednoduchá melodická a rytmická cvičení
- správně artikuluje hlásky : T, D a samohlásky

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na baskřídlovku

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- popíše jednotlivé díly nástroje, správně je složí, drží a má správný postoj při hraní
- zvládá základní dechové návyky, nasazení a vedení tónu
- přiřadí hmaty k jednotlivým probraným a osvojeným tónům
- zahraje jednoduchá technická cvičení a jednoduché písně v pomalém tempu
- zahraje jednoduchou stupnici v rámci svých možností

2. ročník

Žák:

- předvede již daleko lépe zakořeněné základní návyky a dovednosti, např. v oblasti správného dýchání - zejména nádechu, nasazení a vedení tónu, ukáže již větší osvojený a zvládnutý tónový rozsah
- prokáže snahu pracovat s dynamikou
- předvede také dokonalejší prstovou techniku
- zahraje jednodušší přednesové skladby - lidové i umělé
- předvede také krátký melodický úryvek z listu v pomalém tempu

3. ročník

Žák:

- předvede kvalitní nádechové návyky, nasazení a tvorbu tónu
- zahraje otevřeným a čistým tónem
- dynamicky pracuje
- předvede také dokonalejší prstovou techniku
- zvládne interpretaci v rámci osminového rytmu
- zahraje jednoduché legatové vazby a hru staccato
- rozlišuje základní náladu písně nebo skladby
- interpretuje jednodušší přednesové skladby také s doprovodem jiného nástroje

4. ročník

Žák:

- předvede kvalitní nádechové návyky, nasazení a tvorbu tónu
- zahraje otevřeným a čistým tónem
- dynamicky pracuje s tónem
- předvede také dokonalejší prstovou techniku
- zvládá lépe interpretaci také v rámci osminového rytmu
- zvládá již jednoduché legatové vazby a hru staccato
- rozlišuje základní náladu písně nebo skladby, její frázování a ve většině skladeb je schopen správného samostatného oddechování
- interpretuje jednodušší přednesové skladby také s doprovodem jiného nástroje a lépe se uplatní také v komorním uskupení

5. ročník

Žák:

- velmi dobře využívá správné dechové návyky, s jistotou nasazuje čistý a otevřený tón
- řeší dobře rytmické útvary přiměřené obtížnosti
- je schopen oddechovat studovanou skladbu i mimo pomlky
- pracuje s frázemi a dynamikou
- rozlišuje základní náladu písně nebo skladby
- lépe interpretuje již pokročilejší a také delší skladby různých žánrů a charakterů
- uplatní se velmi dobře také v komorním uskupení
- zahraje skladby v 2/4 5/4, 2/2, 3/2, 6/8, 12/8 rytmu

- používá základní mollové pentatoniky v improvizaci na základní akordické značky ve všech tóninách

6. ročník

Žák:

- velmi dobře praktikuje správné dechové návyky, s jistotou nasazuje čistý a otevřený tón
- dobře řeší rytmické útvary přiměřené obtížnosti a využívá výrazových prvků
- je schopen oddechovat studovanou skladbu i mimo pomlky
- pracuje se složitějšími frázemi a dynamikou
- rozliší základní náladu písně nebo skladby
- kvalitněji interpretuje pokročilejší a také delší skladby různých žánrů a charakterů

7. ročník

Žák:

- předvede dobře osvojené dýchací návyky
- zahraje s dobrou prstovou (tahovou) technikou v rámci svých možností a schopností
- spolehlivě nasazuje otevřený znělý tón
- zvládá správnou funkci jazyka
- je schopen rytmicky vyřešit studovanou skladbu, chápe její fráze a dechovou potřebu
- interpretuje již rozmanitější přednesové skladby, využívá dynamických možností
- dokáže přizpůsobit interpretaci náladě a charakteru skladby
- je dobrým a spolehlivým hráčem komorním, či v souborovém uskupení

II. stupeň

1. - 2. ročník

Žák:

- navazuje na doavadní studium I. stupně nebo příprav. ročníku II. stupně dodržováním všech správných návyků
- plně uplatňuje všechny dovednosti spojené s interpretací různých stylových období
- hraje dur i moll stupnice s tónickými kvintakordy, dominantními septakordy a zmenšenými septakordy

- hraje plynule z listu i z paměti
- je schopen sebehodnocení i hodnocení hráčských dovedností svých spoluhráčů
- plně se zařazuje do komorní, souborové či orchestrální hry

3. - 4. ročník

Žák:

- hraje rytmicky a intonačně jistě a pohotově i při hře z listu
- sám si vybírá přednesové skladby různých hudebních žánrů a obtížnosti, dokáže v nich aplikovat vlastní umělecké cítění
- umí samostatně nastudovat sólový, komorní či orchestrální part
- studium II. stupně zakončí absolventským vystoupením
- je schopen ve velké míře samostatného nastudování skladby, pozná její fráze, oddechuje je
- vystihne charakter a náladu skladby
- z velké míry samostatně pracuje s dynamikou
- uplatňuje se velmi dobře v různých komorních, souborových či orchestrálních uskupeních, kde se dokáže přizpůsobit potřebám tělesa a dokáže též poradit méně zkušeným spoluhráčům

5.10 Studijní zaměření: Hra na trombon

Učební plán

Základní studium I. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
HRA NA TROMBON ³⁾	1	1	1	1	1	1	1
HUDEBNÍ NAUKA	1	1	1	1	1		
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY							
SBOROVÝ ZPĚV				2	2	3	3
KOMORNÍ HRA				1	1	1	1
SOUBOROVÁ HRA				1-3	1-3	1-3	1-3

Poznámky:

- ¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)
- ²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.
- ³⁾ Není-li žák fyzicky disponován pro hru na trombon, může plnit školní výstupy v nižších ročnících hrou na jiný vhodný dechový nástroj.

Základní studium II. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
HRA NA TROMBON	1	1	1	1
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY				
SBOROVÝ ZPĚV	3	3	3	3
KOMORNÍ HRA	1	1	1	1
SOUBOROVÁ HRA	1-3	1-3	1-3	1-3

Poznámky:

- ¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)
- ²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke studiu

Žák:

- popíše svůj nástroj, sestaví ho, provede údržbu
- správně drží nástroj
- při hře správně dýchá, správně stojí
- v rámci svých schopností artikuluje, pracuje s nátiskem při změně dynamiky a rejstříku
- zopakuje po učiteli jednoduchá melodická a rytmická cvičení
- správně artikuluje hlásky: T, D a samohlásky

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na trombon

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- správně zachází s nástrojem a ovládá základní péči o něj
- správně drží nástroj a správně tahá polohy na snížci
- při hře zaujme správný postoj
- předvede jednoduchá cvičení na správné brániční dýchání
- zahraje ve zvládnutém rozsahu stupnici Bb dur v půlových hodnotách i tonický kvintakord
- orientuje se ve 2/4, 3/4, celém taktu a hraje celé, půlové, čtvrté a osminové hodnoty not a pomlky
- zahraje jednoduchou lidovou píseň

2. ročník

Žák:

- ovládá nasazení a tvorbu tónů pomocí hlásky „T“
- zahraje jednoduché rytmické útvary
- rozliší základní artikulace (legato, non legato)
- zahraje jednoduchou lidovou píseň z paměti
- používá správnou techniku dechu a prodloužený výdech
- zahraje v rozdílných artikulacích: tenuto, staccato, legato
- zahraje v souhře s učitelem

- respektuje nádechové značky

3. ročník

Žák:

- kontroluje svůj postoj a práci rukou během hry (odstraňuje chyby, zahraje uvolněně)
- při hře využívá žeberně-brániční dýchání
- orientuje se v 3/8 a 6/8 taktu
- rozliší dynamiku p-mf-f
- při hře učitele pojmenuje svými slovy náladu či charakter předvedené skladby
- zahraje v základních tečkovaných rytmech
- zahraje drobnou skladbu z paměti
- zahraje skladby v tóninách do 4# a 4b
- zahraje jednoduchou píseň z listu
- zahraje s doprovodem klavíru nebo v duetu
- zahraje legato – retní legato (na jedné poloze) a snižcové (mezi dvěma polohami)

4. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu nástroje od F do b1
- zahraje stupnice a tónické akordy do 4b a 4# v daném rozsahu nástroje
- zahraje artikulace legato a staccato

5. ročník

Žák:

- zahraje v rozsahu nástroje od E do b1
- zahraje stupnice dur a moll do 4# a 4b + T5, D7
- zahraje v synkopický a tečkovaný rytmus na slabiku „D“
- zahraje legatová nátisková cvičení v alikvotních tónech
- předvede cvičení rozvíjející snižcovou techniku
- ovládá dynamiku nástroje s přenesením do přednesové hry

6. ročník

Žák:

- zahraje z paměti skladbu v rozsahu jedné strany běžného notového formátu
- respektuje hudební fráze a nadechuje se na vhodných místech

- zahraje stupnice dur a moll do 6# a 6b + T5, D7, zm7
- zahraje v rozsahu od E do b1
- technická cvičení v daném rozsahu
- předvede obtížnější alikvotní a nátisková cvičení v rozsahu nástroje
- podle pokynů učitele využívá výrazových prostředků (akcenty, dynamika, agogika, frázování)
- zahraje jak koncertní, sonátové a swingové skladby

7. ročník

Žák:

- interpretuje skladby různých žánrů a historických období
- prokáže interpretační zručnost nastudováním většího množství technického i výrazového materiálu
- vhodně navrhuje frázování
- vhodně realizuje tempa, dynamiku a agogické změny podle označení v notovém zápisu
- analyzuje technické problémy a dovede je samostatně odstranit
- zahraje v rozsahu od E do b1
- zahraje technická cvičení v daném rozsahu
- zahraje stupnice dur a moll do 7# a 7b + T5, D7, zm.7
- při hře posuzuje kvalitu tónu a bez upozorňování učitelem ji zlepší
- provede pokročilá nátisková cvičení
- zahraje z listu skladby technické obtížnosti 5. ročníku
- samostatně nastuduje skladbu, která je mu stylově blízká

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- navazuje na dosavadní studium v I. stupni dodržováním všech správných návyků
- zdokonaluje své nátiskové a dechové schopnosti, kultivovaný tón a přednes
- plně uplatňuje všechny dovednosti spojené s interpretací různých stylových období
- má lehký tón i nasazení v celém rozsahu nástroje
- je schopen sebehodnocení i hodnocení hráčských dovedností svých spoluhráčů

- hraje plynule z listu i z paměti
- hraje durové a mollové stupnice s tónickými kvintakordy, dominantními septakordy a zmenšenými septakordy
- plně se zařazuje do komorní, souborové či orchestrální hry

3. - 4. ročník

Žák:

- sám si vybírá přednesové skladby různých hudebních žánrů a obtížnosti, dokáže v nich aplikovat vlastní umělecké cítění
- hraje intonačně přesně a čistě
- umí samostatně nastudovat sólový, komorní či orchestrální part
- studium II. stupně zakončí absolventským vystoupením

5.11 Studijní zaměření: Hra na tubu

Učební plán

Základní studium I. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
HRA NA TUBU	1	1	1	1	1	1	1
HUDEBNÍ NAUKA	1	1	1	1	1		
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY							
SBOROVÝ ZPĚV				2	2	3	3
KOMORNÍ HRA				1	1	1	1
SOUBOROVÁ HRA				1-3	1-3	1-3	1-3

Poznámky:

- ¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)
- ²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

Základní studium II. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
HRA NA TUBU	1	1	1	1
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY				
SBOROVÝ ZPĚV	3	3	3	3
KOMORNÍ HRA	1	1	1	1
SOUBOROVÁ HRA	1-3	1-3	1-3	1-3

Poznámky:

- ¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)
- ²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke studiu

Žák:

- popíše svůj nástroj, provede údržbu
- správně drží nástroj
- při hře správně dýchá, správně sedí
- v rámci svých schopností artikuluje, pracuje s nátiskem při změně dynamiky a rejstříku
- zopakuje po učiteli jednoduchá melodická a rytmická cvičení
- správně artikuluje hlásky: T, D a samohlásky

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na tubu

1. ročník

Žák:

- ovládá základní údržbu nástroje
- ovládá elementární orientaci v notovém zápisu
- ovládá elementární rytmus a rytmické cítění při hře v celém, 3/4 a 2/4 taktu
- je schopen souhry s učitelem
- používá not a pomlk celých, půlových, čtvrtových
- hraje stupnice v rámci svého rozsahu

2. ročník

Žák:

- ovládá základní návyky správného nátisku (správná práce obličejového svalstva), nasazení a práce jazyka
- je schopen souhry s druhým nástrojem - dvouhlasé lidové písně, snadná dueta
- hraje ve velké a malé oktávě
- ovládá hru legato v rozsahu sekundy až tercie
- dokáže reprodukovat jednoduchý hudební motiv

3. ročník

Žák:

- má získané návyky správného dýchání s využitím žeberně-bránicového svalstva, postoje při hře a držení nástroje
- používá základní technické prvky hry (nasazení tónu, kvalitní tón)
- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- je schopen podle individuálních schopností zahrát z paměti jednoduchou skladbu, lidovou píseň
- ovládá jednoduché rytmické útvary za použití not osminových

4. ročník

Žák:

- používá správné návyky - dýchání, nasazení, práce jazyka, nátisk
- ovládá základní dynamická a tempová označení
- hraje v rozsahu velké, malé oktávy dle svých individuálních schopností
- hraje tenuto, legato, staccato, portamento

5. ročník

Žák:

- ovládá složitější rytmické útvary - osminová s tečkou, šestnáctinové noty, triola
- hraje vydržované tóny s dynamickým odstíněním pro zkvalitnění tónu
- hraje v různých transpozicích jednoduché písně

6. ročník

Žák:

- využívá poslechu nahrávek předních umělců a orchestrů k vytvoření vlastní představy o kvalitě tónu, interpretaci různých stylových období
- hraje v rámci kontra, velké, malé oktávy všechny noty s posuvkami
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- hraje z listu jednodušší skladby

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu

- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém doposud získaném rozsahu nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem

1. ročník II. stupně

Žák:

- využívá při hře všechny technické, výrazové dovednosti, dynamiku, tempové rozlišení, agogiku, frázování v celém rozsahu nástroje
- k nácvičku přednesových skladeb používá nahrávek předních interpretů

2. ročník II. stupně

Žák:

- samostatně pracuje s kvalitou a barvou tónu
- při hře s jiným nástrojem se podílí na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb

3. ročník II. stupně

Žák:

- dovede uplatnit vlastní názor na interpretaci skladeb různých stylových období
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky
- ovládá hru z listu

4. ročník II. stupně

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

5.12 Studijní zaměření: Hra na akordeon

Akordeon zaujímá vedle klasických nástrojů významné místo. Je to přenosný, vícehlasý nástroj, který plní v hudebním životě jak funkci samostatného sólového nástroje, tak nástroje doprovodného a souborového. Vzhledem k ostatním nástrojům je nástrojem poměrně mladým. V dnešní době se interpret neobejde bez dokonalého zvládnutí výrazových možností nástroje, technické vyspělosti obou rukou a dokonalé měchové techniky. Výuka Hry na akordeon probíhá individuálně.

Učební plán

Základní studium I. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
HRA NA AKORDEON	1	1	1	1	1	1	1
HUDEBNÍ NAUKA	1	1	1	1	1		
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY							
SBOROVÝ ZPĚV				2	2	3	
KOMORNÍ HRA				1	1	1	1
SOUBOROVÁ HRA				1-3	1-3	1-3	1-3

Poznámky:

- ¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)
- ²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

Základní studium II. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
HRA NA AKORDEON	1	1	1	1
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY				
SBOROVÝ ZPĚV	3	3	3	3
KOMORNÍ HRA	1	1	1	1
SOUBOROVÁ HRA	1-3	1-3	1-3	1-3

Poznámky:

- ¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)
- ²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke studiu

Žák:

- správně vede měch
- správně sedí u nástroje a drží ho
- správně staví ruce
- orientuje se v jednoduchém notovém zápise
- zazpívá jednoduchou píseň podle sluchu a zároveň ji zahraje pravou rukou
- vytleská jednoduché rytmické útvary

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na akordeon

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- pomocí vedení měchu tvoří tóny
- nasadí a ukončí tón
- čte noty v G a F klíči
- orientuje se na klaviatuře a basové tastatuře
- používá základní a pomocné basy C/E, G/H, D/Fis, F/A
- zahraje elementární cvičení s melodií ve standardním basu
- zahraje oběma rukama najednou
- adekvátně používá základní dynamiku
- zahraje akordický doprovod v c, g, d, f
- zahraje stupnice C, G, D, F dur
- zahraje národní písně

2. ročník

Žák:

- zahraje dle notového zápisu
- zahraje legato a staccato
- zahraje akordický doprovod s terciovým a kvintovým basem
- zahraje crescendo a decrescendo
- zahraje lehčí písně a přednesové skladby z paměti
- zahraje tečkovaný rytmus, synkopu a triolu

- zahraje elementární skladby s melodickým basem

3. ročník

Žák:

- zahraje jednoduché dvojhmaty
- zahraje se zdokonalenou měchovou technikou
- zahraje stupnice s akordy v rychlejším tempu
- používá sluchovou sebekontrolu při hře
- vytvoří k jednoduchým písňím doprovod s využitím harmonických funkcí T, S, D
- zahraje stupnice do tří křížků a béček s akordy

4. ročník

Žák:

- přejde na větší nástroj podle fyzické vyspělosti
- používá při hře harmonické cítění
- zahraje tříhlasý durový kvintakord
- zahraje mollové stupnice a kvintakordy do dvou křížků a béček
- zahraje z listu jednoduché skladby

5. ročník

Žák:

- zahraje složitější dvojhmaty
- zahraje dur a moll kvintakordy s obraty
- správně vede měč
- zahraje durové stupnice v protipohybu
- zahraje podle akordických značek
- zahraje čtyřhlasý akord
- zahraje polku, valčík, tango, menuet
- používá hru s melodickým basem
- využívá registraci

6. ročník

Žák:

- zahraje polyfonní skladby - menuet, sonatina
- zahraje melodické ozdoby - trylek
- zahraje měchové legato, staccato, střídavý měch
- zahraje durové stupnice protipohybem pře dvě oktávy

- zahraje mollové stupnice rovným pohybem
- zahraje populární přednesové skladby
- orientuje se ve hře polyfonních skladeb dle zájmu žáka a možností nástroje
- zahraje durový a mollový čtyřhlas s obraty harmonicky a melodicky

7. ročník

Žák:

- s pomocí pedagoga si vybere a nastuduje skladbu podle svého zaměření na absolventský koncert
- zhodnotí vlastní výkon
- zahraje durové stupnice v dělených terciích
- zahraje dominantní septakord s obraty pravou rukou
- zahraje pravou rukou zmenšený septakord
- zahraje z listu

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- zahraje vybrané stupnice v odpovídajícím tempu
- zahraje velký rozklad s obraty
- vytvoří kadenci v probíraných stupnicích
- samostatně nastuduje skladbu

2. ročník

Žák:

- zahraje vybrané stupnice v kombinovaném pohybu
- správně vede měch, vyměňuje měchy
- používá dynamiku v celém rozsahu
- nastuduje samostatně lehčí písně a přednesy
- zahraje z listu

3. ročník

Žák:

- zahraje podle akordických značek
- zahraje kadenci v obratech
- veřejně vystoupí

- doprovodí jiného žáka

4. ročník

Žák:

- správně vede měchy
- zahraje čtyřzvuky, septimové akordy, velký rozklad
- zahraje skladby polyfonní i populární
- zakončí studium absolventským vystoupením

5.13 Studijní zaměření: Hra na housle

Hra na housle je určena pro děti, které mají dobrý hudební sluch, dobře intonují a jsou manuálně zručné. Dítě postupně získává technické základy hry na nástroji, rozvíjí se jeho hudební představivost a schopnost hudebního vyjádření. Žák poznává charakteristické znaky hudby různých historických období a seznamuje se s díly různých skladatelů. Dítě pěstuje také schopnost naslouchat a přizpůsobit se spoluhráči nebo spoluhráčům v nejrůznějších formách komorní hry. Rozvíjí se hudební a citové vnímání dále sebeovládání, odvahy a odolnost při veřejném vystupování. Důležitá je pravidelná příprava a docházka na hodiny, sluchové, rytmické a motorické předpoklady a zájem o hudbu. Výuka Hry na housle probíhá individuálně.

Učební plán

Základní studium I. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
HRA NA HOUSLE	1	1	1	1	1	1	1
HUDEBNÍ NAUKA	1	1	1	1	1		
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY							
SBOROVÝ ZPĚV				2	2	3	3
KOMORNÍ HRA			1	1	1	1	1
SOUBOROVÁ HRA			1-3	1-3	1-3	1-3	1-3

Poznámky:

¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:

Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)

²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

Základní studium II. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
HRA NA HOUSLE	1	1	1	1
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY				
SBOROVÝ ZPĚV	3	3	3	3
KOMORNÍ HRA	1	1	1	1
SOUBOROVÁ HRA	1-3	1-3	1-3	1-3

Poznámky:

- ¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)
- ²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke studiu

Žák:

- pojmenuje části houslí a smyčce
- zaujme správný postoj při hře
- zahraje uvolněnými pažemi
- správně drží housle i smyčec
- zahraje různými částmi smyčce po prázdných strunách
- zahraje jednoduchá cvičení a písničky na jedné struně z paměti
- zahraje vyrovnaným tahem smyčce na prázdných strunách
- správně postaví levou ruku ve výchozí poloze a předvede základní durový prstoklad

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na housle

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- uvolněně drží tělo i housle
- staví správně prsty na struny
- správně používá levou paži a uchopení houslí ve výchozí poloze
- zahraje lidové písničky na strunách e, a, d, g
- správně používá pravou ruku při přechodech přes struny, dělení smyčce, (případně) hru legato
- zahraje se zdokonaleným durovým i mollovým prstokladem

2. ročník

Žák:

- zahraje se základními dynamickými rozdíly
- při hraní využívá znalost práce pravé ruky détaché, legato
- správně používá pozice pravé ruky při přechodech přes struny
- zahraje z listu drobné lidové písničky
- zahraje z paměti skladby lehčího charakteru, lidové písničky apod.
- zahraje dur stupnice přes jednu oktávu

3. ročník

Žák:

- rozlišuje dur a moll prstoklad
- orientuje se ve hře détaché, legato, staccato
- zahraje drobné etudy
- předvede dle svých schopností prací levé ruky (např. technická cvičení, etudy, přednesové skladby)
- zahraje dur (příp. moll) stupnice přes jednu oktávu + durový kvintakord po 2, 4 legato
- zahraje dvojhlas s použitím prázdných strun
- zahraje s rozšířenou dynamikou
- elementárně zahraje vibrato
- zahraje z paměti drobné přednesy či concertina v rámci 1. polohy
- zahraje v souhře s dalším nástrojem

4. ročník

Žák:

- zahraje s upevněným prstokladem v I. poloze
- postupně zahraje ve III. poloze
- zahraje vybrané dvojhmaty v I. poloze
- dle svých schopností používá vibrato
- při hře odlišuje dynamické odstíny
- při hře pravou rukou zahraje détaché, legato, staccato, martelé
- zahraje dur a moll stupnice a rozložený kvintakord v různých smykových a rytmických kombinacích přes dvě oktávy
- zahraje drobnější etudy, ale i etudy s melodickým charakterem, kde odlišuje výrazovou složku

5. ročník

Žák:

- zahraje ve III. poloze
- zahraje dur a moll stupnice a rozložený kvintakord v různých smykových a rytmických kombinacích přes dvě oktávy (využívá 3. polohy)
- využívá hry jednoduchého řadového staccata, základy spiccata
- zahraje skladby většího rozsahu
- při hře rozlišuje různá slohová období
- předvede hru v probíraných polohách

- využívá vibrato
- zahraje z listu
- naladí housle

6. ročník

Žák:

- zahraje základní dur stupnice a rozložený kvintakord v různých smykových a rytmických kombinacích přes tři oktávy
- zahraje vybrané dvojhmaty
- zahraje etudy vyšší úrovně s přihlédnutím na koordinaci levé a pravé ruky ve vyšších tempech
- zahraje základní melodické ozdoby
- zahraje v probíraných polohách
- používá vibrato
- zahraje z listu jednoduché skladby sólové i komorní

7. ročník

Žák:

- zahraje základní dur a moll stupnice a rozložený kvintakord v různých smykových a rytmických kombinacích přes tři oktávy
- při hře provádí tónovou, intonační i rytmickou sebekontrolu
- samostatně studuje drobnější skladbu a vloží do ní vlastní projev
- orientuje se ve složitějších smykových variantách, hře v polohách i hře dvojhmatů
- interpretuje další přednesové skladby
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením

II. stupeň

1. - 2. ročník

Žák:

- zahraje stupnice přes tři oktávy s rozloženými akordy
- využívá volného pohybu levé ruky po celém hmatníku
- zahraje s širokým spektrem smyků
- zahraje z listu
- rozlišuje fráze v přednesu
- zahraje z paměti se zaměřením souhry s klavírem

- dle svých možností zahraje v orchestru, komorním souboru
- zahraje dvojzvuky

3. - 4. ročník

Žák:

- zahraje stupnice přes tři oktávy s rozloženými akordy a jejich obraty
- využívá plně všech druhů smyků
- orientuje se ve všech polohách (dle svých schopností)
- samostatně studuje složitější skladbu včetně vlastního výrazového projevu
- sebekriticky posoudí svůj výkon
- zapojí se do práce v jakémkoliv hudebním souboru
- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ

Studium pro dospělé

- Obsah učiva je tvořen potřebou každého žáka a jeho zaměřením v souladu s ŠVP.

5.14 Studijní zaměření: Hra na violu

Hra na violu je pro svou složitost určena spíše pro starší žáky, proto může pedagog jako přípravný nástroj doporučit hru na housle. Hra na violu je určena pro děti, které mají dobrý hudební sluch, dobře intonují a jsou manuálně zručné. Dítě postupně získává technické základy hry na nástroji, rozvíjí se jeho hudební představivost a schopnost hudebního vyjádření. Žák poznává charakteristické znaky hudby různých historických období a seznamuje se s díly různých skladatelů. Dítě pěstuje také schopnost naslouchat a přizpůsobit se spoluhráči nebo spoluhráčům v nejrůznějších formách komorní hry. Rozvíjí se hudební a citové vnímání dále sebeovládání, odvaha a odolnost při veřejném vystupování. Důležitá je pravidelná příprava a docházka na hodiny, sluchové, rytmické a motorické předpoklady a zájem o hudbu. Výuka Hry na violu probíhá individuálně.

Učební plán

Základní studium I. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
HRA NA VIOLU	1	1	1	1	1	1	1
HUDEBNÍ NAUKA	1	1	1	1	1		
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY							
SBOROVÝ ZPĚV				2	2	3	3
KOMORNÍ HRA			1	1	1	1	1
SOUBOROVÁ HRA			1-3	1-3	1-3	1-3	1-3

Poznámky:

- ¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)
- ²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si Žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

Základní studium II. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
HRA NA VIOLU	1	1	1	1
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY				
SBOROVÝ ZPĚV	3	3	3	3
KOMORNÍ HRA	1	1	1	1
SOUBOROVÁ HRA	1-3	1-3	1-3	1-3

Poznámky:

- ¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)
- ²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke studiu

Žák:

- pojmenuje části houslí a smyčce
- zaujme správný postoj při hře
- zahraje uvolněnými pažemi
- správně drží housle i smyčec
- zahraje různými částmi smyčce po prázdných strunách
- zahraje jednoduchá cvičení a písničky na jedné struně z paměti
- zahraje vyrovnaným tahem smyčce na prázdných strunách
- správně postaví levou ruku ve výchozí poloze a předvede základní durový prstoklad

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na housle

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- zná části violy a smyčce
- se orientuje v altovém klíči v rámci prázdných strun
- je schopen zahrát stupnice dur počínající prázdnou strunou (tj. C dur, G dur, D dur) v rozsahu jedné oktávy (pozn. bez stupnice A dur)
- dodržuje u hry správný postoj
- je schopen hry s doprovodem
- zvládá smyk détaché a staccato na elementární úrovni, bez využití souhybnosti

2. ročník

Žák:

- ovládá smyk legato s přechodem na jinou strunu (bez využití souhybnosti)
- kombinuje hru celým smyčcem a polovinami smyčce
- ovládá prstoklad dur i moll
- je schopen kombinace obou prstokladů
- je schopen během školního roku nastudovat s dopomocí učitele 2 přednesové skladby v odpovídající technické úrovni a v odpovídajícím rozsahu

3. ročník

Žák:

- ovládá prstoklad pražcový
- zvládá kombinace probraných prstokladů
- zná smyk martellé
- je schopen zahrát jednoduché dvojhmady s použitím prázdné struny
- je schopen intonační sebekontroly s dopomocí učitele

4. ročník

Žák:

- zvládá smyk détaché s využitím souhybnosti
- je schopen odlišit dynamiku p, mf, f
- ovládá složitější prstoklady v rámci 1. polohy (např. pražcový se sníženým 4. prstem, dur se zvýšeným 3. prstem)
- ovládá spojování složitějších prstokladů
- čte noty v altovém klíči s jistotou
- je schopen zapojit se do souborové hry

5. ročník

Žák:

- zvládá smyk staccato a řadové staccato s využitím souhybnosti
- je schopen vytvořit crescendo a decrescendo
- ovládá hru ve 3. poloze
- dokáže použít hru vibrato v přednesových skladbách
- je schopen hrát jednoduché dvojhmady v 1. poloze bez použití prázdné struny

6. ročník

Žák:

- zvládá výměnu 1. a 3. polohy
- zvládá jednoduchou dvojhmatovou techniku v 1. a 3. poloze
- je schopen pochopit základní stavební prvky skladby (hlavní téma, vedlejší téma, fráze)
- je schopen hrát stupnice využívající 1. a 3. polohu
- je schopen intonační sebekontroly bez dopomoci učitele ve zmíněných polohách

7. ročník

Žák:

- ovládá hru v 5. poloze

- využívá všech částí smyčce v návaznosti na tvoření tónu
- je schopen si sám naladit nástroj s využitím klavíru
- má tónovou představu, využívá ji v praxi
- s dopomocí učitele dokáže během školního roku nastudovat 2 přednesové skladby různých slohových období

II. stupeň

1. - 2. ročník

Žák:

- ovládá výměny mezi 1., 3. a 5. polohou
- čte a hraje v altovém i v houslovém klíči
- hraje v přiměřeném tempu skladby z listu
- ovládá 2. polohu
- ovládá výměny mezi jednotlivými probranými polohami
- samostatně pracuje při nácvičce skladby

3. - 4. ročník

Žák:

- ovládá 4. polohu
- ovládá plynulé výměny probraných poloh
- je schopen uplatnit v praxi výrazové prostředky
- dokáže samostatně nacvičit jednoduchou skladbu
- chápe rozdíly v interpretaci skladeb různých slohových období
- je schopen samostatného výběru skladby
- chápe formální stránku složitější skladby
- je schopen hrát ve vyšších polohách (6., 7.)

Studium pro dospělé

- Obsah učiva je tvořen potřebou každého žáka a jeho zaměřením v souladu s ŠVP.

5.15 Studijní zaměření: Hra na violoncello

Violoncello je nástroj s širokým uplatněním v sólové a komorní hře; v symfonických a tanečních orchestrech; ve folklórních amatérských souborech. Obohacuje citové vnímání žáka a rozvíjí složky hudebních schopností, estetické cítění. Po fyzické stránce žákovi hra na violoncello prospívá, neboť je držení nástroje velmi přirozené; při hře žák zapojuje svaly, které mu pomáhají ke správnému držení těla. Žák postupně získává technické základy hry na nástroj, rozvíjí se jeho představivost a schopnost hudebního vyjádření. Kromě toho se zvyšuje i jeho houževnatost, sebeovládání a odvaha veřejně vystupovat.

Učební plán

Základní studium I. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
HRA NA VIOLONCELLO	1	1	1	1	1	1	1
HUDEBNÍ NAUKA	1	1	1	1	1		
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY							
SBOROVÝ ZPĚV				2	2	3	3
KOMORNÍ HRA			1	1	1	1	1
SOUBOROVÁ HRA				1-3	1-3	1-3	1-3

Poznámky:

- ¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)
- ²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

Základní studium II. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
HRA NA VIOLONCELLO	1	1	1	1
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY				
SBOROVÝ ZPĚV	3	3	3	3
KOMORNÍ HRA	1	1	1	1
SOUBOROVÁ HRA	1	1	1	1

Poznámky:

- ¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)
- ²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke studiu

Žák:

- napodobí základní nástrojové dovednosti (správné sezení u nástroje, držení nástroje a smyčce, postavení prstů)
- zahraje pizzicato jednoduchá prstová cvičení
- hraje na prázdných strunách arco
- pojmenuje noty basového klíče v zápisu, z něhož hraje
- hrou pizzicato, případně arco, imituje rytmus jednoduchých národních písní

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na violoncello

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- správně drží nástroj
- pojmenuje části nástroje
- zahraje pizzicato a arco krátkými smyky středem smyčce, u žabky i u špičky
- zahraje zadanou písničku nebo krátkou skladbičku z paměti

2. ročník

Žák:

- zahraje vybranou durovou stupnici v rozsahu dvou oktáv
- spojuje notový zápis v basovém klíči s orientací na hmatníku v základní poloze
- falešné tóny průběžně doladuje
- užívá základní dynamické rozlišení forte a piano

3. ročník

Žák:

- zahraje jednu durovou a jednu mollovou stupnici v rozsahu dvou oktáv
- intonačně jistě se pohybuje v základní poloze
- jednoduše vyměňuje v první až čtvrté poloze
- zahraje smyky détaché, legato, staccato a jejich kombinace
- kromě základní dynamiky zahraje i crescendo a decrescendo;
- zahraje jednu etudu z not a kratší přednesovou skladbu z paměti

4. ročník

Žák:

- zahraje durovou stupnici v rozsahu 3 oktáv, rozložený kvintakord v rozsahu 2 oktáv
- užívá palcové polohy bez výměn
- zahraje s rozvitými výrazovými složkami, s použitím vibráta a dynamických odstínů, uplatňuje vlastní muzikální projev
- z listu zahraje jednoduchý notový zápis na úrovni 1. ročníku
- jednoduše vibruje dlouhé tóny
- zahraje jednu etudu z not a kratší přednesovou skladbu z paměti

5. ročník

Žák:

- provádí výměnu z 1. do 3. polohy v rámci hrané skladby a aplikuje ji při hře stupnic a akordů
- zahraje jednoduché dvojzvuky v 1. poloze - oktávy a sexty se spodní prázdnou strunou
- interpretuje ritardando a accelerando
- zahraje z listu skladbu obtížnosti 2. ročníku
- zahraje smyky spiccato, martellé
- zahraje s rozvitým zpěvným tónem a dalšími výrazovými složkami

6. ročník

Žák:

- zahraje s intonační jistotou, zpěvností a s pohlídáním si kvalitu tónu v probíraných druzích smyků
- zahraje stupnice durové a mollové s příslušným kvintakordem s přechodem do 3. polohy
- zahraje melodické ozdoby na kratších rytmických hodnotách not
- zahraje kvalitněji hru dvojmatů rozšířené o dvojmatové sexty a oktávy
- rozpozná notový zápis a způsob provedení přirozeného flažoletu 4. prstem
- zahraje složitější rytmy v kontextu skladeb: triola, tečkovaný rytmus

7. ročník

Žák:

- využívá plynulé výměny do vyšších poloh, základní dvojmaty
- dosud probrané smyky zahraje ve vzájemných kombinacích a variantách

- předvede samo nastudování lehčích skladeb a zhodnotí vlastní výkon
- zahraje z paměti přednesovou skladbu, z listu zahraje skladbu na úrovni 4.ročníku

II. stupeň

1. - 2. ročník

Žák:

- zahraje se zdokonalenou technikou pravé ruky
- zahraje s vibrato
- zahraje s problematikou palcové polohy
- zahraje skladbu z paměti
- zahraje z listu dle svých schopností

3. - 4. ročník

Žák:

- popíše různá slohová hudební období a aplikuje vlastní názor v interpretaci různých žánrů
- vědomě provádí sebekontrolu v intonační a rytmické složce hry
- řeší samostatně prstoklady, smyky a výrazové ztvárnění skladeb
- využívá široké spektrum smyků po funkční stránce a zahraje je se zdokonaleným zvukovým výstupem
- bez potíží se orientuje v notové zápisu a zahraje samostatně nastudovanou skladbu
- zahraje z listu skladby úrovně nižších ročníků

5.16 Studijní zaměření: Hra na kytaru

Kytara je v současnosti hudebním nástrojem, jež se uplatňuje v mnoha žánrech a stylech. Pro její široké možnosti využití jak nástroje sólového, tak i doprovodného, se stala nástrojem populárním a rozšířeným. Na naší škole se snažíme vyučovat hře na kytaru tak, abychom mohli nabídnout celé spektrum možností, jež tento hudební nástroj nabízí. Žáci mohou studovat hru na klasickou kytaru, folkovou kytaru a také hru na elektrickou kytaru (lépe elektrofonickou). Samozřejmostí je také výuka hry doprovodů k písním dle akordových značek. Mohou se seznámit s celou škálou žánrů ať klasických, ale také moderních, jakými jsou např. rock, blues, jazz, pop atd., v nichž se kytara uplatňuje. Učí se souhře s ostatními žáky v kytarovém souboru, různých komorních uskupeních a kapelách v moderním obsazení. Výuka Hry na kytaru probíhá individuálně.

Učební plán

Základní studium I. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
HRA NA KYTARU	1	1	1	1	1	1	1
HUDEBNÍ NAUKA	1	1	1	1	1		
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY							
SBOROVÝ ZPĚV				2	2	3	3
KOMORNÍ HRA				1	1	1	1
SOUBOROVÁ HRA				1-3	1-3	1-3	1-3

Poznámky:

- ¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)
- ²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

Základní studium II. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
HRA NA KYTARU	1	1	1	1
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY				
SBOROVÝ ZPĚV	3	3	3	3
KOMORNÍ HRA	1	1	1	1
SOUBOROVÁ HRA	1-3	1-3	1-3	1-3

Poznámky:

- ¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)
- ²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke studiu

Žák:

- seznamuje se se správnými pracovními návyky
- pojmenuje části a struny
- sedí uvolněně, s podnožkou správně drží nástroj
- zahraje palcem bez dopadu
- postaví uvolněně ruce na kytaru
- hraje střídavými prsty, podle svých možností dopadem nebo bez dopadu
- zahraje cvičení, píseň nebo skladbu na prázdných strunách, případně v I. poloze

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na kytaru

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- seznamuje se se správnými pracovními návyky pro domácí přípravu
- hraje střídavými prsty, podle svých možností dopadem nebo bez dopadu, a palcem bez dopadu
- zvládá rozkladovou techniku na prázdných strunách
- zahraje jednoduchou skladbu, jednohlasou v I. poloze
- zahraje s doprovodem prázdných basových strun
- upevňuje správné držení kytary a pozici rukou
- zahraje skladbu v souhře s dalším nástrojem
- ovládá notaci a orientaci na melodických strunách v I. poloze
- podle ladičky ladí struny

2. ročník

Žák:

- zahraje jednohlasou stupnici s využitím prázdných strun v rozsahu jedné oktávy
- zahraje jednoduché akordy na melodických strunách a kadence k probíraným stupnicím.
- doprovodí jednoduchou píseň dle akordových značek v základním metru
- ovládá základní dynamiku hry
- zahraje jednoduchou skladbu s doprovodem prázdných basových strun

- orientuje se na hmatníku v rozsahu I. až III. polohy
- zahraje plynule v klidném tempu
- hraje z not i z paměti

3. ročník

Žák:

- má osvojené základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, postavení rukou) a používá základní technické prvky hry (hru dopadem i bez dopadu, hraje tóny vázaně, rozkladovou techniku)
- hraje plynule
- hraje vícehlas
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- využívá základní harmonické funkce a akordů malé kadence při doprovodu
- vnímá náladu skladby a vyjádří tuto náladu elementárními výrazovými prostředky
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem

4. ročník

Žák:

- samostatně ladí kytaru
- interpretuje skladby z různých stylových období a žánrů
- aktivně se účastní souborové nebo komorní hry
- při hře užívá výrazové prostředky - dynamiku, agogiku, rejstříky
- hraje různé techniky (cantilena, flažolety, glissando, barré, vibrato, legato, staccato, tamburo apod.)
- orientuje se ve složitějších rytmech
- doprovází písně dle akordových značek různými typy doprovodu
- orientuje se na hmatníku v rozsahu až V. polohy
- zahraje etudu zaměřenou na konkrétní jev

5. ročník

Žák:

- hraje 2 až 3 oktávové stupnice, jednohlasé, v polohách
- zahraje kadence s využitím velkého barré
- orientuje se ve vyšších polohách (V., VI., VII.)
- prohlubuje technickou vyspělost nácvikem různých cvičení
- zvolí vhodný doprovod k písničce (případně formu - předeheru, mezihru, dohru)

- podle dispozic hraje pravou rukou s nehty
- seznámí se s možnostmi a používáním IT techniky v hudbě (záznam, úpravy, notační,
- zvukové, aranžovací programy a aplikace)
- zahraje kratší skladbu z paměti

6. ročník

Žák:

- zahraje 2 až 3 oktávovou stupnici, jednohlasou, typovou dur i moll
- zahraje kadence k probírané stupnici s využitím velkého barré
- navrhne ve skladbě použití přednesových i výrazových prostředků (dynamiku, agogiku, rejstříky, legato, hru v poloze, vyhrávky v basu ...)
- podle dispozic improvizuje na doprovod jednoduchého harmonického schématu nebo transponuje doprovod
- procvičuje orientaci po celém hmatníku
- ve větší šíři se orientuje v akordových značkách
- vybírá si repertoár pod vlastních preferencí
- seznámí se se zápisem v tabulatuře

7. ročník

Žák:

- ovládá základní nástrojovou techniku, zahraje s tónovou kulturou
- zahraje plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách, orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- doprovází podle notace i akordických značek, zahraje kadence a vytváří vlastní
- doprovod podle svých individuálních schopností
- dle možností používá IT média (notační, zvukové, aranžovací programy a aplikace)
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních

Postupová zkouška do dalšího ročníku

PHV a 1.ročník

- 1-2 cvičení z kytarové školy nebo písničky podle individuálních možností žáka s nebo bez doprovodu

2.-7.ročník

- stupnice, akordy nebo kadence
- technické cvičení nebo etuda odpovídající technické náročnosti
- přednesová skladba
- volitelně doprovod

Postupovou zkoušku lze nahradit účastí v soutěži ZUŠ (nebo jiné odpovídající úrovni) nebo veřejným vystoupením na významné akci – např. absolventském koncertě. Při zkoušce klademe důraz na pozitivní přátelskou atmosféru. Repertoár ke zkoušce lze hrát v libovolném pořadí.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- vybírá si repertoár pod vlastních preferencí
- hraje vybrané intervalové stupnice (tercie, sexty, oktávy)
- doprovází dle akordických značek i v obtížnějších variantách, používá kapodestr
- hraje kadence i ve vyšších polohách
- umí naladit nástroj
- hraje z listu i z paměti
- samostatně pečuje o nehty

2. ročník

Žák:

- hraje stupnice v intervalech - tercie, sexty, oktávy
- hraje kadence v polohách
- přednes podává s kulturou tónu, agogikou, dynamikou atd.
- hraje hudbu různých období a žánrů úrovní
- seznámí se a používá média (notační, zvukové, aranžovací programy a aplikace)
- vyhledává a vybírá si samostatně repertoár pod vlastních preferencí
- seznámí se s hudbou cyklické formy
- orientuje se v zápisu pentatonických stupnic
- je veden k individualitě, profiluje se dle svých zájmů a preferencí
- orientuje se v alternativních kytarových zápisech, jako je např. tabulatura

3. ročník

Žák:

- uplatňuje legato ve všech typech
- orientuje se v akordových značkách a tabulatuře
- hraje typové stupnice a akordové hmaty po celém hmatníku
- hraje intervalové stupnice v terciích, sextách, oktávách, decimách
- interpretuje vybranou skladbu s využitím poučené interpretace, melodických ozdob, agogiky, dynamiky apod.

4. ročník

Žák:

- dle svých individuálních možností ovládá různé techniky hry na nástroj
- využívá kvality tónu a úhozu k interpretaci hudby v barvě a dynamice
- využívá své schopnosti při komorní a souborové hře
- používá média (notační, zvukové, aranžovací programy a aplikace)
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního zájmu
- diskutuje o svých hudebních znalostech a preferencích

Postupová zkouška:

PHV a 1. ročník

- 1-2 cvičení z kytarové školy nebo písničky podle individuálních možností žáka s nebo bez doprovodu

2.-7. ročník

- stupnice, akordy nebo kadence
- technické cvičení nebo etuda odpovídající technické náročnosti

přednesová skladba

volitelně doprovod

5.17 Studijní zaměření: Hra na elektrickou kytaru

Ve čtvrtém ročníku si žák může zvolit studium hry na elektrofonickou kytaru, tedy kytarové hry v oblasti moderních žánrů. Začíná-li žák studium žánrové kytary přímo, bez absolvování předchozích prvních třech ročníků, musí, formou rozdílových zkoušek, prokázat úroveň očekávaných výstupů ze třetího ročníku I. stupně studia hry na kytaru. Výuka Hry na elektrickou kytaru probíhá individuálně.

Učební plán

Základní studium I. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
HRA NA ELEKTRICKOU KYTARU	1	1	1	1	1	1	1
HUDEBNÍ NAUKA	1	1	1	1	1		
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY							
SBOROVÝ ZPĚV				2	2	3	3
KOMORNÍ HRA				1	1	1	1
SOUBOROVÁ HRA				1-3	1-3	1-3	1-3

Poznámky:

- ¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)
- ²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

Základní studium II. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
HRA NA ELEKTRICKOU KYTARU	1	1	1	1
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY				
SBOROVÝ ZPĚV	3	3	3	3
KOMORNÍ HRA	1	1	1	1
SOUBOROVÁ HRA	1-3	1-3	1-3	1-3

Poznámky:

- ¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)
- ²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke studiu

Žák:

- popíše nástroj, jeho části i jeho historii
- správně drží nástroj
- pojmenuje části kytary
- zahraje základní figury pravé ruky pro nácvik úhozů bez dopadu
- nacvičuje postavení levé ruky
- zahraje jednoduché cvičení, píseň nebo skladbu na prázdných strunách, případně v I. poloze

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na kytaru

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- zahraje jednoduché technické cvičení
- zahraje jednoduchou skladbu, jednohlasou v I. poloze
- zahraje motiv skladby s doprovodem prázdných basových strun
- upevňuje správné držení kytary, pozici rukou apod.
- zahraje skladbu v souhře s dalším nástrojem
- ovládá notaci na melodických strunách v I. poloze.

2. ročník

Žák:

- zahraje jednohlasou stupnici s využitím prázdných strun v rozsahu jedné oktávy. (G dur, D dur, a moll...)
- zahraje jednoduché akordy na melodických strunách a kadence k probíraným stupnicím.
- doprovodí jednoduchou píseň dle akordových značek
- uplatňuje dynamiku hry, přednesu
- zahraje jednoduchou skladbu s doprovodem prázdných basových strun z not i z paměti
- orientuje se na hmatníku v rozsahu I. až III. polohy
- rozvíjí technickou vyspělost
- uplatňuje rytmické a tempové cítění

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, postavení rukou) a používá základní technické prvky hry (základní úhozy nebo úhoz pravé ruky s ohledem na kvalitu tónu, základní prstovou techniku)
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- zahraje podle individuálních schopností z paměti jednoduchou skladbu
- využívá základních harmonických funkcí a akordů při doprovodu podle svých individuálních schopností, vnímá náladu skladby a vyjádří tuto náladu elementárními výrazovými prostředky
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem

4. ročník (přechod z kytary klasické na elektrofonickou kytaru)

Žák:

- popíše nástroj, ovládá základní technické prvky kytary (potenciometry, kabely...)
- ovládá základní nastavení kytarové aparatury
- zahraje jednoduché 12 taktové blues ve zvolené tónině
- zahraje jeden z paternů pentatonické stupnice
- procvičuje orientaci na hmatníku do V. polohy
- rozšiřuje si schopnost orientace v akordových značkách
- zahraje z tabulatur i z not
- pokud má možnost účastní se souborové nebo komorní hry

5. ročník

Žák:

- zahraje 2 až 3 oktávové stupnice, jednohlasé
- zahraje kadence s využitím velkého barré
- orientuje se ve vyšších polohách (V., VI., VII.)
- prohlubuje si technickou vyspělost nácvikem různých cvičení (legato, rytmické varianty)
- interpretuje skladby odpovídající úrovni a vyspělosti
- zahraje kratší skladbu z paměti

6. ročník

Žák:

- zahraje 2 až 3 oktávovou stupnici, jednohlasou, typovou dur i moll
- zahraje kadence k probírané stupnici s využitím velkého barré

- interpretuje vybranou skladbu s využitím dynamiky, legata, agogiky apod.
- improvizuje na doprovod jednoduchého harmonického schématu
- procvičuje orientaci po celém hmatníku
- rozšiřuje si schopnost orientace v akordových značkách
- zahraje z listu i z paměti
- dle svých možností se účastní souborové nebo komorní hry

7. ročník

Žák:

- ovládá základní nástrojovou techniku (prstovou techniku střední obtížnosti), zahraje s tónovou kulturou a naladí si nástroj
- zahraje plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách, orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- doprovází podle notace i akordických značek, zahraje kadence a vytváří vlastní doprovod podle svých individuálních schopností
- dle svých možností se uplatňuje při hře v komorních nebo souborových uskupeních

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- improvizuje na složitější např. jazzové téma
- zahraje vybrané stupnice v terciích a sextách
- doprovází dle akordových značek i v obtížnějších variantách.
- zahraje kadence s využitím typových hmatů i ve vyšších polohách
- naladí nástroj za pomoci ladičky
- zahraje z listu i z paměti
- samostatně pečuje o nehty

2. ročník

Žák:

- orientuje se v alternativních kytarových zápisech, jako je např. tabulatura
- zahraje stupnice v intervalech - tercie, sexty, decimy
- přednes podává s vyspělou kulturou tónu, agogikou, dynamikou atd.
- interpretuje téma jednoduššího např. jazzového standardu z listu

- využívá dosavadně nabytých zkušeností a schopností
- zahraje kadence pomocí typových hmatů po celém rozsahu hmatníku
- orientuje se v zápisu pentatonických stupnic, v paternech, boxech
- je veden k individualitě, profiluje se dle svých zájmů a preferencí
- zahraje melodické ozdoby

3. ročník

Žák:

- uplatňuje legato ve všech typech
- využívá všech znalostí a dovedností, které si dosud osvojil
- orientuje se v akordových značkách, tabulatuře, zápisu pomocí paternů a boxů
- při improvizaci využívá znalosti pentatonických stupnic, církevních módů, rozkladu akordů apod.
- zahraje typové stupnice a akordové hmaty po celém hmatníku
- zahraje intervalové stupnice v terciích, sextách, oktávách, decimách, vybraný typ
- interpretuje vybranou skladbu s využitím poučené interpretace, melodických ozdob, agogiky, dynamiky apod.

4. ročník

Žák:

- ovládá všechny technické prvky a různé techniky hry na nástroj
- využívá kvality tónu a úhozu k interpretaci hudby v jemných barevných a dynamických odstínech
- využívá své schopnosti při komorní a souborové hře
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

5.18 Studijní zaměření: Hra na basovou kytaru

PHV hry na basovou kytaru se plní formou PHV hry na kytaru (viz 5.13).

Učební plán

Základní studium I. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
HRA NA BASOVOU KYTYARU	1	1	1	1	1	1	1
HUDEBNÍ NAUKA	1	1	1	1	1		
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY							
SBOROVÝ ZPĚV				2	2	3	3
KOMORNÍ HRA			1	1	1	1	
SOUBOROVÁ HRA				1-3	1-3	1-3	1-3

Poznámky:

- 1) Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Hudební nauka (5. 19), Sborový zpěv (5.18), Komorní hra (5.20), Souborová hra (5.21)
- 2) Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

Základní studium II. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
HRA NA BASOVOU KYTYARU	1	1	1	1
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY				
SBOROVÝ ZPĚV	3	3	3	3
KOMORNÍ HRA	1	1	1	1
SOUBOROVÁ HRA	1-3	1-3	1-3	1-3

Poznámky:

- 1) Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Hudební nauka (5. 19), Sborový zpěv (5.18), Komorní hra (5.20), Souborová hra (5.21)
- 2) Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na basovou kytaru

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- popíše stavbu, ladění, držení baskytary a funkce basové kytary v kapele
- předvede správnou techniku hry pravé ruky, hru na prázdných strunách, pravidelné střídání ukazováčku a prostředníčku
- zahraje rytmická cvičení v 2/4 , 3/4 a 4/4 taktech, noty a pomlky celé, půlové a čtvrté
- předvede dle svých schopností techniku hry levé ruky, postavení 1., 2. a 4. prstu, 1. polohu, hru na struně G, hmatově stejné tóny: gis – as, ais – hes, hru na struně D, hmatově stejné tóny: dis – es, eis – f, e – fes, hru na strunách G a D, rozložené kvintakordy Es dur a Dmi, hru na struně A, hmatově stejné tóny ais – hes, his – c, ces – h, hru na strunách A, D, G, takty 2/4 , 3/4 , 4/4, noty a pomlky celé, půlové, čtvrté a osminové
- zahraje stupnici a moll aiolskou, B dur, rozložené kvintakordy B dur, Es dur, dominantní septakord F⁷
- zahraje jednoduché basové doprovody z listu různých hudebních stylů (lidová píseň, swing, beat, country)

2. ročník

Žák:

- zahraje na struně E v první poloze hmatově stejné tóny Eis – F, Fis – Ges
- zahraje v 1. poloze technická cvičení
- zahraje na všech strunách v první poloze, stupnice e moll aiolská, F dur, rozložené kvintakordy v tónině F dur: T – S – D
- prakticky se orientuje na hmatníku Bg, intervaly čisté
- zahraje jednoduché rytmické cvičení za pomoci metronomu a automatického bubeníka
- zahraje rytmus s těmito rytmickými hodnotami: noty a pomlky celé, půlové, čtvrté a osminové, nota čtvrtá s tečkou plus nota osminová
- je schopen improvizovaného doprovodu se sluchovou kontrolou, fáze 1., T – D
- používá základních dynamických odstínů při hře (p - f)

3. ročník

Žák:

- zahraje v 2. poloze technická cvičení, etudy ale i jednoduché standardy z oblasti jazzu, beatu a word music v tóninách F, B, C dur, e moll, a moll
- zahraje osminové trioly ve čtvrtových taktech, šestnáctinové noty a pomlky v taktech osminových
- zahraje v 2. poloze hmatově stejné tóny, struna G: Ais - Hes, H – Ces, struna D: E – Fes, Fis – Ges, struna A: H – Ces, Cis – Des, struna E: Fis – Ges, Gis – As
- dokonaleji předvede v 2. poloze stupnice G dur, h moll a fis moll aiolské s použitím prázdných strun, rozložené T – S – D v tónině G dur
- vyměňuje 1. a 2. polohu
- zahraje improvizovaný doprovod se sluchovou kontrolou: T – S – T – S - D – T a prakticky to použije na jednoduchém bluesovém schématu

4. ročník

Žák:

- dokonaleji předvede výměny obou poloh, stupnice E, A, As dur, f moll, b moll, rozložené T – S – D v tóninách E a A dur, technická cvičení, etudy, standardy
- zahraje šestnáctinové noty a pomlky v čtyřčtvrtových taktech
- předvede techniku pravé a levé ruky (legato, staccato, vibrato, skluz, tónová kultura)
- zvládne improvizovaný doprovod se sluchovou kontrolou (spojení T – VI. stupeň; harmonická houpačka T – VI. st. moll – S – D – T; úvod do tvorby tzv. krácejícího (walking) basu z akordových značek za použití základního tónu a kvinty daného akordu

5. ročník

Žák:

- předvede hru ve 3. poloze (posunutí 1., 2. a 4. prstu o půltónu výše, hmatově stejné tóny: struna G: Ais – Hes, H – Ces, C – His, struna D: Fis – Ges, struna A: Cis – Des, struna E: Gis – As, střídání všech třech poloh, stupnice: C dur s použitím prázdných struny D a G, C dur bez použití prázdných strun, stupnice G dur, fis a h moll aiolských bez použití prázdných strun A, D, G, rozložená T – S – D – T v C dur
- orientuje se v 6/4, 5/4 taktu, figurální hraní, basové doprovody v taneční muzice 20. století
- realizuje improvizovaný doprovod se sluchovou kontrolou (harmonické spojení T – II. st. v dur, harmonickou houpačku T – VI. st. moll – II. st. moll – D – S – T, walking bas, použití základního akordického tónu, kvinty s chromatickým průchodem k 1. a 5. tónu daného akordu

6. ročník

Žák:

- žák zvládne rozšířenou polohu III. e, techniku L. R.: začátek používání třetího prstu, postavení 1. 2. 3. 4. prstu, hmatově stejné tóny, struna G: Ais – Hes, H – Ces, His – C, Cis – Des, struna D: Eis – F, Fis – Ges, Gis – As, struna A: His – C, Cis – Des, Dis – Es, struna E: Gis – As, Ais – Hes
- hraje stupnice III. e polohy: As, Des dur, g moll, c moll aiolské, rozložené kvintakordy na 1., 4. a 5. stupni v As a Des dur
- předvede technická cvičení, etudy, basové doprovody skladeb v III. e poloze v tóninách As – Des dur, dokonalé zvládnutí III. e polohy, střídání poloh I., II., III., III. e
- realizuje improvizovaný doprovod se sluchovou kontrolou, harmonické spojení T – II. st. moll – III. st. moll – II. st. moll, walking bass: basové linky s chromatickým průchodem k 1., 5., 8. tónu daného akordu

7. ročník

Žák:

- hraje ve 4. poloze, hmatově stejné tóny, struna G: H – Ces, His – C, Cis – Des, struna D: Fis – Ges, Gis – As, struna A: Cis – Des, Dis – Es, E – Fes, struna E: Gis – As, Ais – Hes, H – Ces stupnice 4. polohy: A – D dur, gis – cis moll aiolská, T – S – D – T v A – D dur
- realizuje technická cvičení, etudy ve 4. poloze, basové doprovody skladeb různých žánrů v polohách 1 – 4
- realizuje improvizovaný doprovod se sluchovou kontrolou
- použije harmonické spojení T – VII. st. moll s 5b walking bass - použití dvojitých chromatických průchodů k 1., 5., 8. tónu použitých akordů

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- zvládne hru v 5. poloze hmatově stejné tóny struna G: cis – des, dis – es struna D: gis – as, ais, struna A: dis – es, eis – f, struna E: ais – hes, his – c
- realizuje technická cvičení a basové doprovody v poloze 1 – 5 walking bass s použitím dominantních průchodů

2. ročník

Žák:

- zvládne hru v 6. poloze, hmatově stejné tóny struna G: cis – des, dis – es struna D: gis – as , ais – hes, h – ces, struna A: dis - es, eis – f, struna E: ais – hes ,his – c
- realizuje technická cvičení a basové doprovody v poloze 1 – 6 walking bass s použitím chromatických a dominantních průchodů

3. ročník

Žák:

- realizuje technická cvičení a basové doprovody v poloze 1 – 5 walking bass, zvládne 7. polohu hmatově stejné tóny struna G: dis – es, eis – f, struna D: ais – hes, h – ces, struna A: eis - f, fis – ges, struna E: his - c, cis – des
- realizuje technická cvičení a basové doprovody v poloze 1 – 7 walking bass s použitím rozložených adkordů

4. ročník

Žák:

- realizuje technická cvičení a basové doprovody v poloze 1 – 5 walking, zvládne 8. polohu hmatově stejné tóny struna G: dis – es, eis – f, struna D: ais – h, cis – des, struna A: fis – ges, gis – as, struna E: cis – des, dis – es
- realizuje technická cvičení a basové doprovody v poloze 1 – 8 walking bass s použitím církevních stupnic

5.19 Studijní zaměření: Hra na bicí

Bicí nástroje patří bezesporu k prvním hudebním nástrojům, které kdy lidstvo používalo k doprovodu tance, zpěvu a posléze i dalších hudebních nástrojů. Rytmus i melodie, které jsou bicími nástroji vytvářeny, podtrhují chod času a tempo pohybu veškerého lidského bytí. Dějiny hudby potvrzují využití bicích nástrojů ve všech slohových etapách. Současné hudební umění využívá zvýšenou měrou nejrůznějších bicích nástrojů tak, že se staly dominujícími ve všech oblastech hudby. S rostoucím zájmem dnešní mladé generace, především o hudbu moderní, narůstá počet zájemců o studium právě na tyto nástroje. Z hygienických důvodů předmět Hra na bicí navštěvují žáci starší 10 let.

Učební plán

Základní studium I. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
HRA NA BICÍ	1	1	1	1	1	1	1
HUDEBNÍ NAUKA	1	1	1	1	1		
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY							
SBOROVÝ ZPĚV				2	2	3	3
KOMORNÍ HRA				1	1	1	1
SOUBOROVÁ HRA				1-3	1-3	1-3	1-3

Poznámky:

- ¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)
- ²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

Základní studium II. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
HRA NA BICÍ	1	1	1	1
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY				
SBOROVÝ ZPĚV	3	3	3	3
KOMORNÍ HRA	1	1	1	1
SOUBOROVÁ HRA	1-3	1-3	1-3	1-3

Poznámky:

- ¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Hudební nauka (5. 18), Sborový zpěv (5.17), Komorní hra (5.19), Souborová hra (5.20)
- ²⁾ Z nabídky volitelných předmětů si žák na doporučení učitele volí jeden předmět.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke studiu

Žák:

- jednoduše popíše nástrojem
- správně drží paličky
- zahraje základní údery paličkou s odrazem
- střídá údery paličkami pravou a levou rukou
- opakuje vytukané jednoduché rytmy po vyučujícím
- čte jednoduchý notový zápis

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hra na bicí

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- orientuje se v 2/4 a 4/4 taktu
- zahraje celé, půlové, čtvrtové, osminové noty a jím odpovídající pomlky
- spojuje notový zápis v praxi
- zahraje se základní dynamikou

2. ročník

Žák:

- orientuje se v 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- zahraje celé, půlové, čtvrtové, osminové a šestnáctinové noty a jím odpovídající pomlky
- zahraje základní dynamiku
- zahraje s elementární technikou víření
- zahraje základní rytmy na bicí soupravu
- doprovází reprodukováný hudební doprovod s použitím základních rytmů

3. ročník

Žák:

- zahraje čtvrtové a osminové noty s tečkou
- kombinuje osminové trioly se sudými skupinami
- přezahraje jednoduché notové zápisy z listu
- zahraje noty celé až po noty dvaatřicetinové

4. ročník

Žák:

- zahraje s kultivovaným muzikálním projevem
- aktivně zahraje základní taneční doprovody (polka, valčík, beat apod.)
- improvizuje jednoduchým breakem na 4., 8., 12., nebo 16. taktu dle typu doprovodu
- zahraje akcenty na těžkých dobách

5. ročník

Žák:

- zahraje se zdokonaleným vířením na malý buben s dynamickým odstíněním
- zahraje s kultivovaným muzikálním projevem
- při hře na soupravu bicích nástrojů je nezávisle ovládá rukou a nohou
- zahraje v různých taktech, střídavé takty
- charakterizuje bicí nástroje, postaví je a připraví ke hře

6. ročník

Žák:

- upevňuje a doplňuje získané dovednosti a znalosti
- víří při představě různých rytmických figur
- zahraje beatové doprovody s improvizovaným breakem
- zahraje akcenty v různých místech rytmických figur
- posuzuje hodnotu a úroveň reprodukováných skladeb
- vytvoří si vlastní notový part

7. ročník

Žák:

- samostatně improvizuje na doprovod k tanečním skladbám různého charakteru (polka, valčík, beat, pop, disco, samba, rumba, blues, bossanova, jazz apod.)
- zahraje orchestrální party v souborech a orchestru
- zahraje nepravidelné rytmy a rytmické doprovody
- ovládá problematiku naladění nástrojů, jejich postavení a přípravu k vystoupení

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- improvizuje na složitější např. jazzové téma
- upevňuje znalosti a dovednosti získané v I. stupni základního studia
- všemi druhy bicích nástrojů (běžně užívaných v symfonickém, dechovém, tanečním a jazzovém orchestru), jejich notací a uplatněním
- postupně zahraje na všechny druhy bicích nástrojů
- elementárně zahraje na ostatní (netypické a exotické) druhy bicích nástrojů

2. ročník

Žák:

- rytmicky sebekontroluje a rozvíjí pohybovou stránku techniky hry
- při hře v souborech nejrůznějšího složení a zaměření využívá svých znalostí a zkušeností z dosavadního průběhu studia
- uplatní všechny druhy bicích nástrojů
- improvizuje na breaky a vícetaktová sóla
- zahraje všechny druhy přírazů a využívá je ve hře

3. ročník

Žák:

- sleduje hudební trendy vývoje hry na bicí nástroje
- využije multimédia k získávání informací (internet)
- rozvíjí sebekontrolu rytmické a výrazové interpretace skladeb na všechny druhy bicích nástrojů
- využívá všech individuálních předností a nabytých zkušeností při hře v souborech různého složení a stylového zaměření

4. ročník

Žák:

- improvizuje doprovod v taneční a jazzové hudbě
- ovládá improvizaci breaků a sól na soupravu bicích nástrojů
- zařadí se do jakéhokoli souboru a v něm se plně realizuje a uplatní své přednosti, zkušenosti a vědomosti nabyté v průběhu studia

5.20 Studijní zaměření: Sólový zpěv

„Kde končí technika, začíná umění.“ Enrico Caruso.

Dobrý pěvecký výkon má působit tak přirozeně, jakoby se zpěvák nikdy zpívat neučil. Propast mezi výchozí neumělostí a výslednou přirozeností je však obrovská a její překlenutí je dílem dlouhé, trpělivé a poctivé práce na hlase, hudebnosti a osobnosti žáka a je úkolem a cílem studia zpěvu. Výuka Sólového zpěvu probíhá individuálně.

Učební plán

Základní studium I. stupně ¹⁾

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
SÓLOVÝ ZPĚV	1	1	1	1	1	1	1
HUDEBNÍ NAUKA	1	1	1	1	1		
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY							
SBOROVÝ ZPĚV				2	2	3	3

Poznámky:

- ¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Sborový zpěv (5.17)

Základní studium II. stupně ^{1) 2)}

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
SÓLOVÝ ZPĚV	1	1	1	1
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY				
SBOROVÝ ZPĚV	3	3	3	3

Poznámky:

- ¹⁾ Vzdělávací obsahy společných oborů Hudebního oboru:
Sborový zpěv (5.17)

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke studiu¹⁾

Žák:

- ovládá brumendo
- ovládá jednoduchá intonační cvičení
- artikuluje
- správné drží tělo
- zazpívá píseň z paměti

Poznámky:

¹⁾ Je určeno zájemcům, kteří zatím nesplňují podmínky pro přijetí do 1. ročníku základního studia z důvodů nízkého věku nebo nedostatečně rozvinutých hudebně-pěveckých schopností. Naše škola umožňuje toto 1-2leté přípravné studium také těm, kteří mají problémy s hlasem z důvodu jeho nesprávného tvoření jako hlasovou reedukaci, případně i jako součást korekce hlasové poruchy ve spolupráci s ošetřujícím lékařem-foniatrem, a to u všech poruch, u kterých foniatr reedukaci hlasu doporučí. Výstupem by měla být v prvním případě schopnost vykonat úspěšně přijímací zkoušku do 1. ročníku, ve druhém případě schopnost používat nadále hlas takovým způsobem, aby nedošlo v budoucnu znovu k jeho porušení a poškození hlasivek.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Sólový zpěv

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- při zpěvu klidně stojí nebo sedí a udrží soustředění
- správně vyslovuje všechny hlásky, rozumí zpívanému textu
- zpívá hlasová cvičení s posunem po půltónech nahoru a dolů
- s podporou klavíru udrží melodii a rytmus snadné písně
- zazpívá několik dětských a lidových písní z paměti

2. ročník

Žák:

- soustředěně se věnuje práci v hodině
- stojí vzpřímeně, uvolněně a neviditelně-neslyšitelně se nadechuje
- zpívá cvičení v rozsahu 3-5 tónů na různé slabiky a pomocné zvuky (brčení, brumendo...)
- správně artikuluje samohlásky a souhlásky, dodržuje rytmus a doplní ho tleskáním, pleskáním apod.
- s doprovodem obsahujícím melodickou linku jistě a přesvědčivě zazpívá z paměti několik lidových a dětských umělých písní

3. ročník

Žák:

- správně stojí při zpěvu a popíše proč, vědomě správný pěvecký postoj udržuje
- ovládá jednoduchá dechová cvičení se zadržením dechu před nasazením tónu
- zpívá snadná hlasová cvičení v rozsahu 5-6 tónů v hranicích svého přirozeného rozsahu a chápe proč, a jak je má zpívat
- sleduje v notovém zápisu text písně a dokáže se ho sám doma naučit
- zazpívá s doprovodem z paměti několik lidových a umělých písní v různém tempu

4. ročník

Žák:

- uvědoměle udržuje aktivitu těla při zpěvu, správně se nadechuje, samostatně provádí všechna základní dechová cvičení
- zpívá hlasová cvičení na všechny vokály ve spojení s vhodnými souhláskami, vyslovovanně i v legatu, shora i zdola, všímá si při nich pocitů, které provázejí činnost zpěvního ústrojí, a vědomě ji s jejich pomocí ovlivňuje
- vytvoří si vlastní způsob jak se učit studované písně a jak samostatně doma pracovat, cvičí paměť
- zazpívá s doprovodem i bez doprovodu lidovou píseň a vyjádří její náladu
- zazpívá několik umělých písní různého charakteru s bohatším klavírním doprovodem

5. ročník

Žák:

- popíše cíl zpívaných cvičení a správně je provádí, odhalí sám chybu a opraví ji
- elementárně popíše funkci hlasu a hlasovou hygienu, co hlasu škodí a jak s hlasem zacházet
- prostřednictvím studovaných písní prohlubuje své pěvecké dovednosti a hudební cítění a rozšiřuje hlasový rozsah
- zazpívá několik obtížnějších lidových písní různého charakteru i v nářečích
- interpretuje umělé písně z různých stylových období, podle zájmu i vhodné populární nebo oblíbené písničky současné s doprovodem klavíru, kytary nebo jiného nástroje

6. ročník

Žák:

- volně a zněle využívá hlas v hlubší, střední i vyšší poloze bez hlasových zlomů, má vyrovnané vokály a dobrou srozumitelnost textu
- zpívá složitější melodické postupy a rytmické útvary, delší skladby s komplikovanějším harmonickým doprovodem
- interpretuje různorodý repertoár, kde vystihne daný styl a charakter skladby a najde odpovídající výraz
- vystaví hudební frázi s ohledem na kantilénu, pokouší se o dynamiku

7. ročník

Žák:

- zvládá dechovou a hlasovou techniku v takové míře, aby mohl buď pokračovat ve studiu II. stupně, nebo se po absolvování ZUŠ zapojit do hudební praxe jako člen pěveckého sboru, komorního souboru, kapely či hudební skupiny, aniž by si hlas pokazil nebo poškodil
- základně se orientuje v hudbě, v hudebních stylech a ví, kterým směrem by se chtěl sám vydat
- vybere si podle charakteru skladby a hlasového rozsahu vhodný repertoár a samostatně ho nastuduje

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- prošel si veřejným vystupováním, s citem a výrazem, hudebně přesvědčivě, technicky správně a stylově adekvátně interpretuje skladby různých autorů, slohových období a žánrů
- podle možností se věnuje hudbě i mimo školu, sleduje kulturní dění ve svém okolí, vzdělává se poslechem kvalitních nahrávek, chodí na koncerty

Žák:

- zpívá vědomě technická cvičení a všechny pěvecké úkoly, dovede se samostatně rozezpívat
- pečuje o svůj hlas a fyzické zdraví, vyhýbá se zpívání v nevhodném prostředí (kouř, hluk)
- interpretuje písně, které odpovídají jeho zaměření a jeho hudební i technické vyspělosti adekvátně k jejich žánru a stylu s jistotou a s výrazem

2. ročník

Žák:

- je schopen samostatně cvičit hlasová cvičení i vybraný repertoár, a to po stránce hudební i hlasové i technické uvědomuje si vlastnosti, schopnosti a možnosti svého hlasu, které plně využívá, ale nepřeceňuje, brání se přepínání hlasu
- soustředí se na precizní hudební, hlasové i výrazové zvládnutí repertoáru zvoleného žánru, ale zároveň se seznamuje s co nejširším spektrem pěveckého repertoáru ve svém oboru

3.ročník

Žák:

- prokazuje ovládání hlasu v takové míře, která mu umožňuje interpretaci obtížnějších skladeb, aniž by hlas trpěl námahou, a která mu dovoluje maximální uplatnění hudebního a výrazového citění
- zazpívá několik skladeb, na nichž nabyté zkušenosti a schopnosti může uplatnit, včetně náročněji umělecky ztvárněné lidové písně, snadnější barokní árie nebo klasické či romantické písně, případně muzikálové, jazzové nebo populární písně
- všechny skladby zpívá s výrazem a využitím práce s hlasovou barvou a dynamikou, s ohledem na hudební styl a žánr

4. ročník

Žák:

- spolehlivě používá hlas v rozsahu minimálně jeden a půl oktávy v široké škále barevných a dynamických odstínů a výrazových možností
- pečuje o hlas po stránce hlasové hygieny a prevence hlasových poruch a všechny zásady péče o hlas zodpovědně dodržuje
- vysoce rozvinutá hudebnost a dobrý hudební přehled mu umožňuje samostatně vybírat (příp. upravovat) a studovat skladby a orientovat se v celé širší repertoáru ve zvoleném oboru
- objektivně posoudí vlastní výkon a zhodnotí pěvecké výkony jiných interpretů, chová se kolegiálně a dobře spolupracuje s ostatními v rámci různých hudebních těles a uskupení

- stává se celoživotním příznivcem hudby a zpěvu, zapojuje se aktivně do kulturního dění, kultivuje svoje okolí a vychovává i své děti k lásce k hudbě a umění

Poznámky:

¹⁾ Žák se zpravidla orientuje buď na vážnou, nebo populární hudbu s konkrétní představou, jak chce případně po absolutoriu ZUŠ pokračovat. Podle zájmu a podle individuálních hlasových schopností, hudebního nadání, osobních vlastností a možností žáka se upravuje studijní program a repertoár tak, aby co nejlépe odpovídal těmto danostem a umožnil optimální rozvoj všech stránek žákova talentu a osobnosti.

5.21 Studijní zaměření: Sborový zpěv

Výuka sborového zpěvu je realizována ve třech sborech – mladší přípravný sbor Kořata, starší přípravný sbor Zvonečky a koncertní sbor Zvonky. Vzdělávání probíhá jako hlavní předmět nebo jako volitelný předmět k nástrojové hře. Ve sboru jsou zastoupeni žáci různých ročníků a jejich výuka probíhá společně. Koncertní sbor Zvonky tvoří žáci od 12 do 19 let, výjimečně do 21 let, pokud jsou nepřetržitě žáky ZUŠ od 1. ročníku a studují na VŠ. V tomto případě po absolvování II. stupně základního studia studují obor studium pro dospělé. Sbor pořádá samostatné koncerty, vystupuje v rámci koncertů školy. Podle možností vyjíždí koncertovat do zahraničí. Další formou výuky je 8 - 10 denní letní prázdninové a 1- 2 denní jarní soustředění. Společně jsou vyučováni žáci 1. i 2. stupně základního studia, popř. i studia pro dospělé.

Učební plán

Základní studium I. stupně¹⁾

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
SBOROVÝ ZPĚV	1, 5	1, 5	1, 5	2	2	3	3
HUDEBNÍ NAUKA A SBOROVÁ PRAXE ¹⁾	0, 5	0, 5	0, 5	0, 5	0, 5	1	1

Poznámky:

- ¹⁾ Výuka Hudební nauky a Sborové praxe je realizována v rámci výuky sborového zpěvu ve všech ročnících a je podřízena potřebám sborového zpěvu. Výuka probíhá společně nebo ve skupinách podle hlasů.

Základní studium II. stupně

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
SBOROVÝ ZPĚV	3	3	3	3
HUDEBNÍ NAUKA A SBOROVÁ PRAXE ¹⁾	1	1	1	1

Poznámky:

- ¹⁾ Výuka Hudební nauky a Sborové praxe je realizována v rámci výuky sborového zpěvu ve všech ročnících a je podřízena potřebám sborového zpěvu. Výuka probíhá společně nebo ve skupinách podle hlasů.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Příprava ke studiu

Žák:

- zazpívá jednoduché dětské písně s doprovodem klavíru
- předvede jednoduchá dechová, rytmická a hlasová cvičení

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Sborový zpěv

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- zazpívá intonačně čistě jednoduchou dětskou píseň v jednohlase s doprovodem klavíru
- správně vyslovuje všechny hlásky a rozumí zpívanému textu
- předvede správný pěvecký postoj

2. ročník

Žák:

- zpívá na základě svých dispozic intonačně a rytmicky čistě v jednohlasu
- předvede správný postoj, správné sezení a správné dýchání při zpěvu
- používá svůj hlas přirozeně, učí se nepřepínat hlasivky

3. ročník

Žák:

- dodržuje zásady hlasové hygieny, správně tvoří tón a správně dýchá
- reaguje na gesta sbormistra
- při zpěvu používá základní dynamiku
- udrží svůj hlas v jednoduchém dvojhlasu

4. ročník

Žák:

- přirozeně a správně artikuluje
- zaujímá správný pěvecký postoj a správné držení těla
- zná význam rozezpívání a aktivně při rozezpívání pracuje

5. ročník

Žák:

- rozpoznává rozdíl mezi hlavovým a hrudním tónem
- předvede hlasová cvičení v rozšířeném hlasovém rozsahu
- orientuje se v jednoduché sborové partitūře
- čistě zazpívá jednohlas i dvojhlas s doprovodem klavíru i a capella

6. ročník

Žák:

- ovládá základy dechové techniky, správné artikulace a hlasové kultury
- chápe dělení skladby na fráze a při zpěvu v nich využívá střídavý tón
- zvládá dvojhlas i trojhlas s instrumentálním doprovodem i a capella
- rozumí gestům sbormistra a adekvátně na ně reaguje

7. ročník

Žák:

- dodržuje uvědoměle hlasovou hygienu
- při zpěvu používá dynamiku ve větším rozsahu a jednotlivým pojmům rozumí
- má rozšířený hlasový rozsah a podle možností i vyrovnané hlasové rejstříky
- při zpěvu využívá uvolněný postoj
- reaguje s jistotou na gesta sbormistra

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- zvládá dechovou techniku zpěvu a aktivně využívá střídavý nádech
- v celém svém hlasovém rozsahu využívá hlavový tón a má vyrovnaný hlas
- zvládá intonačně čistě zpěv v trojhlasu a čtyřhlasu s doprovodem klavíru i a capella
- orientuje se ve složitější sborové partitūře

2. ročník

Žák:

- aktivně a zodpovědně spolupracuje
- ovládá a při zpěvu uplatňuje návyky kultivovaného sborového zpěvu

- se samozřejmostí se orientuje ve složitější sborové partituře

3. ročník

Žák:

- dbá na vyrovnanost sborového souzvuku, aktivně se přizpůsobuje
- využívá pokročilé výrazové prostředky v souladu s hudebním žánrem a charakterem skladby
- zvládá plynulou kantilénu s ohledem na vedení a dodržování hudebních frází

4. ročník

Žák:

- zvládá intonačně čistě zpěv v trojhlasě a čtyřhlasě s doprovodem klavíru i a capella i s pohybovým ztvárněním skladby
- uvědoměle přistupuje k nácviku i vystoupením
- orientuje se v pěvecké literatuře různých slohových období

Studium pro dospělé

- Obsah učiva je tvořen potřebou každého žáka a jeho zaměřením v souladu s ŠVP.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hudební nauka a sborová praxe

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- přečte noty v notovém partu, rozpozná délku not a pomlk
- orientuje se v základních pojmech
- zná pravidla správného dýchání

2. ročník

Žák:

- při zpěvu vnímá text i melodický zápis
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu

- rozumí a aktivně používá pojmy legato, staccato, repetice, D. C. al Fine
- dbá na správnou výslovnost koncovek

3. ročník

Žák:

- rozumí pojmu střídavý nádech a snaží se o jeho realizaci při zpěvu
- používá správný postoj a výraz při zpěvu
- seznamuje se se správným chováním během koncertu
- zvládá správnou artikulaci a aktivně ji využívá při zpěvu

4. ročník

Žák:

- rozumí a aktivně používá složitější pojmy hudební terminologie
- předvede správné držení těla při zpěvu vestoje i vsedě, zachová správný postoj při vystoupení sboru
- popíše zásady správného chování při koncertech

5. ročník

Žák:

- správně přichází a odchází z jeviště
- rozpozná tóninu, aktivně používá dynamiku a agogiku podle zápisu skladby
- orientuje se v notovém zápisu dvojhlasu

6. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém partu dvou a tříhlasých skladeb a sleduje pohyb jednotlivých hlasů
- mimikou i celkovým držením těla vyjadřuje zaujetí, komunikuje svým postojem i výrazem s publikem
- zvládá zpěv cizojazyčných skladeb

7. ročník

Žák:

- snaží se o správnou slohovou interpretaci
- naučí sborový part mladšího spolužáka, respektuje jeho schopnosti a menší zkušenosti
- zvládá a respektuje zásady sborového života, tj. vzájemně si pomáhat, respektovat se, být ohleduplný a mít úctu k ostatním

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- orientuje se v složitějším notovém partu tří a čtyřhlasých skladeb
- zná zásady správného chování na kulturních akcích, koncertech, soutěžích a zájezdech a dbá na jejich dodržování

2. ročník

Žák:

- reprezentuje školu i město na koncertech, soutěžích, festivalech
- aktivně pomáhá mladším spolužákům
- interpretuje jednotlivé skladby s ohledem na správný výraz skladby

3. ročník

Žák:

- uvědoměle se řídí zásadami správného chování při koncertech, soutěžích a festivalech, popř. při zahraničních zájezdech

4. ročník

Žák:

- vyjmenuje základní sborovou literaturu různých slohových období a na základě vlastních zkušeností jednotlivé skladby interpretuje
- zazpívá skladby soudobých skladatelů, skladby z oblasti moderní populární hudby, úpravy lidových písní s doprovodem i a capella.

Studium pro dospělé

- Obsah učiva je tvořen potřebou každého žáka a jeho zaměřením v souladu s ŠVP.

5.22 Vyučovací předmět: Hudební nauka

Učební plán

- viz učební plány všech studijních zaměření hudebních oborů
- předmět probíhá kolektivně, výjimečně individuálně, a to tehdy, pokud zákonný zástupce žáka požádá o individuální výuku a učitel (se souhlasem ředitele ZUŠ) uzná dostatečně závažné důvody k individuální výuce; individuální výuka pak probíhá formou vypracovávání individuálních úkolů žákem doma, jejichž řešení pak konzultuje s přiřazeným vyučujícím, který mu taktéž i další úkoly zadává)

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hudební nauka

1. ročník

Žák:

- rozliší zvuk hudební a nehumán
- pojmenuje části, z nichž se skládá nota, pojmenuje noty i pomlky podle jejich délky (celá, půlová, čtvrtová a osminová)
- zapíše noty od c1 do a2 v houslovém klíči
- rozliší sluchem celý tón a půltón, vysvětlí, k čemu slouží posuvky
- v notovém zápisu pozná a zazpívá nebo jinak vyjádří staccato, legato
- zazpívá jednoduché lidové písně v rozsahu kvinty
- vytleská jednoduchá rytmická cvičení
- sluchem rozezná charakter durového a mollového kvintakordu
- zazpívá melodii rychle i pomalu a vyjádří hlasem základní dynamiku (piano, mezzoforte, forte)
- vysvětlí označení prima a sekunda volta, da capo, repetic
- popíše princip tvorby durových stupnic do předznamenání 3# a 3b
- rozpozná zvuky hudebních nástrojů a dle toho určí typ nástroje
- vytvoří 4/4, 3/4, 2/4 takt dle své fantazie

2. ročník

Žák:

- zapíše i přečte noty od g – c3 v houslovém klíči
- zapíše posuvky a vysvětlí, k čemu slouží
- vysvětlí co je koruna (fermata) a doveďe ji zapsat
- pojmenuje dynamická znaménka: pp, p, mp, mf, f, ff, cresc., decresc., dimin. a reaguje na ně

- vysvětlí předtaktí a ukáže ho v notách
- určí a zapíše půl tón a celý tón
- vyjmenuje durové stupnice do 4 předznamenání a vysvětlí, jak se tvoří
- samostatně vytvoří takt 2/4, 3/4 a 4/4
- vytleská rytmická cvičení zadaná učitelem
- vyjmenuje intervaly
- určí nástroje symfonického orchestru a rozpozná je na obrázku
- svými slovy přiblíží hudbu středověku a pozná charakteristickou hudební ukázkou

3. ročník

Žák:

- zapíše noty v klíči basovém od c do c1
- vyjmenuje oktávy a správně je označí
- vyjmenuje všechny durové stupnice
- vysvětlí co je transpozice - provede transpozici lid.písně
- popíše základní melodické ozdoby: trylek, obal, příraz, nátryl
- samostatně vytvoří takty: 2/2, 3/8 , 6/8
- vysvětlí, co znamená interval a akord harmonický a melodický
- vysvětlí rozdíl mezi intervalem a akordem
- vysvětlí, k čemu se používají akordy
- vysvětlí, co je stupnice chromatická a co jsou enharmonické tóny
- vysvětlí hlavní přednesová označení
- pojmenuje nástroje symfonického orchestru a rozdělí je do skupin
- orientuje se v barokní hudbě: vyjmenuje typické hudební formy a pozná charakteristickou hudební ukázkou
- vysvětlí, co je opera a pojmy: libreto, árie, recitativ
- vysvětlí rozdělení hlasů (soprán, alt, tenor, bas)

4. ročník

Žák:

- vysvětlí, jak se tvoří mollové stupnice aiolská, harmonická, melodická
- odvodí předznamenání mollových z paralelních durových stupnic
- přečte i zapíše tóny s dvojitými posuvkami
- vysvětlí význam agogických změn ritard., accel., ralentando, ritenuto
- vysvětlí co je citlivý tón ve stupnici
- přenesení zahraniční tón do své hlasové polohy

- zapíše tónický kvintakord a jeho obraty
- zapíše tóniku, subdominantu, dominantu ve všech durových tóninách
- se orientuje v hudbě klasicismu: vyjmenuje typické hudební formy a pozná charakteristickou hudební ukázkou

5. ročník

Žák:

- vysvětlí kvintový a kvartový kruh, stupnice stejnojmenné a paralelní
- utvoří dominantní septakord
- vysvětlí přednesová označení: rubato, furioso, dolce, cantabile, comodo, meno mosso, con moto
- vysvětlí co je partitura, zná pojmy: tutti, solo, a capella
- orientuje se v hudbě romantismu: vyjmenuje typické hudební formy a pozná charakteristickou hudební ukázkou
- orientuje se v hudbě 20. století: vyjmenuje a charakterizuje nejvýznamnější hudební styly
- rozliší jednotlivé nástroje podle sluchu,
- zařadí hudební ukázkou do příslušného období (renesance, baroko, klasicismus, romantismus, 20. století)

5.23 Vyučovací předmět: Komorní hra

I. stupeň

3. ročník

Žák:

- při společné hře se dokáže přiladit k druhému spoluhráči
- udrží rytmus v souladu s dalšími hráči
- při hře se nevrací k opravě chyby, aby nepřerušil plynulost skladby, 4. ročník

4. ročník

Žák:

- čistě intonuje při hře jednoduché dvouhlasé skladby
- přizpůsobí svou hru požadované dynamice skladby
- dodržuje předepsané frázování, nádechy, smyky, nebo jiná specifika svého nástroje

5. ročník

Žák:

- respektuje stanovená pravidla – včasný příchod, připravenost na zkoušku, příprava nástroje
- zahraje s jistotou svůj part ve vícehlasé skladbě
- respektuje spoluhráče, rozliší vedoucí nebo doprovodný hlas či akordy

6. ročník

Žák:

- při vystoupení dodržuje dohodnuté zásady – včasný příchod, koncertní oblečení, chování na podiu, soustředění při vlastním vystoupení
- s jistotou zahraje svůj part i v odlišném nástrojovém obsazení 7. ročník

7. ročník

Žák:

- rozliší charakter a styl skladby a přizpůsobí mu svou hru
- respektuje agogické a dynamické změny v souladu s ostatními hráči

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- zahraje jednoduchý part z listu.
- zahraje part složitější formy a výrazu

2. ročník

Žák:

- při hře svého partu využívá znalosti partů ostatních hráčů pro souhru a orientaci ve skladbě
- zahraje svůj part v polyfonní skladbě
- orientuje se v rozložení hlasů a umí je dynamicky odlišit

3. ročník

Žák:

- zahraje technicky náročné skladby s obtížnými rytmy
- ve vícevěté kompozici vyjádří vhodnými tempy a kontrasty charakter vět

4. ročník

Žák:

- při hře svého partu respektuje společný výraz a přesnost souhry
- je schopen posoudit výkon komorního tělesa a kritiku vhodně vyjádřit

Poznámka: Uvedené výstupy jsou realizovány podle možností a specifik jednotlivých hudebních nástrojů. Výuka komorní hry může probíhat o víkendu a v době prázdnin. Škola si může zvolit i jinou než týdenní formu organizace studia, přičemž celková hodinová dotace musí odpovídat týdennímu minimu. Velikost a obsazení skupiny se řídí zaměřením a podmínkami školy. Výuku je možné organizovat společně pro žáky I. a II. stupně základního studia, studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin a studia pro dospělé.

Studium pro dospělé

- Obsah učiva je tvořen potřebou každého žáka a jeho zaměřením v souladu s ŠVP.

5.24 Vyučovací předmět: Souborová hra

I. stupeň

3. ročník

Žák:

- nasadí společně s ostatními
- při společné hře v unisonu se dokáže přiladit k druhému spoluhráči /zahraje v unisonu / unisono
- přizpůsobí svou hru požadované dynamice skladby
- dodržuje předepsaný rytmus
- při hře se nevrací k opravě chyby, aby nepřerušil plynulost skladby

4. ročník

Žák:

- čistě intonuje při hře dvouhlasé skladby
- v souborových partech respektuje předepsané smyky a prstoklady, nebo jiná specifika svého nástroje
- rozliší jednoduchá dirigentova gesta a správně na ně reaguje

5. ročník

Žák:

- při hře svého partu udrží společný rytmus v nástrojové skupině
- respektuje stanovená pravidla – včasný příchod, připravenost na zkoušku, příprava nástroje, pokyny dirigenta,
- dodržuje předepsané frázování
- zahraje jednoduchý part z listu
- zahraje s jistotou svůj part ve vícehlasé skladbě

6. ročník

Žák:

- naladí si nástroj podle pokynů učitele
- při vystoupení dodržuje dohodnuté zásady – včasný příchod, koncertní oblečení, chování na podiu, soustředění při vlastním vystoupení
- dokáže zdůvodnit význam pravidel při zkouškách souboru
- vysvětlí proč je třeba dodržovat předepsané frázování, smyky a prstoklady

7. ročník

Žák:

- vysvětlí způsob ladění v souboru
- rozpozná chybu mladšího spoluhráče a pomůže mu ji odstranit
- s jistotou se udrží i v odlišném nástrojovém obsazení
- dynamikou i způsobem hry rozliší při hře melodii a doprovod.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- podílí se na tvorbě pravidel při zkouškách souboru
- vysvětlí dirigentova gesta pro metrum a dynamiku

2. ročník

Žák:

- spontánně pomáhá nejmladším spoluhráčům s přípravou nástroje, not a dalších pomůcek při zkoušce, a s přípravou na vystoupení
- při hře svého partu využívá znalosti partů jiných nástrojů pro souhru a orientaci ve skladbě

3. ročník

Žák:

- samostatně vyjádří svůj názor na kvalitu práce v souboru,
- zná povinnosti vedoucího nástrojové skupiny v souboru a dodržuje je. 4. ročník

4. ročník

Žák:

- vyjádří vhodným způsobem svůj názor při hodnocení výkonu druhých
- vysvětlí význam partitury
- využívá znalosti struktury skladby a specifika žánrů a stylů pro správnou interpretaci

Poznámka: Uvedené výstupy jsou realizovány podle možností a specifik jednotlivých hudebních nástrojů. Výuka souborové hry může probíhat o víkendu a v době prázdnin. Škola si může zvolit i jinou než týdenní formu organizace studia, přičemž celková hodinová dotace musí odpovídat týdennímu minimu. Velikost a obsazení skupiny se řídí zaměřením a podmínkami školy. Výuku je možné organizovat společně pro žáky I. a II. stupně základního studia, studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin a studia pro dospělé.

Studium pro dospělé

- Obsah učiva je tvořen potřebou každého žáka a jeho zaměřením v souladu s ŠVP.

5.25 Vyučovací předmět: Harmonie u klavíru

I. stupeň

6. - 7. ročník

Žák:

- zahraje dle jednoduchých akordických značek
- pracuje s pojmy tónika, dominanta, subdominanta jak v durových, tak mollových stupnicích
- orientuje se ve stupnicích dur i moll
- orientuje se v intervalech, zahraje je, vytvoří
- používá obraty akordů
- používá akord rozložený do obou rukou
- vytvoří jednoduchý stylizovaný doprovod k vybraným písním
- pracuje i s vedlejšími harmonickými funkcemi

II. stupeň

1. - 2. ročník

Žák:

- zahraje septakordy, orientuje se v jejich druzích a obratech
- vytvoří stylizovaný doprovod k vybraným složitějším písním
- orientuje se v základních harmonických pravidlech

6 LITERÁRNĚ - DRAMATICKÝ OBOR

Dramatická výchova může být zájmovou činností, vedoucí většinou k veřejné produkci, nebo to může být samostatným školním předmětem s esteticko-výchovným a uměleckým akcentem. Může však také fungovat jako princip i obsah rozvíjení osobnosti v profesionální přípravě na ta povolání, která jsou založena na kontaktu s druhými (učitelé, lékaři, politici, manažeři, prodáváci aj.) Může být i socioterapií, eventuálně psychoterapií. Syntetizující literárně-dramatický obor rozvíjí celkovou osobnost pomocí tvořivých aktivit a prostřednictvím dramatických činností (pohybových a mluvních hereckých i loutkářských, dramaturgických, hudebních, výtvarných a prací s loutkářskými prostředky) a činností slovesných (tvořivé psaní). Rozvíjí umělecké vlohy žáka směrem k divadelnímu a slovesnému projevu. Výuka probíhá kolektivně. Výuka LDO může probíhat o víkendu a v době prázdnin.

Učební plán

Přípravné studium

PŘEDMĚT	1. r.
PŘÍPRAVNÁ DRAMATICKÁ VÝCHOVA ¹⁾	1
CELKEM	1

Poznámky:

- ¹⁾ Tento předmět navštěvují žáci kolektivně. Žáci na základě rozhodnutí vyučujícího a se souhlasem ředitele ZUŠ mohou opakovat tento předmět i následující rok. Dle rozhodnutí vyučujícího a se souhlasem ředitele ZUŠ věkově starší začínající žáci nemusí předmět Přípravná dramatická výchova absolvovat a mohou být přiděleni rovnou do 1. ročníku, popř. po přezkoušení uměleckou radou mohou být zařazeni na základě svých schopností a dovedností i do vyšších ročníků.

Základní studium I. stupně

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
DRAMATICKÁ PRŮPRAVA	2	2					
DIVADELNÍ TVORBA			1	1	1	1	1
PRÁCE V SOUBORU			1	1	1	1	1
PŘEDNES			1	1	1	1	1
CELKEM	2	2	3	3	3	3	3

Základní studium II. stupně

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
DRAMATICKÁ TVORBA	2	2	2	2
PRÁCE V SOUBORU	2	2	2	2
CELKEM	4	4	4	4

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace stanoví pedagog individuálním plánem výuky (zaneseném v třídní knize). Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně.

6.1 Přípravné studium

Vyučovací předmět: Přípravná dramatická výchova

Žák:

- při hře běžných situací (nákup, škola, lékař atd.) rozliší odpovídající a neadekvátní reakce
- předvede základní princip hry s předměty – ožívování hraček a věcí
- vnímá dětského partnera a respektuje pokyny učitele
- nebojí se prezentovat před spolužáky
- orientuje se v prostoru, reaguje na základní pokyny - nahoru, dolů, vpředu, vzadu, po straně, uprostřed
- se při rychlém pohybu vyhne partnerovi i předmětům, přizpůsobí směr a rychlost pohybu podle potřeby a pokynů
- při vystoupení nemává rodičům ani jiným známým osobám
- pojmenuje v pohádkách základní nálady a vztahy: smutek, strach, radost, odvahu, přátelství, nepřátelství atd.
- přirozeně přednese krátké dětské texty a repliky dětských her

6.2 Základní studium I. stupně

6.2.1 Vyučovací předmět: Dramatická příprava

1. ročník

Žák:

- zvládne jednoduché hry k uvědomování si postoje a pohybové koordinace (napětí a uvolnění svalstva v klidové poloze, narovnání, nahrbení, pokrčení)
- využívá pohybové koordinace a vědomého napětí a uvolnění v motivovaných postojích (např. pyšná princezna, stará čarodějnice atd.)
- pozná správný a kultivovaný příchod na jeviště a odchod z jeviště a pojmenuje chyby při nesprávném provedení
- se při taneční improvizaci pohybuje v souladu s náladou hudby
- pracuje s improvizovanou loutkou - napodobí základní pohyby člověka (např. chůze, oddychování, leknutí, podivení se.) a provede srovnání s živou hereckou ukázkou
- předvede základní akrobatické cviky (kotoul vpřed a parakotoul)
- pojmenuje vybavení třídy LDO (opona, praktikábl, reflektor, jeviště, hlediště atd.)

2. ročník

Žák:

- předvede základy práce s imaginární rekvizitou
- jednoduše vyjádří slova a jednoduchá sdělení či situace a pocity pantomimou
- na pokyn učitele napraví chyby ve svém projevu (špatný postoj, výslovnost, pitvoření atp.)
- předvede na jednoduchém jednání jednoduché emoční napětí a naladění
- rozezná a pojmenuje předváděný pocit
- předvede vědomé napětí a uvolnění při pohybu
- jednoduše vysvětlí typické znaky základních divadelních druhů a žánrů: opera, balet, pantomima, komedie, tragédie atd.
- vysvětlí základní slova divadelní hantýrky

6.2.2 Vyučovací předmět: Práce v souboru

3. ročník

Žák:

- dbá na dodržení tématu

- aktivně se zapojuje do zkoušek a příprav představení
- přizpůsobí hru změněným podmínkám
- ve dvojici nebo malé skupině vytvoří etudu postavenou na mnohotvárném využití zástupné rekvizity

4. ročník

Žák:

- pod vedením učitele analyzuje příčiny a následky v hraném příběhu
- při improvizaci nebo etudě zvládne a využije různě upravený prostor
- na jednoduchém příkladu ukáže rozdíl ve volbě divadelních a literárních prostředků při vyprávění příběhu a při tvorbě inscenace
- zahraje ochotně a zodpovědně i čurdu

5. ročník

Žák:

- tvořivě reaguje na podněty hereckého partnera, nenarušuje souhru, nestrhává na sebe pozornost za každou cenu a nevytváří překážky pro rozvoj hry
- pojmenuje přednosti i chyby spolužáků a na základě toho koriguje vlastní chyby a zlozvyky
- se správně postaví do štychu
- zvládá hry vyžadující pohotové reakce, nápad a soustředění
- umí zkoušet (z jeho jednání je patrné, že zkouška pro něj není tréninkem, ale procesem hledání, na němž se on sám podílí svými nápady a nabídkou)
- při hře respektuje různé typy uspořádání divadelního prostoru
- se správně chová při „děkovačce“

6. ročník

Žák:

- vyjádří charakter postavy, jeho vztah k ostatním postavám, k okolnostem a prostředí
- kriticky a věcně zhodnotí nedostatky i přednosti ve svém vlastním projevu i projevu ostatních
- aktivně spolupracuje na tvorbě špílů
- v krátkých útvarech pracuje s gradací, dynamikou i tempem, rytmem
- správně reaguje na zvyklosti spojené s hereckými pověrami
- zvolí vyjadřovací prostředky podle charakteru útvaru

7. ročník

Žák:

- samostatně vymyslí voiceband a se spolužáky jej předvede
- vysvětlí myšlenku divadelní inscenace a v ní použité prostředky
- vysvětlí, proč „má režisér vždycky pravdu“ a tuto zásadu respektuje
- převede bez závažných problémů připravený dramatický útvar do různě velkého prostoru a jeho různého uspořádání

6.2.3 Vyučovací předmět: Přednes

3. ročník

Žák:

- v mluveném projevu využívá změny tempa a dynamiky
- vysvětlí odlišnost postoje vypravěče od představování postavy
- při výstupu se soustředí na obsah sdělení
- klade správně slovní důraz
- při přednesu správně interpretuje interpunkční znaménka
- vysvětlí rozdíl mezi poezií a prózou a správně zařadí typické předložené útvary
- užívá základní literární pojmy označující členění textu (odstavec, sloka, rým, verš atd.)

4. ročník

Žák:

- při práci na textech různého charakteru používá (podle pokynů učitele) různé výrazové prostředky, aby podpořil záměr autora a poetiku textu
- svými slovy pojmenuje chyby v přednesu spolužáků
- logicky používá větný důraz a uvědomuje si významové posuny při jeho špatném použití
- navrhne, vytvoří nebo sestaví divadelní kostým, který bude podtrhovat důležité znaky postavy (vyjádření charakteru, typické znaky, společenské postavení)

5. ročník

Žák:

- je schopen vést spolužáka či spolužáky při plnění dílčího úkolu (např. vytvoření krátkého výstupu, konkrétní úkol při práci na přednesu)
- z nabízených textů vybere ten, který je pro něj interpretačně nejvhodnější a svou volbu zdůvodní

- analyzuje motivace jednání postav i replik v textu a navrhne, jak by měly přirozeně znít
- navrhne zajímavá témata a náměty
- rozliší a pojmenuje základní literární útvary

6. ročník

Žák:

- zahraje monolog či sólový výstup odpovídající obsahem věku
- při práci s textem: zohlední žánr, poetiku, autorské zvláštnosti a rozdíl mezi přednesem a hrou v roli
- vyjádří podtext intonací i mimoslovními prostředky
- zvládá přímou komunikaci s divákem jako partnerem
- vybere, sestaví nebo navrhne kostým nejen se smyslem pro charakter postavy ale i styl inscenace

7. ročník

Žák:

- diskutuje o kriteriích pro výběr textu, stanoví své subjektivní priority a správně odhadne své síly
- kontroluje se při výstupu a odstraňuje mimovolné pohyby - kolébání, přešlapování, předklánění, "větrný mlýn" atp.
- samostatně vyřeší problémy při zkoušení i prezentování vlastní nebo sólové tvorby
- zpracuje písemně drobný jevištní tvar a s využitím dramatických prostředků jej realizuje
- předvede minimálně pětistupňovou škálu emotivního vyjádření
- přednese na mikrofon improvizovaný mluvený projev (komentář, moderování, výklad, popis apod.) uspokojivé obsahové i technické kvality
- variuje téma z různých úhlů pohledu

6.2.4 Vyučovací předmět: Divadelní tvorba

3. ročník

Žák:

- podle pokynů mění dynamiku a tempo mluvy
- pozná stereotypní melodie v intonaci jiných interpretů
- zkoncentruje se na výstup a volí vhodnou míru energie
- rozliší uvolněný a zároveň soustředěný pocit "v roli" a uvolnění "v civilu"
- předvede správný, vyrovnaný postoj
- vytvoří jednoduchý dramatický děj na hudbu

4. ročník

Žák:

- samostatně vede rozmluvu
- pozná u spolužáků špatné elementární mluvní, dechové a rezonanční návyky
- předvede různé typy skoků a rychlé změny polohy
- při hrách respektuje rytmus celku
- uvede názvy jednotlivých povolání divadelního provozu a vysvětlí jejich funkci v něm
- vysvětlí, jak stát na jevišti

5. ročník

Žák:

- vysvětlí význam správného vyslovování souhlásek pro maximální využití možností rezonance, tyto poznatky aplikuje
- rychle navozuje emoce, které má zobrazit
- předvede složitější cvičení rovnováhy a postoje s vychýlením těžištěm; je schopen hrát i v nepohodlných pozicích

6. ročník

Žák:

- zvolí sílu hlasu a výraznost výslovnosti i gest adekvátně k podmínkám a prostoru, v němž vystupuje
- fixuje pohyb, intonaci i výraz
- využívá rychlý i pomalý nádech

7. ročník

Žák:

- předvede fixaci pohledu do myšleného bodu a vhodně ji využívá
- identifikuje šmíru; předvede "podehrávání", "rvaní kulis", "ilustrování", "tahání z boudy" a "vítr z hor"

6.3 Základní studium II. stupně

6.3.1 Vyučovací předmět: Dramatická tvorba

1. - 2. ročník

Žák:

- předvede různé postoje a různé druhy chůze a gesta charakterizující osoby různé povahy, nálady a společenského postavení
- prokáže, že ovládá pohled jako důležitý významotvorný činitel
- záměrně a vědomě využívá dynamiku, tempo, rytmus a gradaci jako významotvorný činitel
- využívá pauzu a dynamiku v extrémních podobách a experimentuje s ní
- předvede a vysvětlí vliv uvolnění a různého zaměření pozornosti na kvalitu dechu a tvorbu hlasu

3. - 4. ročník

Žák:

- rozliší, pojmenuje a napodobí různé herecké styly
- režijně vede spolužáky při tvorbě drobného dramatického útvaru a samostatně vyřeší s tím spojené problémy
- podle potřeb inscenace nebo výstupu vyhledá informace o módě a životních podmínkách a zvycích různých dob, společenských vrstev i kultur a své poznatky aplikuje
- vysvětlí inscenační principy různých typů divadla

6.3.2 Vyučovací předmět: Práce v souboru

1. - 2. ročník

Žák:

- pružně reaguje na změny motivací v jednání postavy
- předvede rychlé změny pocitů a nálad
- rozestaví herce v prostoru tak, aby rozestavení vyjadřovalo vzájemné vztahy zobrazovaných postav
- řeší různými způsoby zadaný úkol a vybírá stylově vhodné prostředky uměleckého vyjádření
- samostatně zvolí prostředky k vykreslení charakteru postavy

3. - 4. ročník

Žák:

- při vhodných příležitostech (např. parodie, citace) využije získané poznatky z historie divadla prakticky
- logicky vysvětlí a obhájí své záměry, zároveň respektuje nápady ostatních
- vysvětlí a narežiruje různé typy „děkovaček“
- zhodnotí a opraví práci spolužáků

7 TANEČNÍ OBOR

Taneční obor v základním uměleckém vzdělávání rozvíjí taneční projev dětí a jejich hudební citění. Poskytuje každému žákovi (podle míry jeho schopností a zájmu) základy odborného vzdělání, které může uplatnit jako tanečník při různých amatérských aktivitách. Po celou dobu studia v našem tanečním oboru je dáván velký důraz, kromě zdokonalování pohybových dovedností, na rozvíjení osobnosti, tvůrčích schopností, hledání vlastního způsobu neverbálního vyjadřování a originality, rozvoj sebedůvěry a pocitu jistoty. Výuka TO může probíhat o víkendu a v době prázdnin. Škola si může zvolit i jinou než týdenní formu organizace studia, přičemž celková hodinová dotace musí odpovídat týdennímu minimu. Velikost a obsazení tanečních souborů se řídí jejich zaměřením a podmínkami školy. Výuku je možné organizovat společně pro žáky I. a II. stupně základního studia, studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin a studia pro dospělé.

Učební plán

Přípravné studium¹⁾

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.
TANEČNÍ PŘÍPRAVA	1	1
TANEČNÍ PRAXE	0,5	0,5
CELKEM	1,5	1,5

Poznámky:

- ¹⁾ Přípravné studium tanečního oboru navštěvují žáci kolektivně. Dle rozhodnutí vyučujícího a se souhlasem ředitele ZUŠ věkově starší začínající žáci nemusí Přípravné studium tanečního oboru absolvovat a mohou být přiděleni rovnou do 1. ročníku, popř. po přezkoušení uměleckou radou mohou být zařazeni na základě svých schopností a dovedností i do vyšších ročníků.

Základní studium I. stupně

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
TANEČNÍ A RYTMICKÁ PRŮPRAVA	1	1					
TANEČNÍ PRAXE	0,5	0,5	0,5	0,5	1,5	1,5	1,5
TECHNIKA KLASICKÉHO TANCE			0,5	1	1	1	1
TECHNIKA SOUČASNÉHO TANCE			0,5	1	1	1	1
ZÁKLADY LIDOVÉHO TANCE			0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
CELKEM	1,5	1,5	2	3	4	4	4

Základní studium II. stupně

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
TANEČNÍ PRAXE	2	2	2	2
TECHNIKA KLASICKÉHO TANCE	1	1	1	1
TECHNIKA SOUČASNÉHO TANCE	1	1	1	1
CELKEM	4	4	4	4

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace stanoví pedagog individuálním plánem výuky (zaneseném v třídní knize). Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně.

7.1 Přípravné studium

7.1.1 Vyučovací předmět: Taneční příprava

Žák:

- pohybem reaguje na rytmické, dynamické i melodické impulzy
- opakuje po učiteli protahovací a průpravné (posilovací) cviky i prvky obratnosti
- pohybuje se po prostoru mezi překážkami i po diagonále
- interpretuje taneční hry, dětské lidové hry
- vytleská krátký rytmický motiv

7.1.2 Vyučovací předmět: Taneční praxe

- umí pojmenovat základní taneční prvky a procvičuje je
- jednoduše improvizuje pomocí tanečních her
- předvede práci ve dvojici i skupině
- účastní se školních vystoupení

7.2 Základní studium I. stupně

7.2.1 Vyučovací předmět: Taneční a rytmická příprava

1. ročník

Žák:

- správně drží tělo dle svých schopností v základních polohách
- pojmenuje jednotlivé části těla – pánev, trup, páteř, hlava, dolní končetiny a horní končetiny
- vytleská dvouslabičná, tříslabičná a čtyřslabičná slova nebo říkadla
- předvede základní taneční kroky (chůze, běh, poskoky)
- pohybuje se v prostoru po křivkách, v kruhu, po diagonále, jak jednotlivě, tak i v zástupu
- reaguje na základní změny tempa a dynamiky v hudbě
- při improvizaci jednoduchým spontánním způsobem pohybově ztvární náměty čerpané z přírody, každodenního života, pohádkového světa
- dokáže zapojit jednoduché pohyby paží
- zdokonaleně předvede jednoduché akrobatické prvky a pojmenuje je
- pracuje sám i v kolektivu

2. ročník

Žák:

- dle svých schopností drží tělo v základních polohách v klidu i v pohybu
- předvede prvky obratnosti (kotoul vpřed, příprava na hvězdu, svíčka)
- předvede poskok, cval, koníčkový přeskok, přísunný krok, přeměnný krok, obraty a otáčky v různých krátkých kombinacích těchto kroků
- umí určit dvoučtvrtový, tříčtvrtový a čtyřčtvrtový takt a pohybem reaguje na první a poslední dobu taktu
- po prostoru se pohybuje po přímých drahách i oblých drahách jednotlivě a v zástupu
- citlivě reaguje na dynamické a tempové změny v hudbě, pohybem reaguje na vázaný a úsečný rytmus
- při improvizaci se vyjadřuje převážně spontánně a náměty čerpá z krátkého textu, obrázku, přírody, každodenního života,
- vyjádří náladu vycítěnou při poslechu živé hudební skladby

7.2.2 Vyučovací předmět: Taneční praxe

1. ročník

Žák:

- zvládá dětské pohybové hry
- jednoduše ohodnotí provedení (správné držení těla) a taneční projev svých spolužáků

2. ročník

Žák:

- tanečně ztvární krátké hudební skladby, na jejichž tvorbě se i podílí a prezentuje je při veřejném vystoupení
- při práci s náčiním uplatňuje vědomosti a dovednosti nabyté v taneční průpravě vlastními slovy jednoduše ohodnotí viděný taneční projev svých spolužáků

3. ročník

Žák:

- předvede lehčí choreografii a rozvíjí tvořivé schopnosti a pohybovou fantazii
- předvede se v improvizčních hrách a v improvizaci samotné
- správně drží tělo, procvičuje švihy paží a trupu, předklony, záklony,
- provádí chůzi ve výponu, podřepu
- předvede základní taneční kroky – přísunný krok vpřed i stranou, poskočný i dvojposkočný, krok polkový hladký
- procvičuje běh vpřed i vzad, poskoky, obraty, skoky na místě i do prostoru
- zvládá cvičení obratnosti (kotoul vzad, most, přemet stranou)
- zvyšuje svoji pružnost, koordinaci pohybu
- zapamatuje si lehčí taneční variace, procvičuje rytmické vazby ve 2/4 i 3/4 rytmu
- orientuje se v prostoru

4. - 5. ročník

Žák:

- v rámci drobných etud při hodinách se žák vyjádří pohybem samostatně, ve dvojici nebo v malé skupině
- ohodnotí provedení vazby spolužáků z hlediska správného držení těla, souladu dynamiky pohybu, hudby a rytmu
- rozezná a popíše základní taneční styly
- zhodnotí viděné dílo a diskutuje o něm

- svými slovy svůj výkon ohodnotí

6. - 7. ročník

Žák:

- velkou měrou se podílí na tvorbě choreografie
- vytvoří vlastní etudu se zadanými prvky
- zvládá pohybovou variaci, pracuje na ní a zdokonaluje ji
- předvede vlastní či pedagogem vytvořenou choreografii
- vloží do tance výraz i emoce
- diskutuje s pedagogem o choreografii
- hodnotí vlastní práci
- přijímá kritiku

7.2.3 Vyučovací předmět: Technika klasického tance

3. ročník

Žák:

- správně a dle svých možností drží tělo i u tyče
- předvede základní postavení v první a druhé pozici
- po prostoru se pohybuje různými druhy chůze a běhu
- rozpozná a pohybem reaguje na charakteristické tempo
- předvede pozice DK+HK
- umí demi-plié čelem k tyči
- provádí relevé, battement tendu a la second v pomalém tempu, port de bras (první i druhá pozice), dle svých možností předvádí technickou stránku daných prvků

4. - 5. ročník

Žák:

- žák předvede pozice HK+DK u tyče i na volnosti
- provádí vytáčení nohou
- předvede demi-plié i grand-plié a kombinuje je s relevé
- zvládá battement tendu s přenášením váhy degagé
- předvede přípravu na piruetty
- zvládá jednoduché skoky (temps levé sauté s vypérováním)

6. - 7. ročník

Žák:

- zlepšuje koordinaci DK+HK u všech základních prvků u tyče i na volnosti
- umí grand rond de jambe v demi-plié
- předvede dokonalejší grand battement jeté u tyče
- umí temps levé a grand échappé
- zvládá jednoduché vazby prvků, opakuje, prohlubuje znalost port de bras
- předvede piruetty v prostoru a balancé
- používá odborné názvosloví a předvede daný prvek
- rozpozná vlastní pohybové schopnosti, možnosti vnímá a hodnotí choreografické dílo

7.2.4 Vyučovací předmět: Technika současného tance

4. - 5. ročník

Žák:

- předvede základní postavení těla, pozice HK+DK v modern dance, chůzi i běh
- předvede vazby v nízkých polohách (sedy-lehy)
- cvičí pohyby pánve, páteře, flexování nohou
- předvede kontrakce vleže, v sedu
- správně dýchá
- předvede lehčí formy skoků a tanečních kroků
- zopakuje taneční variace v rámci svých pohybových možností

6. - 7. ročník

Žák:

- předvede práci s centrálním pohybem
- předvede práci s nádechem a výdechem
- předvede práci s rovnováhou (záklony, závěsy, skluzy)
- předvede prvky obratnosti (převaly)
- využívá dynamiky švihů ve skocích, pirouettách
- předvede zlepšené vedení HK
- využívá prostoru a pracuje s hudební předlohou
- používá různé druhy náčiní při taneční improvizaci
- spolupracuje s ostatními

7.2.5 Vyučovací předmět: Základy lidového tance

4. - 5. ročník

Žák:

- žák předvede základní taneční kroky českých lidových tanců, chůzi hladkou i houpavou s potlesky, krok přísunný, poskočný, dvojposkočný, cval
- provádí pérování, dřepy, podřepy, podupy s tlesky ve 2/4 i 3/4 rytmu
- předvede polkový krok v točení, procvičuje 3/4 takt, sousedskou hladkou s natáčením, držení paží v bok
- zvládá základní prvky lidových her a tanců

6. - 7. ročník

Žák:

- předvede taneční kroky: chůzi hladkou a pérovanou, krok přísunný, přeměnný vpřed i vzad, polkový, poskočný i dvojposkočný krok v točení, patošpičkový bez poskoku i s poskokem, zná taneční kroky v $\frac{3}{4}$ rytmu (polonézový, mazurkový), ovládá sousedskou s rejdiváním, předvede prvky tanců moravských, slovenských, podle možností i tanců jiných národů

7.3 Základní studium II. stupně

7.3.1 Vyučovací předmět: Taneční praxe

1. - 2. ročník

Žák:

- spolupracuje při tvorbě nové choreografie, přináší vlastní podněty
- ohodnotí shlednuté dílo (představení)
- improvizuje na zadané téma a vloží do tance výraz i emoce
- předvede čistěji provedené prvky

3. - 4. ročník

Žák:

- v improvizaci předvede různou taneční techniku
- předvede čistší provedení taneční choreografie
- vytvoří vlastní choreografii a zapojuje se i do kolektivní práce
- popíše kladně i záporně taneční výkon
- vnímá hudbu a přenesení ji do pohybu těla
- přijímá i kritiku s pokorou

7.3.2 Vyučovací předmět: Technika klasického tance

1. - 2. ročník

Žák:

- předvede všechny základní prvky DK+HK u tyče i na volnosti
- postaví vlastní vazby a odborně je popíše
- zvládá jednoduché skoky a výskoky na místě i do prostoru

7.3.3 Vyučovací předmět: Technika současného tance

1. - 2. ročník

Žák:

- předvede základní pozice HK + DK v moderním i jazzovém tanci
- předvede techniku moderního tance na zemi (v sedu, kleku) i na volnosti
- předvede techniku v prostoru (skluzu, převaly, poskoky, skoky)

3. - 4. ročník

Žák:

- orientuje se v různých oblastech tanečního umění
- vnímá vnější i vnitřní prostor
- užívá odborné názvosloví ve více tanečních stylech
- zvládá technicky i obsahově složitější taneční úkoly
- využívá všech získaných pohybových dovedností a zkušeností

8 VÝTVARNÝ OBOR

Výtvarný obor je zaměřen na celkový rozvoj osobnosti žáka ve všech hlavních výtvarných disciplínách. Snahou je poskytnout žákům co nejširší rozhled na poli výtvarného vnímání a vyjadřování.

Cílem výtvarné výchovy není jenom naučit žáka pracovat s rozmanitými výtvarnými vyjadřovacími prostředky, ale i výtvarně vidět, cítit a myslet. Žák by si měl uvědomit významnost svých zážitků, prožitků a právě s těmi pracovat, aby zpřesnil a prohloubil své myšlenky, zážitky a zkušenosti ve vizuálně obrazném vyjádření. Výuka se stává cestou k porozumění světu kolem sebe i sobě samému. Osobitá tvorba žáka je vyjádřením jeho samého, svoji tvorbou otiskuje svoji mysl a ukazuje své „Já“.

Plošná tvorba v sobě zahrnuje malbu, kresbu, grafiku a různé kombinované techniky. **Prostorová tvorba** pod svým názvem ukrývá modelování, práci s hlínou, drátem, papírem a dalšími materiály, které vstupují do prostoru. Akční tvorba. **Teorie vizuální kultury** (Vizuální kultura) se zaměřuje se na vývoj vizuální kultury od pravěku po 20. století. Značná pozornost je kladena na současné umělecké a kulturní dění.

Výuka je rozdělena do tří etap – přípravné studium, studium I. stupně a II. stupně. Výuka se organizuje ve skupině do 15 žáků v rozmezí 1 - 3 vyučovacích hodin týdně. Přípravné studium trvá 1-2roky. Kritériem přijetí je výtvarné nadání a vyspělost žáka. Cílem studia je rozvinout dětskou představivost, zvládnutí základních pracovních návyků a osvojení si základních vyjadřovacích prostředků a postupů, které jsou základem pro další rozvoj dítěte ve výtvarné oblasti. I. stupeň má 7 ročníků. Na konci 7. ročníku každý žák ukončuje I. stupeň vzdělání závěrečnou absolventskou prací, která prokáže odpovídající výtvarnou vyspělost. II. stupeň výuky je určen pro starší žáky, kteří dále chtějí rozvíjet svoji tvořivost. Výuka VO může probíhat o víkendu a v době prázdnin.

Učební plán

Přípravné studium¹⁾

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.
PLOŠNÁ TVORBA	1,5 - 2	1,5 - 2
PROSTOROVÁ TVORBA	0,5 - 1	0,5
CELKEM	2 - 3	2 - 3

Poznámky:

- ¹⁾ Přípravné studium výtvarného oboru navštěvují žáci kolektivně. Dle rozhodnutí vyučujícího a se souhlasem ředitele ZUŠ věkově starší začínající žáci nemusí Přípravné studium výtvarného oboru absolvovat a mohou být přiděleni rovnou do 1. ročníku, popř. na základě rozhodnutí vyučujícího a se souhlasem ředitele ZUŠ mohou být zařazeni dle svých schopností a dovedností i do vyšších ročníků.

Základní studium I. stupně

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
PLOŠNÁ TVORBA	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
PROSTOROVÁ TVORBA	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1 - 1,5	1 - 1,5
TEORIE VIZUÁLNÍ KULTURY						0,5	0,5
CELKEM	3	3	3	3	3	3 - 3,5	3, 5

Základní studium II. stupně

PŘEDMĚT	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
PLOŠNÁ TVORBA	1,5	1,5	1,5	1,5
PROSTOROVÁ TVORBA	1	1	1	1
TEORIE VIZUÁLNÍ KULTURY	0,5	0,5	0,5	0,5
CELKEM	3	3	3	3

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace stanoví pedagog individuálním plánem výuky (zaneseném v třídní knize). Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu tří vyučovacích hodin týdně.

8.1 Přípravné studium

8.1.1 Vyučovací předmět: Plošná tvorba

Žák:

- předvede bez větších obtíží práci s tužkou, pastelkami, voskovými a suchými pastely, rudkou
- rozeznává základní druhy barev
- rozlišuje malbu temperovými a vodovými barvami
- zvládá nejjednodušší formu grafiky (monotyp)
- pojmenuje a odliší základní výtvarné techniky
- pojmenuje základní barvy a namíchá barvy sekundární
- vhodně umísťuje prvky do formátu

8.1.2 Vyučovací předmět: Prostorová tvorba

Žák:

- rozezná základní plastický materiál (keramická hlína, modelovací hmota)
- popíše rozdíl mezi tvorbou v ploše a prostoru

8.2 Základní studium I. stupně

8.2.1 Vyučovací předmět: Plošná tvorba

1. ročník

Žák:

- svobodně provede experiment s různými charaktery lineární kresby ve vztahu ke kreslícím materiálům
- rozezná kresbu lineární (obrysovou) a kresbu plošnou
- volí správný druh štětce pro techniku malby vodovými a temperovými barvami
- citlivě rozeznává teplé a studené barvy, míchá sekundární barvy
- ovládá jednoduché grafické techniky (monotyp, papíroryt)
- s pomocí učitele zvládá i složitější grafické techniky
- provede experimenty s různými druhy papíru

2. ročník

Žák:

- předvede práci se základními kreslířskými výtvarnými technikami – kresbu dřívkem, kresbu olejovým pastelem, kresbu měkkou tužkou, kresbu rudkou, kresbu perem, kresbu uhlím
- vědomě používá základní vyjadřovací prostředky plošné tvorby (linie, barva, tvar, kompozice), tak aby dokázal zobrazit svoji myšlenku

3. ročník

Žák:

- předvede kombinaci výtvarné techniky podle pokynů učitele nebo vlastní volby
- za pomoci lineární kresby vyjadřuje rytmus a jeho proměny
- bez obtíží předvede práci na složitější grafické technice
- předvede roláž, muchláž deformaci původních tvary a vytvoření nových celků
- předvede vlastní výraz lineární kresby k danému tématu
- citlivě předvede experiment s mícháním terciálních barev, intuitivně používá bělobu a čern, a vytváří tak barevné valéry
- vysvětlí pojem světelný kontrast a malířsky ho vyjádřit
- popíše výrazové vlastnosti barev

4. ročník

Žák:

- nakreslí své zážitky a představy, všímá si prostředí příběhu
- pozoruje realitu a vědomě ji převádí do výtvarné podoby
- dodržuje správně výtvarné a technologické postupy

5. ročník

Žák:

- charakterizuje přírodní, materiálové a civilizační struktury, jejich stavbu a opotřebení
- kresebně přepíše tvar stavby
- výstižně vyjádří podstatné rysy kresleného objektu
- předvede práci s pojmem grafická stylizace
- pomocí kresby vyjádří objem, rozezná a použije různé druhy stínování
- chápe a malířsky vyjádří základní barevné vztahy (kontrast, harmonie)

6. ročník

Žák:

- pojmenuje výrazové kvality linií a orientuje se v jejich roli v etudách, zaměřených na kompozici – vzájemné vztahy linií, lineární kontrast, lineární rytmus, dynamiku aj.
- výstižně vyjádří podstatné rysy kresleného objektu
- orientuje se v barevném kruhu, chápe vztahy mezi barvami
- správně zvolí správný podklad pro malbu

7. ročník

Žák:

- vyjádří se subjektivním posunem realitu, kterou se inspiroval
- kresebně vystihne kontrasty světelných a tmavých ploch a jejich přechod
- při studijní kresbě dodržuje zásady správné kompozice
- namíchá požadovaný odstín barvy
- zná a orientuje se v pojmech (odstín, valér, sytost)

8.2.2 Vyučovací předmět: Prostorová tvorba

1. ročník

Žák:

- vytvoří jednoduchý reliéf
- rozezná ploché a plastické seskupení materiálu, využije hmotu k tvorbě objemu

- popíše vlastností a přirozené kvality různých materiálů (textura, tvrdost, tvárnost)
- předvede práci s přírodními materiály

2. ročník

Žák:

- předvede práci s hlínou, popíše její vlastnosti a možnosti
- vytvoří prostorový objekt i z jiného materiálu než je hlína (drát, papír, textil, sádra...)

3. ročník

Žák:

- bez obtíží zpracuje hlínu, přidáváním a ubíráním hmoty vytváří trojrozměrné plastiky
- předvede práci s kontrastními povrchy
- spojují vzájemně nesourodé materiály
- použije modelovací nástroje (špachtle, oko) a utvoří s jejich pomocí hmotný objem
- popíše proměnlivost a životnost materiálů

4. ročník

Žák:

- vytvoří instalaci a vysvětlí její význam
- vědomě převádí realitu do výtvarné podoby

5. ročník

Žák:

- předvede práci s vnějším i vnitřním prostorem plastiky
- výtvarně využije předměty běžné denní potřeby
- výtvarně využije staré a nepotřebné věci ve své tvorbě
- předvede práci s povrchem hmoty
- s respektem k přírodě vytvoří v plenéru jednoduché výtvarné prvky

6. ročník

Žák:

- vytvoří pohyb uvnitř hmoty
- s respektem k přírodě vytvoří v plenéru jednoduché výtvarné prvky

7. ročník

Žák:

- vytvoří vysoký reliéf i trojrozměrnou plastiku
- při tvorbě s přírodními materiály předvede práci s morfologií tvaru (osy, směry, rytmus)
- vytvoří jednoduché kinetické objekty

8.3 Základní studium II. stupně

8.3.1 Vyučovací předmět: Plošná tvorba

1. ročník

Žák:

- bez větších problémů zmenšuje či zvětšuje předmět kresby, úměrně k danému formátu
- u základních geometrických těles vystihne objem, perspektivu i strukturu materiálu
- rozliší a propojí obsah a formu
- předvede práci s vizuálními znaky a symboly
- maluje v monochromatické barevnosti, zesvětluje či ztmavuje odstín jedné barvy

2. ročník

Žák:

- ve studijní kresbě uplatní objektivní zpodobení věcí, zátiší, krajiny, figury a portréty
- vědomě užívá výrazové možnosti vybrané plošné techniky
- ve studijní malbě vytvoří kontrastu mezi pozadím a figurou
- zvládá základní tektonickou stavbu hlavy, vystihne dle svých schopností podobu portrétovaného
- při tvorbě využívá analýzu, syntézu, parafrázi, posuny významu, abstrahování
- popíše a použije základní pravidla typografie v užití grafice
- ve volné tvorbě užije smíšená média

3. ročník

Žák:

- kreslí návrhy pro design a architekturu
- předvede vlastní představu o barevné symbolice
- barevně vyjádří vztah vůči okolnímu světu a vyjádří i vlastní emoce
- pomocí vhodného užití kresebného nástroje vystihne vlastnosti i materiál objektu
- figurálně kreslí, např. proporce a základní tektonika postavy
- předvede klasické grafiky i volné experimentování
- předvede práci s texturami podkladové desky

4. ročník

Žák:

- ve volné tvorbě užívá libovolné vyjadřovací prostředky k podpoře sdělnosti
- diskutuje, respektuje různá hlediska, je schopen vlastní postup obhájit nebo změnit
- předvede práci s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, užívá analýzu, syntézu, parafrázi, posuny významu, abstrakci
- rozliší i propojí obsah a formu, originálně řeší výtvarné problémy
- experimentuje, vědomě uplatní výrazové a kompoziční vztahy
- výtvarně využije své pohledy na svět a mezilidské vztahy

8.3.2 Vyučovací předmět: Prostorová tvorba

1. ročník

Žák:

- předvede práci hry světla a stínu, danou osvětlením modelu
- vytvoří plastickou studii
- rozliší a propojí obsah a formu
- vědomě použije výrazové a kompoziční možnosti zvolené „prostorové“ techniky

2. ročník

Žák:

- nanese základní hmotu pro vytvoření objemu hlavy
- v základních rysech vystihne charakter portrétovaného
- umělecky vyjádří vztah ke svému městu

3. ročník

Žák:

- na základě předchozích znalostí a dovedností předvede samostatnou práci na určitém tématu (od návrhu, po konečnou realizaci)

4. ročník

Žák:

- různé akce, objekty a instalace myšlenkově obohacuje
- na základě výtvarných zkušeností i studia chápe zpřítomňuje svět různými způsoby, např. figurací, abstrakcí, deformací, stylizací...
- popíše výtvarnou kulturu v historických souvislostech, výstižně používá výtvarné pojmy

- orientuje se v současném dění v oboru i v širších souvislostech
- ovládá některou z nových forem výtvarného vyjadřování a dokáže s jejich pomocí vyjádřit vlastní myšlenku (instalace, happening, body-art, land-art, multimediální tvorba...)

8.3.3 Vyučovací předmět: Teorie vizuální kultury

1. ročník

Žák:

- charakterizuje základní znaky jednotlivých slohů a stylů v dějinách výtvarné kultury

2. ročník

Žák:

- svými slovy chronologicky popíše vývoj výtvarné kultury od pravěku do středověku

3. ročník

Žák:

- svými slovy chronologicky popíše vývoj výtvarné kultury od pravěku po modernu
- orientuje se v základním dění současné umělecké scény

4. ročník

Žák:

- charakterizuje současné výtvarné umění v širších souvislostech, ve výtvarných pracích se jím inspiruje
- dokumentuje vlastní práce a popíše svůj vývoj a pokroky
- samostatně vyhledá náměty a inspiraci z různých oblastí světové kultury a vědy, individuálně si z nich vybírá podněty pro svoji tvorbu
- pojmenuje časopisy věnující se současnému umění
- vysvětlí pojem galerijní pedagogika – galerijní animace

Studium pro dospělé

- Obsah učiva je tvořen potřebou každého žáka a jeho zaměřením v souladu s ŠVP.

9 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Základní umělecká škola Mnichovo Hradiště bude pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami vytvářet vstřícnou a podněcující školní atmosféru s vhodným vybavením. Bude používat didaktické a kompenzační pomůcky, které s pomocí všech podpůrných postupů poskytne žákům rozvíjení jejich vnitřních schopností, jejich směřování ke klíčovým kompetencím, k celoživotnímu učení, k možnému pracovnímu uplatnění a podpoří jejich sociální integraci.

Na základě žádosti zákonných zástupců žáka a se souhlasem ředitele ZUŠ může škola žákům, kteří jsou podle posudku z pedagogicko-psychologické poradny diagnostikováni jako žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, vypracovat individuální vzdělávací plán. Tento plán není součástí Školního vzdělávacího programu a škola ho vypracovává zpravidla na jeden školní rok.

Pokud žák má takový handicap, na který není nutné mít potvrzení z pedagogicko-psychologické poradny, volíme u těchto žáků různé formy a metody výuky podle povahy jejich handicapu. Škola bude spolupracovat s odbornými pracovišti, s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka.

10 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Žákům, kteří jsou podle posudku z pedagogicko-psychologické poradny nebo ze speciálně pedagogického centra diagnostikováni jako mimořádně nadaní, může škola v souladu s ustanovením Školského zákona na základě žádosti zákonných zástupců žáka, potvrzení příslušného zařízení a souhlasu ředitele školy, vypracovat individuální vzdělávací plán. Tento plán, který není součástí Školního vzdělávacího programu, vypracovává škola zpravidla na jeden školní rok.

Žákům, kteří prokazují mimořádné dispozice ke studiu zvoleného oboru a mají dlouhodobě výborné studijní výsledky nebo se systematicky připravují na další studium ve vyšších typech škol s uměleckým zaměřením, ale nejsou diagnostikováni specializovaným pracovištěm jako mimořádně nadaní, individuální vzdělávací plán nevytváříme. V tomto případě však můžeme přizpůsobit výuku možnostem žáka za účelem dosažení jeho studijního maxima posílením hodinových dotací v individuální nebo individualizované výuce, rozšířením obsahu učiva, zvýšenou účastí na žákovských a veřejných vystoupeních, prezentací na výstavách, účastí na soutěžích apod.

O navýšení hodinové dotace takovému žákovi rozhoduje ředitel školy na návrh vedoucího příslušné sekce.

11 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

11.1 Zásady hodnocení žáků

- Žáci školy jsou hodnoceni systematicky a průběžně
- hodnocením motivujeme žáka k dalšímu studiu; k prohloubení zájmu o zvolený nástroj nebo obor
- hodnocení bereme jako souhrn různých pohledů na osobnost žáka a na jeho studijní výsledky
- zohledňujeme úroveň získaných vědomostí a dovedností, míru talentu a osobní pokrok

11.2 Kritéria pro hodnocení žáků

- splnění školních výstupů žáka
- aktivita ve škole a kvalita a pravidelnost vyžadované domácí přípravy
- zájem o školní akce a účast na nich
- výsledky v soutěžích a na přehlídkách
- zapojení do souborů, orchestrů a společných projektů; přístup a zodpovědnost ke společné tvorbě

11.3 Způsoby hodnocení žáků

- Žák je klasifikován (čtyřstupňová klasifikační stupnice)
- v průběhu roku je možné doplnit nebo nahradit známku slovním hodnocením
- Žák je veden k vlastnímu hodnocení svých studijních výsledků
- úroveň dosažených dovedností prezentuje žák při postupových zkouškách nebo veřejných vystoupeních a výstavách
- učitel pravidelně informuje žáka i jeho zákonné zástupce o dosažených výsledcích studia (informací o výsledcích jsou i žakovská vystoupení a výstavy)

11.4 Oblasti vlastního hodnocení školy

Ve **Vlastním hodnocení školy** průběžně a systematicky škola sleduje výsledky oblastí:

- podmínky ke vzdělávání
- obsah a průběh vzdělávání

- podpora školy žákům
- spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob
- výsledky vzdělávání žáků
- vedení a řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

